

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 17-వ తేది శుక్రవారము } No 143
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర భాద్రపదమాస శుద్ధ దశమి. } సంచిక ౧౪౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాణిజే వేలకువేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పాఝపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టుబోగొట్టును
బొటకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
శాశ్వతము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

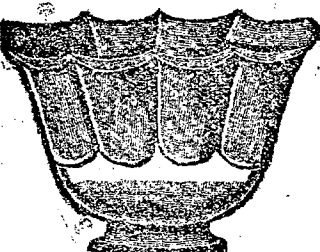

జక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, భోర్డు జొంబాయి.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిక్షామణులకు అమూల్యమైన తరుణము	సీనుపెండి గారంటి నిచ్చెదము ఖరారు ధర	ప్రతి గృహమునందును అవశ్యముగా నుండివీరవలెను
8 సం॥ కి తులము యెత్తువరకు	8 నైజాలంబు పేలగిన్నెలు, పట్టెలుచేట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ	దినప తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు అద్దరు యిచ్చిన ఒక
8 సం॥ కి తులము యెత్తువరకు	8 నైజాలంబు పేలగిన్నెలు, పట్టెలుచేట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ	వారము లోపుగా పరఫరా చేయబడును. లోన, వైస చక్కగా మెరుగుజేసుబడియున్నది.
1 గిన్నె మొదలు 8 వరకు	కు 1 కి ధర రు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	1-0-6
8 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

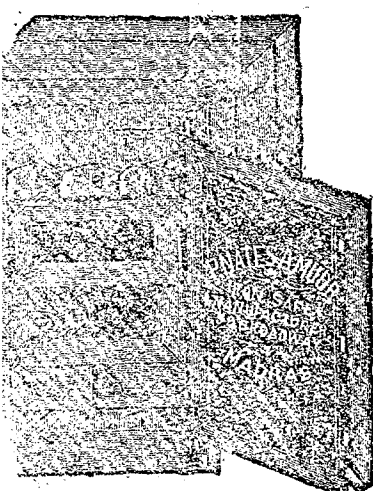

లిలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ

జియూస్ 2 నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సముదృఢమైనది నమ్మకమైనది

ఇప్పటివఱకు ప్రఖ్యాతమైన బాసుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
కెట్టెలు ఈవిధమైన తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
యిస్తున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్,
సంఘములు మొదలగువాటికి పరఫరా చేయబడినవి. (1428)

పి. న. శే. శ. మొదలియారె,

ఇనుపకెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రావైటర్, లి, ప్రావైటర్, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు పర్సును.

జకన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిత్ ఎంజినులు, మోటారులు, సెమీమోటారులు, మొదలగు
నవి రిశేరుచేయబడుచున్నవర్తకులవారు. రై కుమిల్లువారివద్ద

సొబ్బింపు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. ముఖ్యముగా పిల్లలకి, పెద్దవారికీ వేట ముద్రాగు. మెడి
బంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాత చేపియవ్వబడును. ఉత్తరములు ప్రాసిన బయలు
ను.

చందానంబు 1-కి 24-0-0. వి డి చ త్రి క 1-కి 0-1-6

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103
Apply to:—

Imperial Telegraph College, Delhi

మదనకామేశ్వరీలేఖ్యము

8857 పేహము, నిక్కాక, రిప్పర్టున దుర్లభము, ఆరీహ
త్రము మొగివాటిని హరించి బయలుకు, పర్యవేక్షిని, గరింపెను
పర్యవేక్షణము. 20 లు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. వి. 0-3-0
కి 2-5. అందు కో, జనులైనవారు, రిప్పర్టు. (రిప్పర్టు.)

మహాసూతికాభరణము

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అశీరిపండి,
మొసలి, పులి, మొసలై నవాటి పి త్తములన్నియు చేరినవి. బా
లింపెలకు పరమావధము. వెల కు 1 కి రు 50/- శేఖరారు ఉచి
తము. వివరములొరకు ప్రాయదు.

2126 ఆరీరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది బాల్యశాస్త్రమునకును, విద్యాశాస్త్రమునకును
బడినది. పిల్లలకును శిష్యులకును తెలియజేయు
నూడ శిష్యులైనది. ఇతేహాశ్శము అందులో ప్రతి శిష్యు
ప్రాయబడినది. భారతమునకై గ్రంథము. గొప్ప గీతిక గుండు.
మూడు వాల్యములు రు 19

శ్రీమద్రామ బ్రహ్మవిద్యుత్తులము

శ్రీఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము

హాలాస్యముహూర్త్య పాఖ్యానము

మధురారావుర మహాపాఖ్యానము

విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక

పాండావాజ్ఞాతపానము

కృష్ణ

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

బ్రాడ్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సం॥ రము అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన బ్రాడ్ గేజ్ సెక్స్ నమూనాగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును, ఈవిధమున తెలుపబడిన మార్పులను ముఖ్యముగా గమనింపవలెను

(ఎ) మదరాసు - జోలార్పేట - బెంగళూరు సర్వీసు

నెం 15 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం గం॥ 6-35 బెంగళూరు చేరుట రాత్రి 7-25	
నెం 28 రు ,, ఎక్స్ ప్రెస్సు ,, ,, పగలు ,, 12-45 ,, ,, 8-20	
నెం 11 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 12-55 జోలార్పేట ,, ,, 8-25	
నెం 2 రు మెట్టుపాళయం మెయిలు ,, ,, రాత్రి ,, 7-40 ,, ,, 12-5	
నెం 13 రు క్రొత్తమంగళూరు ,, ,, ,, ,, 9-30 ,, ,, 2-22	
నెం 7 రు బెంగళూరు ,, ,, ,, ,, 8-40 బెంగళూరునికి ఉదయం 6-50	
నెం 19 రు ,, ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 9-40 ,, ,, పగలు 10-25	
నెం 8 రు ,, మెయిలు బెంగళూరునికి నుండి ,, ,, 8-40 మదరాసు ,, ఉదయం 6-50	
నెం 18 రు ఆర్మీ ము ప్యాసంజరు ఆర్మీ ము నుండి ,, ఉదయం ,, 7-50 ,, ,, 9-45	
నెం 14 రు క్రొత్తమంగళూరు మెయిలు జోలార్పేట నుండి ,, ,, 4-50 ,, ,, 10-10	
నెం 12 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 6-0 ,, ,, పగలు 2-10	
నెం 20 రు బెంగళూరు ,, బెంగళూరునికి నుండి ,, సాయంత్రము 5-25 ,, ,, ఉదయం 8-30	
నెం 16 రు ,, ,, ,, ,, ఉదయం ,, 8-35 ,, ,, రాత్రి 8-50	
నెం 24 రు బెంగళూరు ఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరు నుండి ,, ,, 7-25 ,, ,, పగలు 2-35	
,, ,, ,, కలెక్టర్ మెయిలు నుండి ,, ,, 7-45 ,, ,, 2-35	

నెం 16 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు సెవ్వాపేట రోడ్డు, తిన్ననూరు, అంబత్తూరు, ప్రేషనులవద్ద కూడ ఇకమునుపు ఆగదు.

నెం 100 రు తిరువళ్ళూరు లోకలు తిరువళ్ళూరునుండి సాయంత్రము 6-45 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు నెం 100 రు ప్రేషను రాత్రి గం॥ 8-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 129 రు ఒక క్రొత్త లోకలు బండి మదరాసు నెంట్లబ్రేషను నుండి రాత్రి గం॥ 9-20 ని॥ బయలుదేరి రాయ పురము పోవును.

(బి) మదరాసు - రైచూరు సర్వీసు

నెం 91 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-5 ని॥ రైచూరు చేరుట రాత్రి 12-40 ని॥	
నెం 25 రు రైచూరు ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 8-40 ,, ఉదయం 9-0	
నెం 5 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, రాత్రి 9-5 ,, పగలు 10-50	
నెం 87 రు రేడింగుల ప్యాసంజరు ,, ,, సాయం 6-20 రేడింగుల చేరుట రాత్రి 11-20	

నెం 37 రు ప్యాసంజరు కొరటూరు, పట్టాభిరామ్, సెవ్వాపేట ప్రేషనులవద్ద ఆగదు.

నెం 22 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు రైచూరునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 4-25 ని॥ మదరాసు చేరుట రాత్రి 9-30 ని॥

నెం 6 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, సాయం 4-55 ,, ,, ఉదయం 7-35

(సి) మదరాసు - వాల్తేరు సర్వీసు

నెం 27 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు గూడూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 6-50 ని॥ రాజమండ్రి చేరుట రాత్రి 11-10 ని॥	
నెం 81 రు వాల్తేరు ,, మదరాసునుండి ,, ,, 8-30 వాల్తేరు ,, పగలు 11-30	

నెం 31 రు ప్యాసంజరు అనుపంబట్టు, కవరపేట, ఎలావూరు ప్రేషనులవద్ద ఆగదు.

నెం 9 రు కాకినాడ ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-50 ని॥ కాకినాడ చేరుట రాత్రి 7-30 ని॥

నెం 30 రు కావలి ప్యాసంజరు కావలి నుండి ,, ఉదయం 7-10 గూడూరు ,, పగలు 10-35

నెం 28 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు రాజమండ్రి నుండి ,, ,, 5-40 ,, ,, రాత్రి 8-25

నెం 84 రు కాకినాడ ,, కాకినాడ నుండి ,, ,, 5-15 రాజమండ్రి ,, ఉదయం 8-0

రాజమండ్రి నుండి ,, ,, 8-10 బెజవాడ ,, పగలు 1-50

ప్రస్తుతము రాజమండ్రి నుండి పగలు 8 గం॥ 40 నిమిషములకు బయలుదేరి బెజవాడకు పోవుచున్న నెం 40 రు ప్యా సంజరు రద్దు చేయబడును.

నెం 1, 2 రుల మెయిలు, నెం 32 అందు 10 రుల ప్యాసంజరుల కాలవరిమితి మార్పుబడినది.

(డి) లోకలు అందు బ్రాంచి లైను సర్వీసు

పప్పు, కాకినాడ ప్రేషనులమీదను, గుంటూరు, కేపల్లె, బ్రాంచి లైనులమీదను, మదరాసుకు చుట్టు ప్రక్కల పోవుచున్న బండ్ల కాలవరిమితి ముఖ్యమైనవిగా బోవు బండ్ల కాలవరిమితికి అనుకూలముగా నుండునట్లు ర్పుచేయబడినది. త్వరలోనే ప్రతి ప్రేషనునందును అన్యకమునకు దొరకు గట్టి కాలవరిమితి పట్టికయందు చూచుకొనవచ్చును.

హెచ్. డి. సిక్స్ థర్,

ఫీల్డ్ మేనేజరు.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గజెటు

(14 సెప్టెంబరు 1926)

పబ్లికుడిపార్సు మెంటు

కడపజిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరు రావుసాహెబు టి. వి. గోపాలరావునాయుడుగారు అభివృద్ధికాని ప్రభుత్వపు అండకు సైకిలింగ నియమింపబడిరి.

హైకోర్టు ఓరిజినలు నైడు ఆర్టింగు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు మీరు అమిరద్దీను సాహెబు బహదరు గారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా సెషన్సుజడ్జిగ నియమింపబడిరి.

సబ్ కలెక్టరు ఇ. ఇ. కోబాల్డుగారు ఒంగోలు డివిజనుకు మార్పుబడిరి.

యస్. ఎ. వెంకటరామయ్యగారు నంద్యాల సబ్ డివిజను సబ్ కలెక్టరుగ మార్పుబడిరి.

సబ్ కలెక్టరు వి. యస్. కుప్పగారు పార్వతీపురము డివిజనుకు మార్పుబడిరి.

పోలీసుకాని

పోలీసు అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు హెచ్. కేను గారు ఏలూరు సబ్ డివిజనుకు మార్పుబడిరి.

పోలీసు అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు ఎ. జె. కింగు గారు కోరాపట్ల సబ్ డివిజనుకు మార్పుబడిరి.

ఆర్థికకాని

ఆర్థికకాని సూపరింటెండెంటు టి. ఎ. శ్రీనివాస రాఘవయ్యగారు ఆర్థికకానియందు ప్రభుత్వసహాయ కార్యద ర్శిగ నియమింపబడిరి.

లా డిపార్టుమెంటు

బల్లారిజిల్లా కోర్టు పరిపాలనలో 1926 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 15 వ తేది నుండుల మూడుసంవత్సరముల కాలము అభిషిక్తులు రిసీవరుగ పనిచేయుటకు బల్లారియందలి ఫస్టుగేడు స్టేషను సాంతురు నరసింహులుగారు నియమింపబడిరి.

ఏలూరు సబ్ కోర్టు సహార్షి నేటు జడ్జి సి. ఆర్. వెంక టేశ్వరయ్యగారు ఏలూరు ప్రెసిడెంటు సహార్షి నేటు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

టి. యస్. లక్ష్మణరావుగారు ఏలూరు సబ్ కోర్టు సహ ర్షి నేటు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరు సబ్ కోర్టు సహార్షి నేటు జడ్జి యక. రామ స్వామిగారు ప్రెసిడెంటు సహార్షి నేటు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

డిప్యూటీ మునిసిఫు కె. కళ్యాణస్వామిగారు గుంటూరు సబ్ కోర్టు సహార్షి నేటు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

బెజవాడ వాస్తవ్యులకు హేమాద్రి వెంకటప్పయ్యగారు బెజవాడ బెంచినాజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు

డిప్యూటీ కలెక్టరుల మార్పులు

సి. తిరువేంగడయదరిగారు బల్లారికి, పానగంటి అప్పా రావు పంతులుగారు బల్లారి (ట్రెజరీకి, యస్. వెంకట రామ య్యగారు విశాఖపట్నం (ట్రెజరీకి, యస్. డి. నాడరుగారు నెల్లూరుకు, మహమ్మదు అజితుల్లాఖాన్ గారు పశ్చిమగోదా వరికి, కోరంకి కుప్పస్వామిఅయ్యగారు కడప (ట్రెజరీకి మార్పుబడిరి. కె. కుబ్రుస్వామయ్యగారు తూర్పుగోదావరికి మార్పుబడిరి.

సానికన్వెంసరీపాలనాశాఖ

జిల్లాహాల్

సర్వేపల్లి వెంకట నరసింహర బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

తాలూకాబోర్డులు

యం. రుద్రప్పగారు బల్లారిజిల్లాయందః తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడిరి మునిసిపాలిటీలు

రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనా గారు ఏలూరు మునిసిపలు కాన్సిలుసభ్యులుగ నియమిం కె. కుప్పస్వామిశెట్టిగారు చిత్తూరు మునిసిపల సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

జనాభాసయ్యదు అహమదు సాహెబు బహద టు బడేఖాను మహమూంజిసాహెబు బహదరుగారు సిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

బి. వెంకటేశయ్య, బి. యస్. పెద్దతిమ్మగ అయ్యసాహెబు బహదరుగారు హిందువుల వ ఘసభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు నెల్లూరు ము లు ఛేర్మనుగ ఎన్నుకోబడిరి.

దేవతి కోడండరామయ్య శెట్టిగారు ఒ పలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

సంతు సోమన్న నాయుడు, దామోదర రావుసాహెబు పయ్యప్పయ్యం సీతారాగ గార్లు పల్నాటి మునిసిపలు సంఘసభ్యులు

కర్తా అవ్యయ్య, కాపు సన్యాసిగారు రాజకుమార్తె వరము మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ ఎన్నికౌచిరి.
కె. యస్. కొట్నెమగారు సైదాపేట మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ ఎన్నికౌచిరి.
గుగ్గిలం బుబ్బరావు, ధారా చిన్నరాజుగంగాధర్ విజయనగరం మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ ఎన్నికౌచిరి.
బషీరులహమ్మదు సయ్యదుసాహెబ్, ఎ. సి. అశీర్వాద నాడూరు, యస్. సత్యనూర్తి, యస్. జి. రంగరామనాజం ఉల్లు మదాను కార్వరేపన సభ్యులుగ ఎన్నికౌచిరి.

జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరులు
రావుసాహెబు యం. శేషాచలగారు గుంటూరు జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరు పదవి నుండి తరలివెళ్లారు.
కాపు టి. శంకరాశ్రమిగారు పల్నాడు జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.
వి. చింతిని మీనమగారు ఆనంతపురం జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.
విద్యాశాఖ
రావుసాహెబు టి. మనుస్వామినాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.
ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజుగారు చిత్తూరు జిల్లా విద్యా సంఘపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికౌచిరి.
న్యాయశాఖ
పీటరురాజు ఈశ్వరయ్యగారు చోడవరం డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.
ఎలమర్తి సుబ్బారావుగారు శేవలె డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

బ్రాస్సో

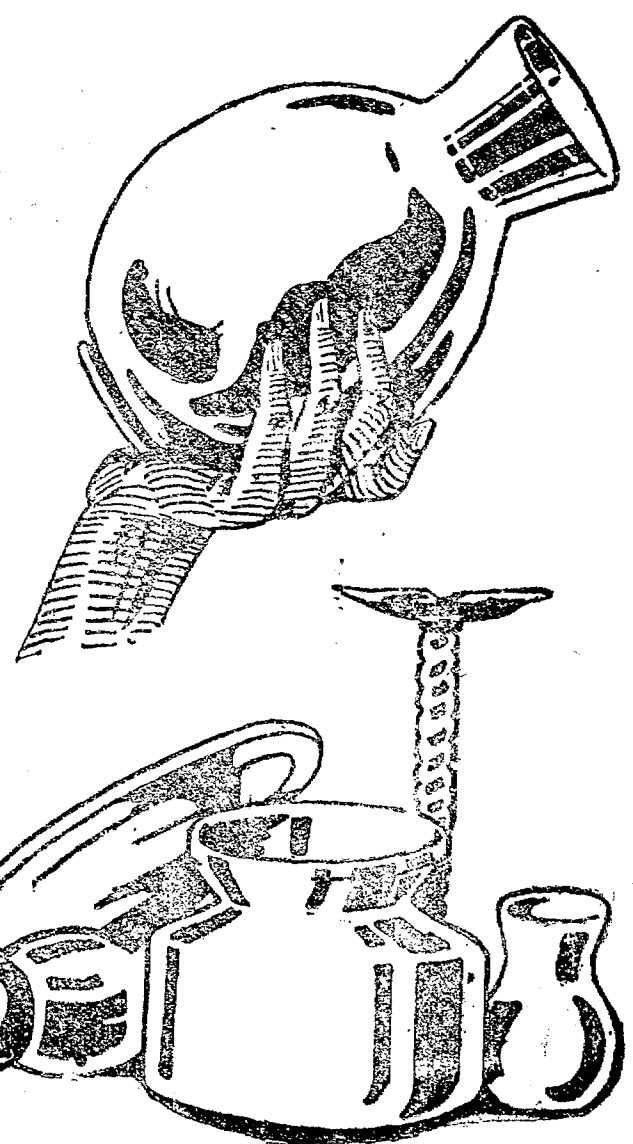
ఇత్తడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రము చేయు
లోహపు మెరుగు
'బ్రాస్సో' మెరుగువలన మిక్కిలి సులభముగా మన ఇండ్లలో నుండు
అన్ని పాత్రలను బాగా శుభ్రము చేయ గలము.

'బ్రాస్సో' మెరుగు రెండు మూడు
మక్కులు నొక సుత్తపేరికమీద చల్లి,
ఇత్తడి, రాగి మొదలైన పాత్రలను తోమిన
యెడల వెంటనే యా పాత్రల మారినవ్యము
పోయి చరిత్రులైన కాలి, మెరుగు
య్యను

మీ ఇత్తడి రాగి పాత్రలను, చట్లను
మన్నుతోను బూడిదెతోను ఇంక
నేల శుభ్రపరచెదరు?

'బ్రాస్సో' మెరుగు వాడినయెడల
స్వల్ప వెలకే పాత్రలకు మెరుగు
బాగా పెట్టవచ్చును.

'బ్రాస్సో' మెరుగుయందు కొత్త
మొదలైన పదార్థము లేనియెడల, చల్లగా
తొక్కబడినట్లే ప్రయోగం చేయవలెననిది

మొదటి భాగము

జులై 17-23 (17-9-23)

జులై 17-23 వరకు

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

జులై 17-23 వరకు 22 1/2 కరు రూపాయి (వి)

భారతదేశ వ్యవసాయ, వృద్ధి పరిస్థితులు

భారత ప్రభుత్వ నివేదికము

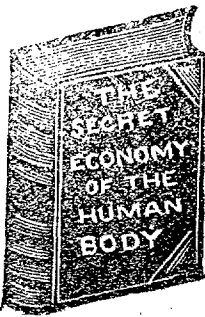
నిజా, సెప్టెంబరు 16: ఆగస్టు-చివరవరకు భారతదేశమున వ్యవసాయమున వ్యవసాయమున ఎటులనున్నది...

కోభాంగారు

రంగూ, సెప్టెంబరు 16: ఉదయము 6 గంటలకు కోభామగారు మంకి పాయంటుకు వెళ్లిరి...

శరీర మర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించుచు! నీవు కావలసినదియ! నీవు మాడవలసినదియు చాలాకొద్దిగా చెదరిన శాస్త్రమిది!

1-0-0 ని. పి. చార్జీ 7 అణాయి. ఎం. ఎస్. నరసయ్య అందు కంపెనీ, నెం. 11, ఆరుముగంబి, మదరాసు.

భారతీయ వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము

గౌ. రాయరాజేశ్వరి బలిగారు నిర్వహించిరి

లక్నో, సెప్టెంబరు 16: భారతీయ వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత గౌ. విద్యామంత్రి రాయరాజేశ్వరి బలిగారు నిన్న గంగా ప్రసాద స్మారక భవనమున జరిపిరి.

సాంఘిక వైషమ్యమునవ్యలు

కాంగ్రెసు వైఖరి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16: కాసనసభల యెదుటనున్న సాంఘిక వైషమ్యముల పట్ల కాంగ్రెసువారికిగల వైఖరినిగూర్చి సెప్టెంబరు 12 తేదీ కౌన్సిలుకు ఫిర్కా సుచేతములనగురభిప్రాయములు ప్రబలియుండుటచే వానిని తొలగించుటగాను ఆర్.ఇండియా కాంగ్రెసు జెనరలు సెక్రటరీయగు పండిత సంతానంధుర ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ వారా మోదించిన తీరున సరియైన తీర్మానము నీక్రిందివిధముగ బంపుచున్నాడు:

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

కిడ్డర్ పూరు బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే, కంట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్సుగారు ఖరీదపూరు వర్కు షాపులోనున్న సుమారు 700 టన్నులలో మూర్ ఇనుము, వాగన్ సైడ్ గోలుసులు, కొక్కులు మొదలగువాటికి బెండరులను అంగీకరింతురు.

ఎన్. లూకిస్, కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ స్టోర్స్

పిదప తులసీదాసుగారి సూర్యపు బోధనకొరకు 1
అనుమానము 29 ప్రతిపాదనలు తెల్పింపబడినవి. ఇది సూర్యుని
మందు సవరణ కనునొలచినది బోధనదేసినవారు నాక ని. వి.
వెంకటరమణమూర్తునిగారు, అర. శ్రీరామమూర్తుగారు అను
మాలయన బోధనాసంగిని.

చెన్నపురి శాసనసభ

(-)(-)-
గవర్నరుగారిచే ఆపి వేయబడుట

హిందూ దేవాదాయముల బిల్లు అంగీకరింపబడుట

శాసనసభ్యుల తీవ్ర విమర్శ

చెన్నపురి శాసనసభ ఈనెల 13 తేదీ సమావేశమై మొత్తము హిందూ దేవాదాయ చట్టముపై నిరసన చర్చసాగెను. మూడు 12 గంటల సరికి సవరణల చర్చ ముగిసెను. పిమ్మట పానుగల్లు రాజాగారు బిల్లును శాసనముగ నొనర్చవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. 49 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియగు గారు ప్రతిపాదన నాటేసించిరి. స్టాండింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము సభ్యులైన వైస్ నాటేసించిన యెడల చక్కని ముద్ర దిద్దుల వరకు నిలిచి యుంచవలసి యుండెను. కాని అధ్యక్షు డీ సమయమున 49 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరును నిలిపియించి ఆక్షేపణ త్రోసివేసిరి. ఆక్షేపణ త్రోసివేసినది న నిబంధనము ప్రకారము ఈ సమయమున సవరణల నుపపాదించుటకు సభ్యుల కధికారము గలదని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియగు గారు వాదించిరి. ఈ విషయమై డిర్క్టును చర్చ జరిగిన పిమ్మట సవరణల నుపపాదించుట కనుక నిరాకరింపబడెను.

బులును సాంబమూర్తిగారిపై ఆంక్ష

సభాకార్యక్రమము నాపవలెనని ప్రతిపాదన

బులును సాంబమూర్తిగారు శాసనసభను నిలుపుట కను మతిని నిరాకరించుచు ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తర

1925 సం. ప్ర మొదటి బిల్లునందలి సమస్యలు పరిష్కరింపబడ నుండకే ఆన్వయమును, అతివిశాలమును నిట్టి అధికారమును ప్రభుత్వమువారి కొసంగుటలో ఆర్థము లేదనియు, ఇది చాల ప్రమాద కరమునైనదని మినియు బల్కిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణలెదుర్చుకమిటి నిం త పరకు పునర్నిర్మింపబడని కారణముచే అందు గల చిక్కు లిప్పుడు తెలియలేదనియు మున్ముందు అట్టి చిక్కులు రాగలవని యు బల్కిరి. క్లాజును తొలగించుటకు సవరణ వోటుకుట్ట బడి వీగిపోయెను.

నియోజకుల అర్హతలు

గత సంవత్సర మునందు ఏ దేని యొక ప్ర దేశ ముందు 120 డి న ము లు నివసిం చి యుం డి ఆదాయపుపన్నుగ గాని కంపెనీ పన్నుగ గాని, ఉద్యోగపన్నుగ గాని రు 20 లను చెల్లించినవారు నియోజకహక్కు గల వారుగ నెక్కబడుదురు" అను షెడ్యూలునందు రు 20 లకు బదులు రు 10 లు నిర్ణయింపబడినదిగ సవరణ నుపపాదించుచు ప్రజాపరిపాలనకై ఆంధ్రేశన జరుపు నీ డినములలో నియోజకవర్గములను ఆభివృద్ధి జేయువలయు ననియు, రు 10 లు పన్ను చెల్లించెడివారికిని ఈ యధికార మొసంగవలె ననియు బల్కిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణలెదుర్చుచు డిర్క్టు చర్చపై సభ్యు లిద్దరలో గావించిన నిర్ణయ మిప్పుడు మార్పు జేయుటకు కారణములేదనిరి. తులసిరాముగారు సవరణల బల పరచుచు రు 20 లు నిర్ణయించిన నియోజకవర్గము చాల అల్పముగ నుండవని నిదర్శనముల జూపెట్టి మంత్రిగారు ప్రజా పరిపాలనా సూత్రముల నమ్మినచో ఈ సవరణల నంగీకరింపవలెనని కోరిరి. సవరణ వోటుకుట్టబడి వీడిపోయెను.

"రు 50 లకు తక్కువగాని సంవత్సరపున్నగు భూమికి రయతువారి పట్టాదాగుగ గాని, ఈనామదారుగ గాని యున్న వారు "నియోజకహక్కుగ గలిగియుండురు" అను షెడ్యూలు నందు రు 50 లకు బదులు రు 20 లుగ మార్చవలయునని ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వాదించిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణలెదుర్చినవిధం వోటుకుట్టబడి వీగిపోయెను.

"కమిటీవారు భర్తకర్తకు, పన్నెండు, లేక డిక్రీను ఉత్తరువు నొసంగినపుడు బోర్డుగాని కోర్టుగాని ఆపివేసి కొనుటకు స్టాంపుశేరు 20 నుండి రు 2 లు తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీనివాసయ్యంగారు వాదించిన సవరణ వీగిపోయెను.

అంతటి సభ్యులు కార్యక్రమమును ముగించిరి.

పునుగరించి చర్చించుటకుగాను జె. ఎ. సాల్వానుగారు (కై) ప్ర వ)సభా కార్యక్రమమును నిలువలసినదని ప్రతిపాదించుచు ఈ విషయమున ప్రజల కత్యంత ప్రాముఖ్యమును నభ్యవసరముని నుడివిరి.

అధ్య:—ప్రభుత్వమువారు తక్షణపు నొసర్చిన షెడ్యూలు సాల్వానుగారు:—నిన్న సాయంత్రమే ప్రకటింపబడె ను. బులును సాంబమూర్తిగారు, కాకినాడ పట్టణమునకు శాసన సభాభ్యర్థిగ కాంగ్రెసుపక్షము తిరపున నిలచెను. సాంబమూర్తి గారిపై నిట్టియుత్తర వొసర్చుట అక్రమము. అంతియగాక, ఎన్నికలు పూరించినవి. ఇంత యాలస్యముగ ప్రభుత్వమువారు యుత్తరువు నొసర్చుటచే నా యుత్తరువును రద్దు జేయుదుట కిదికప్పు మరయొక మార్గములేదు.

బి. మునుసామినాయుడుగారు:—(జస్తిసుపక్షము) నేనీ ప్రతిపాదన నెదుర్చుచున్నాను.

అధ్య:—ఒక సభ్యునిచే నీ ప్రతిపాదన మాతేపింపబడి నది కనుక, ప్రతిపాదన కనుకూలరు లేచి నిలువలసినదని గోరుచున్నాను.

సాల్వానుగారు, ప్రభాకర తిలపనుగారును మాత్రమే ప్రతిపాదన కనుకూలముగా లేచి నిలిచిరి. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు సభయందున్నను ఈ విషయమునందు పాల్గొనుటకు ముందుగా, స్వరాజ్యపక్ష కేంద్రసభ్యులువారి యనుమతి నందవీలులేక పోవుటచే వారు లేచి నిలువలేదు.

అధ్య:—ప్రతిపాదనను చర్చకు డిసుకొనుటకు ఇరువది సభ్యులు లేచి నిలువలెను. అంతియండి లేచి నిలువకపోవుటచే నీ ప్రతిపాదనను త్రోసివేయుచున్నాను.

హిందూధర్మాదాయముల బిల్లు

పిమ్మట హిందూదేవాదాయ చట్టముపై చర్చ జరిగెను. 1, 2 వ షెడ్యూలులపై స్వల్పముగ చర్చజరిగెను. ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియగు గారును ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారును స్వల్పసవరణల నుపపాదించిరిగాని వీగిపోయెను. పిమ్మట 2 వ షెడ్యూలు ఆమోదింపబడెను.

తాత్కాలిక యోగ్యులునుగురించి 3 వ షెడ్యూలునందు వివరించబడెను. శాసనములలోనికి వచ్చినపుడు కమిటీసభ్యు లుగ నున్నవారి సభ్యుత శాసనములలోనికి-చచ్చినతరువాత మూడువత్సరములలోగా ముగియును. ఏ తేదీకి ముగియునదియు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించెదగఅని 1వ నిబంధనయందు గలను. మూడుసంవత్సరము లనుపదమునకు బదులు ఒక సంవత్సరము అనుపదమును జేర్చవలసినని ఆర్. శ్రీనివాస అయంగా వాదపాదించిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణల నంగీకరించుచు, శాసన ములలోనికివచ్చి ఇదివరకే దాదాపు 2 సంవత్సరములయ్యెనని యు అందుచే నీసవరణల నంగీకరించుట కాక్షేపణ లేదనియు నుడివిరి.

సవరణల అంగీకరింపబడెను.

ఉపోద్ఘాతము

ఎస్. స్వమూర్తిగారు బిల్లు ఉపోద్ఘాతమునందు 2, 3 4 వేరాలను తొలగింపవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి. (2) 1923 సం. మదరాసు హిందూమతాదాయ శాసనము క్రింద గావించ బడిన చరకాల స్త్రీయకము గురించి వేర్వేరు అనుమానములు చెల్లపబడెనుగనుకను(3) మదరాసు హైకోర్టునందు ఇతరసభా గ్నితేలు కోర్టులందును సదరు చర్యల నాటేసించుచు దావాలు జేబడెను గనుక సదరు సందియములను తొలగించుటయందు సదరుచర్యల కాస్త్రీయ మొనర్చుటయును అవసరము గనుకను ఈ శాసన మొనర్చబడుచున్నది అని ప్రయోచింపవలెననియు.

సభ్యమూర్తిగా నీసవరణల నుపపాదించుచు—ఒకా నొక శాసనమును శాస్త్రాధిపతులను దాతేసించి నంత మాత్ర మున వెంటనే అట్టి చర్యల కాస్త్రీయ మొనర్చుటకు బిల్లుల దెచ్చుట-దట్ట నిర్మాణ చరిత్రయందు నవినమైనది. అనుమాన ముల తొలగించుట మాత్రమే ఈ చట్టముయొక్క యుద్దేశమై

ఏమతము లేక దేవాలయమునకుగాని యీ చట్టము వర్తింపు నా లేదాయను విషయములోగాని లేక ఒకానొక దేవాలయము విషయంపబడిన దేవాలయము కాదా యను విషయములో గాని వివాదము వచ్చినచో అట్టివివాదము బోర్డువారిచే పరిష్కరింపబడును. అను 84-వ క్లాజు (1) వ పబ్లిక్ క్లాజునకు బదులు ఈ క్రిందివిధ యను సబ్ క్లాజుగ జేర్చవలసినదని పి.టి. రాజుగారు వాదపాదించిరి.

ఒకానొక దేవాలయమున కీ చట్టము వర్తింపునా లేదా యనిగాని లేక ఈ చట్టమునందు వివరింపబడిన దేవాలయము లేక మతము 4-వ క్లాజు క్రింద విషయంపబడిన ఆదాయము వచ్చెడి గుర ప్రతిష్ఠాపనకుగాని విషయంపబడిన లేక విషయంపబడిన దేవాలయమునకుగాని ఈ చట్టము వర్తింపునా వర్తింపునా యను తగాదాలు బోర్డువారిచే పరిష్కరింపబడును గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు రివీషను నామోదించిరి.

సభ్యమూర్తిగారు సవరణలెదుర్చుచు ఈ క్లాజులో నూ చింపబడు విషయము నూతనమయియు ఈస్థితియందట్టి నూతన క్లాజును బిల్లులో జేర్చుట చాల అక్రమమనియు బల్కిరి. యస్. ముత్తయ్య మొదలియగు. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారును సవరణల ప్రతిపాదనకు మాట్లాడినవిధం వోటుకుట్టబడి వీగి పోయెను.

వివాదపరిష్కారాధికారము

"ఒకానొక దేవాలయమునకు లేక మతమున కీ చట్టము వర్తింపునా లేదాయను విషయమైగాని లేక ఒకానొక దేవాలయము మి న హా యిం ప బ డిన దా లేదాయను విషయములో వివాదము గలిగినపుడు అట్టి వివాద ము బోర్డువారిచే పరిష్కరింపబడును" అను 84 క్లాజులో బోర్డు బదులు "బోర్డువారి జరఖాస్తుపై కోర్టువారు పరిష్కరింపు రదియు, మామూలు దావాలో డిక్రీలవలె కోర్టు నిర్ణయముపై ఆపిలు ఉండగలదనియు సవరణల నిలపినదిగ యస్. ముత్తయ్య మొదలియగు గారు వాదించుచు బోర్డువా రివిషయములో సంబంధము గలిగిన ఒక కక్షియై యుండుటచే ఈ నిర్ణయమును వారి కొసంగరాదనియు, కోర్టునకే ఇట్టి యధికారముండవలె ననియు" బల్కిరి.

ఈ సమయమున కోర్టును లేకపోవుటచే కార్యక్రమము నిలుపుబడి గంట మోగింపబడెను. అంతట మరొకందరు సభ్యు లరుదించిన పిదప సవరణపై చర్చ సాగించిరి. సి. వెంకటరమణయ్యంగారు సవరణల బలపరచుచు ఈ విషయమందు ఒక పక్ష మునందు శ్రద్ధగల బోర్డువారికి సర్వాధికారము లొసంగుట న్యాయము గాదనిరి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారును సవరణల బలపరచిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణలెదుర్చుచు బోర్డు బదులు కోర్టును జేర్చవలసినవిషయ మిదివరలో శనేకమారులు చర్చింపబడెననియు, కోర్టును జేర్చినచో పరిపాలనవిషయకమును చిక్కులనేకములు యుండుననియు, 84 వ క్లాజు క్రింద బోర్డువారు నిర్ణయించవలసిన విషయములు చాలనుభుజై వలసియు, అట్టిచో కక్షిదారులను కోర్టుకు వెడలుదలి కోర్టుల ఆనావశ్యకమనియు, బోర్డువారి నిర్ణయముత్పత్తికరముగ లేనిచో కక్షిదారులు కోర్టుకు వెళ్లవచ్చుననియు బల్కిరి.

సభ్యమూర్తిగారు సవరణల బలపరచుచు మంత్రిగారి వాదనల నెదిర్చిరి. పరిపాలనావిషయక మును చిక్కులవలన కోర్టువారి యధికారములను తీసివేయుట మానవనిరి. చట్టమునం దలి నిబంధనలకు సంబంధించినంతవరకు భర్తకర్తకంపైను బోర్డువారు ఉన్నతస్థితియందుండురు. బోర్డు నిర్ణయంపబడిన విష యములు నులభమైనవి గావనిరి.

పిదప సవరణవోటుకుట్టబడి వీగిపోయెను 84 వ క్లాజు (2) వ పబ్లిక్ క్లాజును తొలగింపవలసినదిగ యస్. ముత్తయ్య మొదలి యగు గారు సవరణల నుపపాదించిరి. ఈ క్లాజునకును, ముందు తీర్మానింపబడిన వాసికిని చాల అసంబంధములు గలవనిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణలెదిర్చిరి. అంతట సవరణల వోటుకుట్టబడి వీగిపోయెను.

"ఈ చట్టము అమలులో వెట్టబడినవిట్లు ఏకమిటిని గాని ప్రభుత్వమున నియమించుటకుగాని, లేక పునః నిర్మించుట కుగాని, లేక ఈ చట్టమునందలి నిబంధనలను ప్రభుత్వమున ఆచరణలో వెట్టబడుటగాని ఏవియైన చిక్కులు తలపించినచో అట్టి చిక్కులను నివారించుటకోర్కు సానికప్రభుత్వము ఈ సమ సాహసములకు వలదు ముక్తమని తోచిన కార్యమును జేయువలయు" అను 85 వ క్లాజును బిల్లునుండి తొలగింపవలసినదిగ యస్. సభ్యమూర్తిగారు వాదపాదించుచు ఈ చట్ట పునర్నిర్మాణపు బిల్లుమాత్రమే యనియు,

త్యైరహో నృపనాయపు రాయలు కమీషనునా రీజేట్
మునకు రానున్నారు. ఈ పరిక్రమయందు చక్కని అనుభవము
గలవా రీకమీషనునందున్నార. దేశపు భావివృద్ధినియవిధా
నము నిర్ణయించు సంవర్ధమున ఈ కమీషనువారి విచారణ
లాభకరముగ నుండును. ఈ రాష్ట్రమునందు అధికసంఖ్యా
కులు నృపనాయకవృత్తియై జీవించుచున్నారు. నూతన పరికర
ములతో నృపనాయకులు జేయుటలైనను, సహకార సంఘము
లను వాణిజ్యపర్యవేక్షకులైనను, కాస్త్రపరిశోధనఫలిములను
నృపనాయకులను మిథమొగింపుటచేతను చైతులు ఎక్కువ
లాభము కలుగుననుట నిర్వివాదాంశము. ప్రస్తుతము అభివృద్ధికా
ఖ్యమందిగనున్నవారు ఈ విషయమై చక్కని ప్రచారము సలు
పుచు అభ్యుపేక పక్షములపై చైతులకు అభిమాన మేర్పడునట్లు
కృషిసలుపుచున్నార. వీరు రాయలు కమీషనువారికి అన్ని
విషయములకు తాత్పర్యముతో పోషకదగ్గరు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారము

వ్యవసాయము కమిషనరీకాక దక్షిణాఫ్రికానుండి మన దేశమునకు త్వరలోనే రావలసిన వారు రాగలరవారు. అవకాశము కలుగజేసికొని ఈదేశమునకువచ్చి విషయములనుపరిష్కరించుటకు ఉత్సాహము చూపినందులకు మనము వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నర్పించుచున్నాము. చెన్నపురిపేరు ౭౦ రాయబారులకు ఈవిషయమునాగి పరిష్కారప్రయత్నములందు యథాశక్తిని తోడ్పడగలరని నమ్ముచున్నాను.

ఎన్నికలు

శ్రీశ్రీవిజయవాడ రంగము మరగలరు. రాజకీయవివాదములు ఈసభయందుకాక నియోజకవర్గములందు వెల్లివిరియగలవు. ఈసభయందు మొదలైన చక్కనికట్టుదిట్టములకును ఉల్కలై మునుగుల ప్రకాశములకు లోబడి రాజకీయవివాదములపై సాగించుచుండితే మినియోజకవర్గములందు కూడ అట్టి నిగ్రహము చేరజేయవలెనని నమ్ముచున్నాను. పార్లమెంటు సాంప్రదాయములపట్ల గౌరవము మీకు ఎట్లు అధికముగ నున్నదో ఆదేవిధమున పోలరకుకూడ గౌరవమున్నదని తలచుచున్నాను. పోలరకును పాద్యతలను గుర్తెగినవారని నమ్ముచున్నాను ఇట్టి సాంప్రదాయములు దేశమునందు చక్కగ నాటుకొని పోవు అవసరము.

1923 సంవత్సరమును విలంబింపడను ప్రభువుగారు కాసన నభయ రత్నచేయుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—

“ఇతరరాష్ట్రములవారివలె కాక మనము వేరవిధముగ అన్వేషణలతో పనిని ప్రారంభించితిమి. ప్రభువుమన మన అదర్శము, నిర్ధారణములు నిండినవి. ఇదే విధానము అవలంబించబడిన గొప్ప చిట్కముల వీరవునని నాకు పుచ్చుట పౌరసత్వంబున జరిగియుండెడిది. కాని అందు సహజముతో నాకుతో ద్వేషించునది ఎట్టి వివరీకరణలను వీరవడక, మనము అవలంబించిన పద్ధతు లే క్రమమైనవినియు, ఉత్కృష్టమైనవినియు నిదర్శింప గలిగితిమి.”

కాని మనము ఇంకను ఒకఅడుగు ముందు చేయవలెను. పరిపాలనాసౌకర్యములకొరకును పార్లమెంటు సాంప్రదాయములు వీరవడుటకును రాజకీయ కార్యక్రమములను ఆధారముగ నైకొని రాజకీయపక్షములు వీరవుటవసరమని అంగీకరింపవలెను. ఈ సమయము త్వరలో రాగలదని నమ్ముచున్నాను. ప్రజల ఆర్థికసంపదలను వృద్ధిచేయవలయు నను అదర్శము ప్రధానముగ నుండుకొని తత్సాధనమునకై రాజకీయపక్షముల పోటీచేయవలయును.

ఎన్నికల త్వరలో జరుగనున్నవి. ఇది ఒకగొప్ప అవకాశము. ఈ సమయమునకు తగినవిధమున శాసనసభ అభ్యర్థులు ప్రవర్తించెదరని నమ్ముచున్నాను. పార్లమెంటు సాంప్రదాయములపై అభిమానముగల మీరు పార్లమెంటు సాంప్రదాయముల స్థిరముగ నాటుకొనునట్లు చేయుటకై ప్రజాసేవయే ప్రధానముగ పరిగణించుమొదలగుట కృతజ్ఞులమై నని నమ్ముచున్నాను.

కాసననభయ ఆపివేయుచున్నాను.

పోలీసువారి దాడి

ఎనిమిదిండ్లు సోదాచేయుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:—హరారా డోమ్మురులోని 8 ఇండ్లను సోదాచేసిరి. ఏమియు దొరకలేదు. రెండు నెలల క్రిందట కొన్ని సోదాలుచేసి బాంబు దొరకైనదను వంకతో నొక యువకుని అరెస్టు చేసిరి. అతనికి శిక్ష విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, సెప్టెంబరు 16:—జిల్లా న్యాయాధికారి శేషు అట్టిన్నను అను అయిరోపీయ ప్రైవేటు డిడెక్టివు బలవంతపెట్టి నాలుగువందల రూపాయలనుకొని నను శేషులో ఆయనను విడుదలచేసెను. (ఆ. ప్రె.)

జాన్సినంపు వైషమ్యములు

30 మందికి ప్రవాసమును, 6 గురకు

మరణశిక్షయు విధింపబడుట

అలహాబాద్, సెప్టెంబరు 16:—జాన్సీలో బక్రీసుదర్శము ౨8వ అల్లరుల కేసులోని 48 గురు ముద్దాయిలలోను 3 గురు డోమ్ములని కర్ణముంచి విడుదలచేసిరి. 6 గురుకు మరణదండనయు 30 మందికి ప్రవాసశిక్షయు విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటినుండిను రాబోవు ప్రభవ సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపఁ బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁబడును. తాము పూర్వమునలేనే దయయుంచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మా యుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈసంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నా విభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1926 సంవత్సరము 30 వ తేదీలోపల మాకుందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను ‘సంవత్సరాది సంచికకు’ అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వారికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు
ఆంధ్ర పత్రిక

అస్పృశ్యులలోగూడ అస్పృశ్యత

గాతెక్కినవిషము

అస్పృశ్యతయను కారువిషము అస్పృశ్యులలోగూడ వ్యాపించినది. అస్పృశ్యులలోగూడ పెద్దలను చిన్నకులము అనుభేదములున్నవి. పెద్దవలమునారు చిన్నకులమువారిని చిన్నచూపు చూచెదరు.

“మేము తియ్యబాతివారము. మేము అస్పృశ్యులముగా భావించబడుచున్నాముగాని కే రళములో మావర్తమున విద్యాధికులు హెచ్చుమందియేయున్నారు. విద్యావిషయమున మరేవర్తమునకును మేము తీసిపోము. కల్లికోటలో మాకొక దేవాలయముగూడ నున్నది. మాగురువు శ్రీనారాయణ మహాస్వామివారు. ఆయనవర్ధింపినవలెను పంచమసోదరులగుగూడ మాదేవాలయములోనికి రానిచ్చుచివయ్యునుగూర్చి ఆలోచించుటకు బహిరంగసభ జరిగినది. హెచ్చుమంది తియ్యబాతి యిందులకు సమ్మతించలేదు. వారు చాలదౌర్జన్యముగూడ సలిపిరి. మా తీర్మానము వీగిపోయినది. అందువలన మేమాదేవాలయమును బహిష్కరించితిమి. ఇట్టిభేదములను పోటింపని దేవాలయ మింకొకటికలదు. మేమచటికి పోతిమి. దీనినిగూర్చి మేము దీక్షగా పనిచేయవలసింది.” అని కల్లికోటనుండి యొక తియ్యబాతియొక్క నాకు వ్రాసెను.

“అల్పసంఖ్యాకులగు నీసంస్కర్తలను నే నభినందించెదను. వారాదేవాలయము నట్టిపరిస్థితులలో బహిష్కరించుటయే చాల ప్రశంసనీయము. న్యాయమును కోరువారు పవిత్రులుగా నుండవలెను. తమకు గల అస్పృశ్యతను తొలగించుకొనుటకు తియ్యబాతి కోరుచున్నపుడు పంచములకు వారస్పృశ్యతను విధింపగూడదు. చైకం సత్యాగ్రహమువలన నేర్చుకొనిన విశేషమిదియే. దాని నెంతమాత్రమును మరునగూడదు. కోపములేకుండను దీక్షతోను నిజముగా సత్యాగ్రహధర్మమునే అనుసరించుచు యీసంస్కర్తలు తమపనిని కొనసాగింపవలెను. ఇప్పుడు ఆల్పసంఖ్యాకులుగనున్న వారసతికాలముననే అధికసంఖ్యాకులయ్యెదరు. కాలప్రవాహముగూడ వారికనుకూలముగానే యున్నది. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా 9-9-26)

మోటారు ప్రమాదము

పాకీవానిపై మోటారుపోవుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:—పురపాలకసంఘపు పాకీవా దుడుచ్చుచుండ గా వానిపై గానొక మోటారు సైకిలుపోయెను. వానిని వైద్యాలయమునకు గొనిపోగా మరణించెను. మోటారుపై నున్నవాని నరెస్టు చేసిరి. కాని రివేలరూపాయిల జామీనుపై విడుదల చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

జంతుశాస్త్ర ఉపకారచేతనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—జూ ఆలజీలెక్సరుగనున్న హరేంద్రనాథరాయగారుయం. యస్. సి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రేమచంద్రు రాయచందు స్కాలర్షిప్ను బొందిరి. జంతుశాస్త్రమున యీ గౌరవమును బొందుటకు వీరేమొదటివారు. (ఆ. ప్రె.)

బంధరు

(ముగ్గునిసిపల్ ఎన్నికలు)
(16-9-26)

ఎన్నికల పర్యవసానము

బ్యాల్కెట్టు పెట్టెలు నిన్నటిదినం తెరవబడినవి. 1 టవ వార్డు బిన్నకోట చినరామయ్యగారు 238. గెలుపొందిరి.

మిద్దె మునుస్వామిగారు 32. ఓడిపోయిరి. 6-వ వార్డు

ప్రసింగు వెంకటరంగయ్యగారు 225. గెలుపొందిరి. కాకర్లమాడి సముద్రాలునాయుడుగారు 24. ఓడిపోయిరి.

8-వ వార్డు పురాణం నూగిశాస్త్రిగారు 194. గెలుపొందిరి. కృత్తివెంటి లక్ష్మీనారాయణగారు 85. ఓడిపోయిరి.

9-వ వార్డు ముదునూరి వీరభద్రయ్యగారు 222. గెలుపొందిరి. తాడేపల్లి శ్రీరాములుగారు 135. ఓడిపోయిరి.

10-వ వార్డు డాక్టరు మేకు యమాం సాహెబుగారు 342. గెలుపొందిరి.

డాక్టరు బోనం పయ్యయ్యగారు 53. ఓడిపోయిరి.

11-వ వార్డు కొర్ని పీయస్ గారు 69. గెలుపొందిరి. నల్లంతిఫుల్ నరసింహచార్యులుగారు 1. ఓడిపోయిరి.

(విలేఖరి)

మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

పండిత నెహ్రూ విజ్ఞప్తి
అలహాబాద్ సెప్టెం 17:—మధ్యరాష్ట్ర మరాటీ కార్యనిర్వాహక సంఘము నూచించిన యీక్రింది అభ్యర్థులు కాసన సభలకు నిలుచుట కంగీకరింప వర్తింంగు కమిటీ అనుజ్ఞపై నభివృద్ధి పుచ్చుకొనెను.

అసబ్దీ (నాగపూరు డివిజను) యం. యల్. అభయం కరుగారు రాష్ట్రీయ కాసనసభకు అర్హుల నాగపూరు, కంటికి కలసి డాక్టరు యల్. వి. ఖేర్, డబ్లియు, హెచ్. ధావీగారలు, పడమర నాగపూరుజిల్లాకుయం. దేశముఖుగారు, తూర్పునాగపూరుజిల్లాకు యల్. డి. ఉధోజీ, భండారజిల్లాకు ఆర్. ఆర్. పుత్రకు, నాగపూరుడివిజనునకు పి. వి. చార్మరాగారు, వార్దా జిల్లారులకు, గోపాలదాసురధిగారు.

ఈ అభ్యర్థులయొన్నికల సంరంభమున ఆయానియోజకవర్గములలో కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్ష సంఘములు సహాయము చేయవలెనని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ కోరుచున్నారు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యీఉద్దేశము అలహాబాదుకు తిరిగి వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

వలసదేశములనుండి వచ్చినవారి

దురవస్థ

ఫిజీ బ్రిటిషాడు మరిసం బ్రిటిషుగయానా మున్నగు దేశములకు వెనుక వెళ్ళుచో వెళ్ళుచుండెను భారతీయుల సంతతి వారు అనగా ఆయా అధినివేశములలో పుట్టినవారి పురుష భారత దేశమునకు వచ్చిరి. భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము లభించిననువదలించి వినుటవలనను, నూతనదేశసందర్శనాన కివల నను తాము పుట్టిన దేశములనువదలి వారు భారతదేశమునకు వచ్చిరి. వారు భారత దేశమున స్వగ్రామములకు వెళ్లగా అచట ప్రజలు వారిని బహిష్కరించిరి. అందువలన వారు మరల అధినివేశములకు బోగోరుచున్నారు. "భారత దేశమునుండి మమ్మె చటికైన పంపివేసిన చాలును" అని వారు మొరబెట్టుచున్నారు. ప్రస్తుతము కలకత్తా నగరమున చాల కష్టములను భవించుచున్నారు. వారందరకు కృపించి అతినిద్రాతిలానున్నారు. వారిలో చాలమంది అధినివేశములలోనే పుట్టినవారగుటచే వారి దురవస్థ మరింత మెండుగుచున్నది. వారు భారతీయులనుగాని అన్యదేశీయులను గాదు. వారికా దేశములలో భారతీయ విజ్ఞానమును బోధింపగలవారెవరును లేరు. వారి తల్లిదండ్రులు నిరక్షరులేగాక భారతీయులను చాల వరకు గోల్పోయిన వారు గూడ నగుట చే వారెవరియైన బోధింపజాలరు. పాశ్చాత్య విజ్ఞానమునుబట్టుచు వారందరూ అధినివేశములవారు నిర్ధారణచేసిరి. అందువలన వారురెంటికిని చెడిన రేవకులైరి. అధినివేశములలో వారికియిండ్లునున్నవి దనముగూడకొంతయున్నవి. భారతదేశమునందు వారి కేరూధారమును లేదు. వారికి భారతీయుల భాషగూడ తెలియదు.

కావున వారిని ఆదరించునట్టియు వారిరాకకుఅనుకూలగు నుపకారముదేశమునకు పంపుటయే దొరకనమువారి ముఖ్యకర్తవ్యము. క్రొత్తవారిని పంపుటకంటె వీరిని పంపుటవలన సదుపాయ మధికముగా నున్నది. ఉష్ణదేశములవారు వీరి నాదరించెదరు. ఇది దొరకనమువారివలననే జరుగవలెను. అధినివేశముల వారితో రాయబారముల నితరులు జరుపజాలరు. దొరకనము వారిదివరకే యీ పనిని చేసియుండవలసినది.

ఇంగ్లీషులు యిండియాను సీటిజనపిపు ఆసోసియేషను వారు కలకత్తా కోక ప్రతినిధిని పంపగా నతడు ఈ ప్రజలను వారిస్థితిగతులను స్వయముగాచూచి నివేశకను పంపెను. దానిపై ఆ సంఘము వారు దొరకనమున కిటుల విజ్ఞప్తిని పంపిరి.

1. నిర్బంధమునుండివిముక్తిని బడసినకార్యకులకుఉచితముగ ప్రయాణపు చీటుల నిచ్చుటకు గడువు 1930 నుండి1935 వరకును హెచ్చించవలెనని ఫిజీ దొరకనమును కోరవలెను.

2. బ్రిటిషు గయానానుండి వచ్చినవారిపురుష భారతదేశమున వెళ్ళునందలమందియున్నారు. దొరకనమువారు రెండవకి పురు 500 మటుంబములను పంపగోరుచున్నారుగాన అచటి నుండివచ్చినవారిలో మరల వెళ్లగోరువారిని ముఖ్యముగా నా మొత్తమున చేర్చవలెను.

3. కలకత్తానగరమున 1921 లో ఏర్పరచబడి 1928 లో రద్దుచేయబడిన యిండియాను ఎమిగ్రెంటు ప్రెండీసాట్టి వారు అన్నివిధములను వలసదేశములకుబోవువారి సౌకర్యములను విచారించుచుండెరి. ఆసంఘమువారికి దొరకనమువారు చాలధన మొసంగిరి. ఆసంఘమువారి పాలకవర్గమున ఉద్యోగులను యితరులనుగూడ సభ్యులుగా నుండిరి. ఆపద్ధతినే యిప్పుడు వెంటనే బొంబాయి కలకత్తా చెన్ననగరములలో ఎమిగ్రెషను డిపోలను యేర్పరచవలెను.

మరి వెళ్ళునందలమంది ఆస్ట్రేలియన్లలో మరియొక స్త్రీమధులో కలకత్తాకు రానున్నారనిగూడ తెలియుచున్నదిగాన భారతప్రభుత్వమువారు తమబాధ్యతను సరిగా గుర్తించి ఇప్పుడు కలకత్తాలోనున్న వారి యిబ్బందతిలగుటకును క్రొత్తగా వచ్చు వారికి బాధ కలుగకుండుటయు తగిన ఏర్పాటులను చేయ గోరెదము.

ప్రస్తుతము కలకత్తాలో నున్నవారి కష్టములను నివారించుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

అని యీసంఘమువారు విన్నవించిరి. ఈ విజ్ఞప్తి నిరపాయకరముగా కనబడుచున్నను దీనియందు చాలముఖ్యవిషయ ములివిడియున్నది. వాని నిపుడు చర్చించుట సముచితము కాదు. ప్రస్తుతకర్తవ్యమున కవి నిరోధకములు కాగూడదు. సముఖ్య విషయములలో.

- 1. వలసదేశము.
2. బ్రిటిషుగయానా ఫిజీదేశములలోని భారతీయుల సమస్య.
3. విశ్రాంతిస్థులకు గల అవకాశము.
4. భారతదేశీయుల కర్తవ్యము మున్నగునవి యిందుండి యున్నవి. (మో. క. గాంధీ-ఎంగు యిండియా. 9-9-26.)

కార్మికవృత్తుల ప్రతిష్ఠ

ఈ రోజులలో విశ్వవిద్యాలయములలో ఉన్నత తరతీ లందు కృతార్థులై పట్టుములను బడసిన యువకులు జీవనాధారమును గానక తమ పట్టుములను బిడ్డులలో ప్రకటించుకొనవలసి వచ్చినది. ఈ యువకులు ఉద్యోగముకొరకు సిఫార్సు చేయు డని నిరక్షరుకుటుంబులకు ధనికుల నాశ్రయించెదరు. ఉద్యోగముల నియ్య సమర్థులగునధికారులు ధనికుల సిఫార్సునే గౌరవించి యుద్యోగము నిచ్చుచున్నారుగాని యువకుడు వడసిన పట్టుములను గౌరవించి యిచ్చుట లేదు. దీని భావమేమి? విజ్ఞానముకంటె ధనమే శ్రేష్ఠమని పరిగణింపబడుచున్నది దీనివలన స్పష్టముగుచున్నది. మేథాశక్తికి గౌరవములేదు, ఎందువలన? దానివలన ధనము లభింపదు. మేథాశక్తికి నుపయోగించుకొనవలసిన అవసరముగలవారు చాల తక్కువగా నున్నారు. మానవ సంఘమున మేధస్సు చాల అమూల్యమును ఆధిక శక్తిసంపన్నునే యొనను దానిని కొనువారు లేరు. అనగా పండితులను విద్యార్థికులను సన్మానించువారు లేరు.

రైతుకు చేతులే ధనము. జమీందారుకు భూములే ధనము. భూమికి ఫలితము వ్యవసాయము. చేతులకు ఫలితము పరిశ్రమ వ్యవసాయముగూడ పరిశ్రమయే యని కొందరందురుగాని నేనంగీకరింపజాలను. మనుష్యులు చేతులను వినియోగించి చేయదగిన పనులలో నైపుణ్య వధికమైన కొలదియును ఆదాయముగూడ సధికమగుట కవకాశము గల వృత్తులే పరిశ్రమలు. వ్యవసాయవృత్తియందట్టి అవకాశము లేదుగాన నది పరిశ్రమకాదు. వడ్రంగిని చూడుము. మొదట పాకెత్తి పెట్టెలను చేయునపుడు లభించు ఖాళీకంటె చీరువాయి సోఫాలు మున్నగు వానిని చేయగలిగినపుడు వానికాదాయ మధికముగానుండును. నే నొక వడ్రంగిని రోజుకు ఆరు అణాలకూలిపాడ మొదట నియమించితిని. అప్పుడతడు పాకెత్తి పెట్టెలను మాత్రమే చేయుచుండెను. మరి రెండేడ్లకు అతడు ముద్ది పనివాడయ్యెను. కాన రోజుకు ఒక రూపాయి నాణెం పగలిగెను. అతనికి రోజుకు ఒక రూపాయి నిచ్చిననుగూడ అతడు చేసిన సామానులను విక్రయించుటవలన యజమానికి గూడ కనీసము రోజుకు నాలుగణాలకు తగ్గని లాభముగూడ కలుగుచునేయుండెను. ఈ రీతిగా ఆదాయము రెండేడ్లలో 128 నుండి 365 రూపాయలకు హెచ్చినది. దేశమున 100 కి 98 మంది పొలములలోనే పనిచేసెదరు. పొలముల విస్తీర్ణము పెరుగుటకు నీలులేదు. జనసంఖ్య హెచ్చుచున్నకొలదియు మనుష్యుల సంఖ్య వృద్ధియగును. 80 ఏండ్లక్రితము ఒక భూమివలన 5 గురు మాత్రమే పోషింపబడుచుండిరి. ఇప్పుడు ఆభూమివలన నే 15 గురు బ్రతుకవలసియున్నది. కొంతమంది విదేశీయులకు బోవుచున్నారుగాన చాలమంది ఉప్పులేని గంజి త్రాగియే బ్రతుకుచున్నారు అని శ్రీయుత ఎం. ఎస్. దాసుగారు 1924 లో బేహారు యజనసంఘమున నొసంగిన యువనాస్యసమున వివరించిరి. ఇందులో క్రొత్తదేడియును లేదుగాని ఒకముఖ్య విశేషము మాత్రమాయనయందే కలదు. దాసుగారు ప్రసిద్ధనా్యవాదియైన ఆయన కార్మికవృత్తిని నిరసంపకపావులయే గాక పెద్దవాడైన పిమ్మటనే చేతిపనులను నేర్చుకొని చేయుచుండుటయేగాక చేతిపనుల ప్రతిష్ఠనుగూర్చి యువజనులకు బోధించుటకగూడ పూనుకొనెను. యువజనులు చేతిపనులకు పూనుకొననిచో దారిద్ర్యము తొలగదనిగూడ ప్రచారము చేయుచుండెను. దాసుగారు కలకత్తాలో చర్యముల కర్మాగారము (టానరీ) నేర్పరచెను. అదివరకు నిరుపయోగులుగా నుండిన యువకులు పలువురా కర్మాగారము చేతిపనులలో నుశీలమైతిరి. దేశములో అక్షులకొలదిగా ప్రజలు చేయదగిన పని నూన వడకుటయే. ఈ దేశములో వ్యవసాయములేమోచుచుండి కలరు. వారికి న్యవసాయపు పంటల లేనపుడు తగినచేతి పని నూలు వడుకుటయే. దానివలన చేతులకుమెదడుకునుగూడ నైపుణ్యము కలుగును. అది చాల నాజూకును చరకయైనవని. దానివలన లాభము వెంటనే కనబడును. సార్వజనీకవిద్యను మనము కోరెదమి యిప్పుడు వ్రాయుట గణితము మాత్రమే చాలదు. నూలు వడుకుటలో ప్రావీణ్యము కలిగినచో తరువాత చదువు చాల సులభముగా నుచ్చును. ఇది హాస్యాస్పదమని కొందరు భావింపవచ్చును. అట్లు తలంచువారికి కొట్టికొలది ప్రజలస్థితి సరిగా తెలియదని నేను రూఢిగా చెప్పగలను. దేశమునందలి కృషీవలల కుటుంబములకు చేసిన కొట్టికొలది విడ్డూలకు చదువు చెప్పునధిగూడ వాటికి తెలియదు. భారతదేశమునందలి విద్యార్థికులు చేతిపనుల గౌరవమును సరిగా గుర్తించినచేగాని అత్యవసరమున నీ ప్రచారము కొనసాగెద. కావున యువజనులందరును విధిగా తంతుకరణము నభ్యసించి పిమ్మట గ్రామములలో దానిని వ్యాపింపచేయవలెను. (మో. క. గాంధీ. ఎంగు యిండియా. 9-9-26.)

అన్నియు అబద్ధములే

అమెరికా మొసెండరులో ప్రకటించబడిన సంభాషణలు వాటిలో సంభాషించినటుల నాఅభిప్రాయములని అమెరికా మొసెండరు ప్రతికలో ప్రకటించబడిన విషయములన్నియును అబద్ధములే. ఇది తత్వశక్తిల సంఘపత్రిక. తత్వశక్తిల సంఘపత్రికలోగూడ నసత్యములు ప్రకటించబడుట మిక్కిలి వింతగానున్నది. (ప్రపంచములో నిపుడు ప్రకటించబడుచున్న పత్రికలలో చాలపత్రికలు నిలచిపోయినచో లోకమునకు మేలేకలుగునుగాని యెట్టిహానియును కలుగదు.

దీనివల్లనే సమాజమునుగూర్చి నాఅభిప్రాయములని ప్రకటించబడిన విషయములు కేవలము అశత్యములుగా నుండుటచే నేనావ్యాసమును చదువుట తలపెట్టించినదిగాని లేనిచో నేను దానిని చూచియేయుండను.

“నేనొక ప్రాతరకమునాగ్నముమీద నూనె పెడకుచుంటిని. నాగదివెళువల మామిడిచెట్టున్నది. అమెరికా మున్నగు గొప్ప దేశముల వారి సానుభూతిలననే భారతీయులగు మనము త్యాగములను చేయుటకు నైతికబలమును పెడమున్నాము” అను నసత్యములు దానిలో చాలనున్నవి గాని వానిని నేను లెక్కచేయను.

“నాకు దీనివల్లనే సమాజముపైని సానుభూతిలేదు. నేనింకను సానుభూతిచేసేగాని నాకు దానిపట్ల సానుభూతిలేదు” అని నేనుచెప్పినట్లందు వివరింపబడెను. ఇటుల నే నెన్నగును చెప్పియుండెను. నేనెన్నడును ఆసమాజమున చేరెయుండలేదు. ఇప్పుడును నేను సభ్యుడనుగాను. ఆసమాజమువారు విశ్వమానవ సోదరత్వమును అన్యచితహాసమును బోధించుచుండుటచే ఆ సమాజముపట్ల నాకధికముగ సానుభూతికలదు. ఆసమాజీకులలో చాలమంది నాకు మిత్రులుగలరు. వారికి నేను చాలకృతజ్ఞుడను. మేడంబ్రా వేటిస్లీకల్లులు ఆల్ఫ్రెడు ఆనీ బిసెంటుగార్లగుగూర్చి విమర్శకు తెలుల వ్రాసినను వారివలన ప్రపంచమునకు కలిగినమేలు కాశ్వతముగా నుండుటమాత్రము నిశ్చయము. వారిలో రహస్యసంఘముల పద్ధతియున్నది. అది నాకీష్టములేదు. కావుననే నేనెందు చేరజాలకపోతిని. ఈఆకల్పము నాకు నచ్చలేదు. నేను పామరజనులగోష్ఠి నే కోరెదను. ప్రజాసత్తాక వాదమునకు రహస్యసంఘములు నిరోధకములు. కాని ప్రతిపక్షకును రెండుముఖములుండునని నేనెరుగుదును. మతమునందు రహస్యపద్ధతులన పరమని చెప్పుటకుగూడ చాల ఆధారములుండవచ్చును. హిందూవతమునందుగూడ నిర్దిరహస్యపద్ధతులు లేకపోలేదు. కాని నేను వాని నామోదింపజాలను.

వాటిలో సంభాషించి దానిని పత్రికలలో ప్రకటించగోరు వారు ముందుగా నాకు పంపినచో నాకు మహాపకారము చేసిన వారగుటయేగాక సత్యమును ప్రకటించుటకగూడ నీలగునని నేనిదివరకు చాలసారులు కోరియున్నను మరల నిపు డింకొక సారి కోరుచున్నాను. (మో. క. గాంధీ ఎంగు యిండియా 9-9-26)

నూలుచందా

లక్షగజములు వడికి పంపుటకు శ్రీమతి అన్నపూర్ణా బాయిగారు దీక్షబూనుట

“మహారాష్ట్రమున నగ్గకాలములో చాలమంది స్త్రీలు దీక్షను బూకెదరు ఈయుతువు వెల్లిపోవులోగా లక్షగజముల నూలువడికి పంపుటకు శ్రీమతి అన్నపూర్ణాబాయిగారు దీక్షబూనిరి అందులో 25000 గజములను నేడపంపితిని. ఇది మొదటిసారిలో వడికబడిననూలు. ఆమెయును ఆమెభర్త శ్రీధర పంతుకాస్త్రిగారునగూడ భారత తంతుకారకసంఘమున సభ్యులుగానే యున్నారు. వారు పంపవలసిన చందా నూలు సంతకు యిదివరకే పూర్తిగా పంపించియున్నారు. వారికి తీరుబడి తక్కువ. వారు బీదవారు. వారికి బిడ్డలుగూడనున్నారు. వారికి కండ్లజబ్బుగూడ నున్నది. ఇన్ని యిబ్బందులున్నను వారిటుల నూలువడికి పంపుట పరిగణనార్హము” అని శ్రీయుత హరిభావభట్టుగారు వ్రాసిరి.

“ఇది నిజముగా ప్రశంసనీయమే. ఏదో యొకవిధముగు ప్రేమలేతున్నచో యిట్టిపని సాగదు. బీదలయందు ప్రేమ, చేపునియందుభక్తి, దేశాభిమానము మున్నగునవియే ఖడ్గరు పుద్యమునకు మూలాధారములు.” (మో. క. గాంధీ-ఎంగు యిండియా 9-9-26)

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 17-వ తేది
శుక్రవారము

బులుసు సాంబమూర్తిగారు

శ్రీకృష్ణశాస్త్రి

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మదరాసు శాసనసభ కార్యదర్శిగ నిలుచుటకు, ప్రభుత్వమువారు రనుజునిత్తురా లేదాయని కొంతకాలము నుండియు ప్రజలెదురుజూచుచుండినను, ఎప్పుడు విచారించినను, ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియే దెలుపబడెను. విచారణఫలిత మెటులుండునో పలువురు ముందే యూహించినను, ప్రభుత్వవైఖరిలో నీమారయినను మార్పుగలుగునోమోయని కొలదిమంది తలచియుందురు. సాంబమూర్తిగారికి తుదకు అనుజ్ఞనొసగకపోవుట ఇంతవరకవలంబించుచున్న ఆచారమునకు విరుద్ధముగాదు. ఇతరరాష్ట్రములలో అనుజ్ఞను కొరినంత నేయిచ్చుచుండ, చెన్నరాజధానిలో యాకులు హుస్సేనుగారికి అనుజ్ఞను నిరాకరించిరి. శాసనసభలో నీవిషయమై అడ్డరకమెటు తీర్మానమును దెచ్చినను, ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనరయిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు జవాబు చెప్పకయుండ, జస్టిసుసభ్యులు యాకులు హుస్సేనుగారిపై తమకుగల రోపానలమును వ్యక్తపరచి యుండిరి. ప్రజల ఎన్నికహక్కుల నీతిమం భంగపరచువారు, సాంబమూర్తిగారి విషయములో వేరు విధముగ ప్రవర్తింతురా? రాయపేట ఎన్నికలో లక్ష్మణచెట్టిగారి నిదర్శనము దీసికొనిన, ఎంతవిచిత్రస్థితి యుదయించెనో గ్రహింపవచ్చును. లక్ష్మణచెట్టిగారు సకాలమున బెంచిమేజిస్ట్రేట్లపదవికి రాజీనామాను పంపిరి. కార్యరేషను ఎన్నికలో అభ్యర్థిగనిలుచునిమిత్తము వారిరాజీనామాను పంపినటుల ప్రభుత్వము వారెరుంగుదురు. నామినేషను కింకను వ్యవధి గలదు. ఆఖరుతేది లోపల ప్రభుత్వమువారు రాజీనామాంగీరించుట ధర్మము గద. ఇది కేవలము లాంఛనముగాని వేరుగాదు. ఇందుఆలోచింపదగినవిషయ మేమియులేదు. రాజీనామాను పంపినపుడు దానిని అంగీకరింపక తప్పదు. సకాలములో సంగీకరించి లక్ష్మణచెట్టిగారికి స్వేచ్ఛావకాశ మొసగి యుంపవలసినది. అందుకు మారుగ రెండువోజు లాలస్యము చేయబడెను. ప్రభుత్వమువారి లోపమునకు లక్ష్మణచెట్టిగారు నష్టపడవలసినచ్చెను. న్యాయప్రయాస లభికమయ్యెను. అంతటితో బోయిన మేలే. ప్రభుత్వమువారు తిరిగి నామినేషనుల కవకాశ మియ్యరని వదంతి బయలుదేరినది. జస్టిసుపత్రిక, యాచర్యను సమర్థించుచున్నది. సామాన్యముగ క్రొత్త నామినేషనుల కవకాశ మియవలయు నని

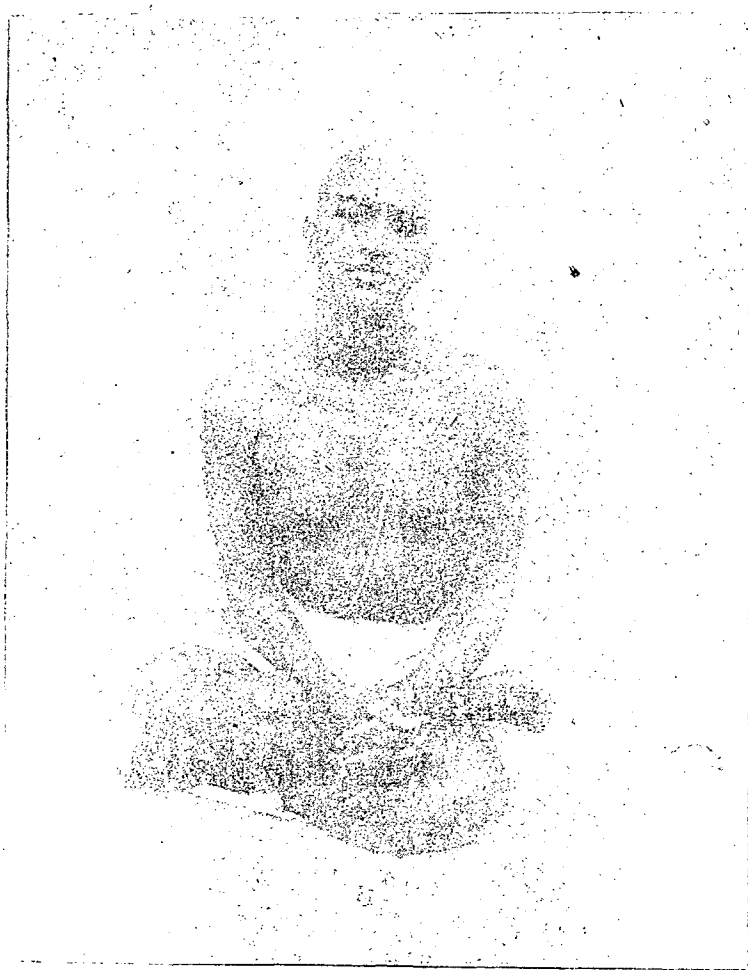
చట్టమున గలదు. ప్రభుత్వమువారు వేరువిధమున నిర్ణయించిన దప్పఅను మినహాయింపును వారు ఉపయోగించుట పాడిగాదు. అటుల యుపయోగించు నెడల, లక్ష్మణచెట్టిగారి రొక్కరికే గాక, వోటరుల ఎన్నికల హక్కులకు తీరని భంగము వాటిల్లును. తక్కిన అభ్యర్థులు ఉపసంహరించుకొనుటచే, జస్టిసు అభ్యర్థియొక్కడే మిగులును. ఎట్టిపోటీ లేకుండ మీరు కార్యరేషను సభ్యులయ్యెదరు. ప్రజలయనుమతిపై గాక, ప్రభుత్వసహాయముపై సభ్యత్వమును సంపాదించుట, నామినేషను అగును. ఎన్నిక జరుగుచో జస్టిసు అభ్యర్థి గెలుచుట కవకాశము లేదని తెలిసినంతయే. ఆకారణముచేతనే రాయపేట వోటరులు ఎన్నికను సక్రమముగ జరుపవలయునని అర్జి పెట్టియున్నారు. దీనిని నిరాకరించుచో, వోటరులహక్కులు మటుమాయ మగును.

సాంబమూర్తిగారివిషయము జూచిన, ఎన్నికలలో వీరికితప్పక విజయము చేకూరునని ఎల్లరంగీకరింపక తప్పదు. సాంబమూర్తిగారు స్వరాజ్యసంపాదనకై సర్వము సర్పణజేసిరిని, గోదావరిమండల మేగాక అఖిలాంధ్రప్రపంచ మెరుంగును. ఏప్లానమునకు వారు నిలిచినను, విజయము ధ్రువము. అట్టివారితో బోరాడిగెలుచుటయే జస్టిసుపక్షమువారికి పారుషము. అందఱుమారుగ సాంబమూర్తిగారు అభ్యర్థిగనిలుచుటకే యవకాశములేకుండజేసి, వోటరులయిచ్చ కష్టాలిగించుటవాన, ఎన్నికలనలన ప్రయోజనమే తొలగిపోవును. వోటరులు తమకు నచ్చినవారి నెన్నికొనుటకు వీలులేనపుడు, ఇంకను వోటరు విలువ ఏముండును? యాకులహుస్సేనుగారి విషయమున జూపిన అభ్యంతరమునయినను సాంబమూర్తిగారివిషయమున జూప వీలులేదు. సాంబమూర్తిగారిపై హైకోర్టువారు చర్య దీసికొనునప్పటికి, ఆగుమాసములశిక్షకు మాత్రమే మినహాయింపు గలదు. అప్పటికిట్లుబట్టి హైకోర్టు వారు సాంబమూర్తిగారి న్యాయవాది హోదాను తొలగింపిరి. పిమ్మట సంవత్సరపు మినహాయింపు సూక్రము వచ్చెను. ఈసూత్రము ప్రకారము, సాంబమూర్తిగారు అభ్యర్థిగ నిలువవచ్చును. ఎట్టి అనుజ్ఞ గైకొన గవసరము లేదు. కాని న్యాయవాద వృత్తి నవలంబింప వీలులేదని హైకోర్టువారు చెప్పిరిను కారణమున, సాంబమూర్తిగారి ప్రాతినిధ్యపు హక్కును తొలగించుట బట్టి, సంవత్సరపు శిక్షను బొందిన న్యాయవాదులకు నూతన సూత్రము వర్తింపదని అర్థము జేయవలసినచ్చును. ఇట్టి యర్థము పొసగునా? మినహాయింపు అందరికు వర్తించు ననుట స్వతస్సిద్ధము. అసలు శిక్షయే అనర్హత నొసగనపుడు, దానిని బట్టి గావించిన ఉత్తరువు అనర్హత నొసగగలదా? న్యాయవాద వృత్తి నవలంబింప వీలులేదను సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు రట్టి అనర్హతను తొలగింపవచ్చునని, నిబంధనలందు గలదు. సాంబమూర్తిగారిపై అనుజ్ఞ గోరినపుడు, క్రొత్త మినహాయింపు కనుగుణముగ ప్రభుత్వమువారు రనుజ్ఞ నీయవహిస్సియుండెను. ఇందు వలన సాంబమూర్తిగారిపై జూపవలసిన ప్రత్యేకానుగ్రహ మేమియు లేదు. క్రొత్త మినహాయింపును శాసనసభలనిబంధనలతో గలిపి చదివిన,

ప్రభుత్వమువారి ధర్మమే యిది యని గ్రహింపవలగును. వోటరుల హక్కులను కాపాడుటకును, క్రొత్త మినహాయింపును ఎల్లరకు వర్తింపజేయుటకును, ప్రభుత్వమువారు సాంబమూర్తిగారి కనుజ్ఞనిచ్చుట వారి విధి యనుటకు సందియము లేదు. కాని యెడల, పరిస్థితులు తెలుసుండును? అవినీతికరము లగు సామాన్యనేరములజేసినవారి కెల్లరును సావత్సరశిక్ష నతికమింపకున్నచో, శాసనసభ కార్యదర్శిగలుటకు వీలుగలదు. కాని, సాంబమూర్తి బోలు నిష్కళంకచారిత్రి లగు న్యాయవాదులు రాజకీయశిక్ష ననుభవించుచోమాత్రము, వారు అభ్యర్థులుగ నిలువ వీలుండదు. కారణమేమి? వారిస్థితిపట్ల తీసివేయబడెను గనుక. ఇంతకన్నను విరుద్ధము వేరుండునా? దొంగలు మున్నగు నేరస్థులకన్నను రాజకీయ నిర్బాధితులయెడ ఎక్కువకఠనముగ ప్రవర్తింపవలయునని జస్టిసుపక్షనాయకుడు వెనుక నలిగినయభిప్రాయమునకు, ప్రస్తుతఫలితము అనుగుణ్యముగ నున్నది. సాంబమూర్తిగారివిషయమై ముత్రులే విధముగ సూహించియుండునో, యూహించుట సులభసాధ్యము. ఈవిషయన, చెన్నరాజధానిలో అధికారవర్గమును ముత్రివర్గమును ప్రజలహక్కులను భంగపరచువిషయమున చేతులగలిపి "హాయిగు కుటుంబము"వలె ప్రవర్తించుచున్నారు. మద్రాసు శాసనసభ ఆఖరు గానున్న సమయమున, యాకులు హుస్సేను, సాంబమూర్తిగార్లబహిష్కారము కొనసాగెను. ముత్రులు తమయనమర్థతను చాటుటయగాక, అధికారనిర్బాధముల కెటుల తోడ్పడుచున్నదియు, ప్రస్తుతసంఘటనలు తెలిపకనే తెలుపుచున్నవి. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని యిట్టిదుస్థితి తొలగదని, వోటరు లీకనయినను గ్రహించి, స్వరాజ్యసంపాదనకై నడుముగట్టుకొనిన కాగ్రెసు పక్షమువారినే తమప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట వివేకము.

ఇట్టి నిదర్శనములయినను, దేశమునందు స్వాతంత్ర్యాభిలాషను పెంపుజేయనియెడల, మరియెట్టి సందర్భములు చేయగలవు? అందుచే వీనినన్నిటిని వైవదత్తములుగ భావించి, స్వరాజ్యసంపాదన కప్రమత్తులై పాటుపడుట ప్రజల అవశ్యకార్తవ్యము. మామిత్రులగు సాంబమూర్తిగారినిట్టియూపద ఎదుర్కొనునని ముందేయూహించియుంటచే, ఇంకను విచారపడదు. ఆపదల ననేకములను తృణప్రాయముగ భావించినసాంబమూర్తిగారి కిదియొక్కలక్ష్యములోనిదిగాదు. దేశసేవయే సాంబమూర్తిగారి ప్రధానలక్ష్యముగాని, గౌరవపుహోదాలను సంపాదించి తద్వారా పెద్దపదవులను సంపాదించుటగాదు. వారి ఆశయము లెప్పుడును సుపూర్ణ స్వాతంత్ర్య విధినిబరుగిడునుగాని, క్రిందిచూపు జూడవు. ఇట్టి స్థితిలో దేశసేవకు వారి కింకను అనేకావకాశములు గలవు. హైకోర్టువారు న్యాయవాది హోదాను తొలగించినపుడు, సాంబమూర్తి బోలు నాయకులు సర్వశాలమును దేశసేవజేయుటకు అవకాశ మియబడెనని పలువురు సంతసించిరి. చిత్తవిఠ్ఠేపమెన్నడును గలుగకుండ హైకోర్టువారు అనుగ్రహించిరి. శాసనసభలవెలుపల జేయదగినముఖ్యకార్యము లెన్నిటినో నాయకులు నిర్వహింపవలసియున్నారు. అందుచే

శాసనసభల వెలువల ప్రజాశక్తిని బలపరచుట కును, బ్రజలలో స్వాతంత్ర్యతా హమును పురికొల్పుటకును, స్వార్థరహితులగు నాయకులు కృషిచేయుటయవసరము. ప్రతిచెడు గును మంచికే దారిజూపు ననురీతిని, సాంబమూర్తి గారి సభ్యత్వానర్హత తుదకు దేశసాభ్యమునకే తోడ్పడగలడు. శాసనసభల బహిష్కార మములులో నున్నపుడు, దేశనాయకు లెటులయు నను శాసనసభలలో బ్రవేశించిన జాలు నని బ్రతిపదించువారు పరితపించిరి. వెడ్జిపుడ్డు బోలు లేబరు నాయకులుగూడ బహిష్కారమునకు వగచిరి. ఇటీవల వికటర్లను, బర్క్ హెడ్డు ప్రభుత్వము, మంత్రివర్యులను కాంగ్రెసు నాయకులు స్వీకరింప లేదని విచారము దెలిపిరి. కాని, హిందూదేశాధికారు లెటుల ప్రయత్నించుచున్నారు? కాంగ్రెసు ప్రముఖులు శాసనసభలలో ప్రవేశింప కుండ జేయుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో నింకను మంత్రివర్యకారము నపేక్షించుట పాడి యా? సహకారమున కిదియో తరుణము? ప్రభుత్వమువారియొద్ద నుండి రిస్కాను ఏమాత్ర మయినను చేకూరెనా? భారతీయుల కేమయిన ఆత్మ గౌరవ మున్నచో, దానిని కాపాడుటకు శాసనసభలకు లోపలను వెలువలనుగూడ స్వరాజ్యసంపాదనకై సంతృప్తికృషిచేయుట దప్ప వేరుమార్గమేలేదు. కాంగ్రెసుతీర్మానముల ననుసరించి, కాంగ్రెసుబలమును వృద్ధిజేసి, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడుట కింతకన్నను అనుకూలసమయము గనుపించదు. రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమునకు విజయము చేకూర్చుటకు, సాంబమూర్తి గారికిమీద గోదావరిమండలము నందే గాక ఇతరమండలములలోగూడ శని జేయుటకు, ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణావకాశ మొసగిరి. సాంబమూర్తిగారిపై గోదావరిమండలమునకును, ఆంధ్రదేశమునకును నిజమగుగౌరవము కలదేని, ప్రస్తుతపుటుత్తరువుకు నిరాశజెందక, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను తప్పక శాసనసభలకు పంపుటకు దీక్ష బూనవలయును. జాతిమతభేదములను పాటించక దేశభక్తినే ప్రధాన మని ఎంచవలయును. సాంబమూర్తిగారిపైగల ప్రేమను వెలిబుచ్చుటకును, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువుకు జవాబిచ్చుటకును, ఇంతకన్నను అనుకూలమార్గములేదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులసంఖ్య సరితని తగ్గించుటకు ప్రతిపక్షము చేసిదీప్రయత్నములు గనుపించుచునే యున్నది. గుంటూరు మండలమునందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు జోగిసేని రంగనాయకులుగారు అనర్హులని త్రోసి వేయబడిరి. ఇట్టిరోధములే, కాంగ్రెసుపక్షపు దీక్షను బలపరుపవలయును. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్య చ్ఛ నుద్దీపింపజేయవలయును. వారికార్యదీక్ష నిను ముడింప జేయవలయును. సాంబమూర్తిగారి బహిష్కారము భావివిజయమున కనుకూలించుటచే, శుభచిహ్నమనియే భావించవలయును. ఎందరు దేశభక్తులలో సంకటములపాలయినగాని, స్వేచ్ఛలభించును. దేశసేవకుల కిట్టినిర్బంధములు తప్పవుగాన, వానిని సహజపాత్రము లనియే ఎంచవచ్చును. ఆంధ్రదేశమున స్వరాజ్యపతాకగౌరవమును కాపాడినందుకు సాంబమూర్తిగారిట్టికృషిములపాలయిరి. స్వరాజ్యమునుప్రతిష్ఠితమయినగాని, సాంబమూర్తిగారి ఆశయములు సంపూర్ణసాఫల్యము గాంచవు.

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు

శాసనసభ కార్యములగు నిమిష వినిలేదని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి

చదువురాని వోటర్లు: కొత్తయ్యత్తులపు

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో చదువురాని వోటర్ల విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల గావించిన ఉత్తరువు ఎంత బాధకరమయినదో, ఏలూరు విలేఖరులును, గుంటూరునుండి చట్టి నరసింహారావు గారును తమలేఖలలో వివరించిరి. ఏలూరులోనిటీవల జరిగిన మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలలో కొత్తయ్యత్తులపును అమలులో వెట్టుటవలన, అలజడి కలిగినది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాహక్కులకు భంగకరమగు నిట్టిఉత్తరువులను ప్రచురించుటవలన, ప్రజలవిశ్వాసము బాత్తుగ దొలగి పోవసాగును. 1926 వ సంవత్సరము 7 వ సెప్టెంబరు తేది గెజెట్టులో ప్రచురింపబడిన యుత్తరువుకు ప్రభుత్వము వారెట్టికారణములను సూచించరయిరి. తీవ్రమగు మార్పును గావించుచున్నపుడు, అందుకు తమకే మికారణములుగలవో చెప్పట మంత్రిగారిధర్మము. వాతలులగావించలేదు. పోని, వీరు మ్యునిసిపలుసంఘములయభిప్రాయముల గైకొనిరా? కైకొననచో, వారెట్టిజవాబిచ్చిరి? ఆరంగతియు ప్రభుత్వపుటుత్తరువులో కనుపించదు. ప్రభుత్వపుటుత్తరువు నందీ మాటలు మాత్రము కలవు:

“1924 సంవత్సరపు సెప్టెంబరు 23 తేది గల ఫోర్టుసెంటుబార్జిగెజెట్టులో 416 వేజియందు చదువురాని వోటర్లు బాలటు కాగితములపై గుర్తుపెట్టు విషయమునుగూర్చి 946 నంబరు ప్రకటనగ ప్రచురించిన 1924 సంవత్సరము సెప్టెంబరునెల 23 తేది గలిగిన 2628 నంబరు లోకల్ మ్యునిసిపలు గవర్నమెంటు ఉత్తరువు, ఇందుమూలమున రద్దుజేయబడినది.”

వైవాక్యములబట్టి 1924 సంవత్సరపు ఉత్తరువు రద్దుజేయబడనని తేలును. 1924 సంవత్సరపు ఉత్తరువుప్రకారము, చదువురానివోటర్లు ఎవరికయినను వోటుజేయదలచినయెడల, అభ్యర్థులయెదుటగాని వారి ఏజెంటుల ఎదుటగాని పోలింగు ఆఫీసరు గారు వోటర్ల యిష్టము

ననుసరించి గుర్తు పెట్టవలయును. అభ్యర్థులయెదుట గుర్తుపెట్టుటచే, వివాద ముంజాలదు. పోలింగు ఆఫీసరుగారు పక్షపాతము జూపుటకు వీలుండదు. ఇట్టిరక్షణయుండుటవలన, చదువురాని వోటర్లకు లాభము గలుగుచున్నది. మోసముల కవకాశము తొలగుచున్నది. ఈసందర్భములలో 1924 సంవత్సరపు ఉత్తరువు నేల రద్దుజేసిరని ప్రశ్నజనించును. తగినకారణము గనుపించదు. కట్టుదిట్టమును తీసివైచుటచే. పోలింగు ఆఫీసరుడే సర్వాధికార మగును. హద్దులుండవు. వోటరులయిచ్చ రికార్డు చేయబడెనా లేదాయని కనుగొనుటకు మార్గముండదు. కాంగ్రెసుపక్షమున కిట్టి ఉత్తరువులు మిగుల నష్టము గలిగింపగలవు. 1924 సంవత్సరపు ఉత్తరువు రాకముందు, పోలింగు ఆఫీసరుగారు ఎవరు చూడకుండనే గుర్తుపెట్టుచుండిరి. అప్పు డెన్నియో యిబ్బందులు గలుగుటచే తవానిని నివారించుటకే 1924 సంవత్సరపు టుత్తరువు పుట్టెను. దీని నిపుడు రద్దుజేయుటవలన, మరల పక్షపాతమునకును మోసములకును అవకాశము లేర్పడును. అయినను, కొత్త ఉత్తరువు జప్తిను మంత్రుల వైఖరి కనుగుణముగ నుండుటచే, ఇయ్యది వెలువడినందులకు ఆశ్చర్యము గలుగజాలదు. మంత్రివర్యపుదృష్టి పథ మెంత సంకుచితమయినదో కనుగొనుటకు మాత్ర మిది యక్కరకు నచ్చును.

భీమవరము తాలూకాబోర్డు: కాంగ్రెసు నిజయము

కాంగ్రెసుపట్ల ప్రజలకు గాఢభక్తి కలదనుటకు, భీమవరము తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు గలిగిన విజయమే ప్రబల నిదర్శనము. తాలూకాబోర్డులో ఖాళీ అయిన మూడు స్థానములకును ఇటీవల ఎన్నికలు జరిగెను. మూడింటికిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు నిలిచిరి. గణపవరం ఫిర్కాకు చింతలపాటి సూరపరాజుగారును, ఆకువిడు ఫిర్కాకు పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు

ను, భీమవరం ఫిర్యాదు తటవర్తి కృష్ణమూర్తిగారును, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నియమితులై జయమొందిరి. గణపవరం ఫిర్యాదులో నలుగురు అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి. ఒకరికి రెండువోట్లును, రెండవ వారికి 15 వోట్లును, మూడవ వారికి 67 వోట్లును రాగ, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు చింతలపాటి సూరవరాజుగారికి 265 వోట్లు లభించెను. విజయము గాంచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించుచు, తాలూకాబోర్డులో కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున శ్రద్ధతో నిర్వహించి తమకును కాంగ్రెసుకును గూడ కీర్తి గలిగింపగోరెదము. కాంగ్రెసు పతము సంక్షేపమత్యమును, పట్టుదలయు తుదివరకు నిలుచుచో రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలలో విజయము ధ్రువమనుటకు సందియము లేదు.

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

ప్రొవైసు ఛాన్సలరు నియామకము

మొయిమో- సెప్టెం 16:—ప్రెస్ ఛాన్సలరు గౌ॥ పోరాబద్ధు డెన్సిగారు రంగూనులో ప్రస్తుతము లేకపోవుటచేత గవర్నరు ప్రెస్ ఛాన్సలరుగారు జస్టిసు మాంసూరా గారిని రంగూను విశ్వవిద్యాలయము ప్రొవైసు ఛాన్సలరుగ నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము

పట్టదానోత్సవము

రాంఛీ, సెప్టెంబరు 16:—పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ పట్టదానోత్సవము సెనెంబరు 20 న తేది జరుగును. పట్టదానము క్రొత్త సెనెటు హాలులో 2 లక్షలు పెట్టి కట్టినదానిలో మొదటిసారి జరుగును. ఈ హాలు పీఠుల సెనెటు హాలును విశ్వవిద్యాలయమునకు మాంసూరా రాజాదేవీనందన ప్రసాదసింగు గారు ఒకరిరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు గవర్నరు మన్రోకోట కేలపోయిరి?

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:—గవర్నరుగారు మన్రోకోటకు వెనువెంటగూర్చి తిరువాతవచ్చినవార్తలవలన రాష్ట్రము నుట్రాన్యుధులచేయుటనగూర్చియు తెలూచిలకు సంబంధించిన యితరవిషయములనగూర్చియు చర్చించుటకు గవర్నరుపోయి యుండెనని వదలతులు ప్రబలియుండెననియు, కాని వదలతులు నిజశితులను మించిపోయెననియు తెలియుచున్నది. జీర్ణాపదధి సరిగాపనిచేయుటకు కొండజాతులలో స్నేహభావముండుటవలన సరమగుటచే రెండుసరిపాద్దులమీద నున్నటువంటి కొండజాతులలో నుపాధ్యక్షములను పెంపొందించుటయే గవర్నరుగారి నిజమైన యుద్దేశ్యము. (అ. ప్రె.)

తుమందారుల సన్మానపత్రము

పంజాబు గవర్నరు జవాబు

లాహోరు, సెప్టెం 16:—తుమందారు లాసంగిన న్యాయప్రమునకు జవాబు చెప్పుచు పంజాబు గవర్నరు అంకె కలహానులే మీచరిత్రలో ముఖ్యాంశమైనప్పటికిని రాజుగారియెడల మీకుగల భక్తిని బ్రతిపఱ ప్రభుత్వముపట్ల మీకుగల గౌరవమును ఎవ్వరును సంతయింపజాలరని చెప్పిరి. తుమందారుల తగ్గించినతననియు, తుమందారుల పరిపాలనాపద్ధతిని మార్చవలెననియు బ్రతిపఱవారు బుద్ధివ్యక్తముగా నొకపదతిని పెట్టుకొనలేదు. సమర్థతతో పనిచేయుచున్నంతకాలమును, కాంతి నెలకొల్పుచున్నంతకాలమును, న్యాయమును నడిపించుచున్నంతకాలమును తుమందారుల పరిపాలనపద్ధతి సరిపాద్దులలో నిలువగలదు. ప్రభుత్వధికారులు వెనుకటివలెనే సహాయముచేయుచుండురు. కాని ఉమసాంప్రదాయములను నిలుపుకొని తిరువారే వచ్చువారికి తమ కొండజాతుల సమస్యల శిక్షణ నొసంగుటలోనే విశేషములేయు కలను. పిమ్మట గవర్నరుగారు తేరా ఘాజీఖానునందు జీర్ణాహుని నిర్మాణము నిమిత్తమై 10,000 రూపాయలు గ్రాంటుచేయుదుననియు, కొండలలో రాకటాకటినేర్పరచుటకు సాబుకు 7500 రూపాయలు గ్రాంటుచేయుదుమనియు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బొగ్గు పరిస్థితులు

బాల్విక్ గారు సనివాండ్రతోడను యజమానులతోడను కలిసికొనుట

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—బాల్విక్ గారు శేపు అధికారశత్రు పనివాండ్రను గమల యజమానులను గలిసికొనుట పనివాండ్రను పనిలో ప్రవేశింపజేయుట ప్రయత్నించిన పిదప దేశమంతట నుపయోగింపబడబడిన గూర్చి ప్రభుత్వమువారాలోపించెదరట. త్వరలోనే దేశమంతట నుపయోగింపబడబడిన అంగీకరించెద మని అభయ మిడినచో అట్టి ఒడంబడిక ప్రాప్తియగుటకు ముందుగనే గమలలో ప్రవేశించి పనివాండ్రు పనిచేయుటకు ఇష్టపడుదు రని తెలియుచున్నది.

సిరియా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంత్ర)

పార్సిస్, సెప్టెంబరు 17:—సిరియా పరిస్థితులు చాల యభివృద్ధి చెందినవని బ్రెయిగులు వార్తలు చెబుచున్నవి. ఒక్కనుల్తాను ఎకో. అత్తరషేగారు మాత్రమే 500 అర్బుదళముతో రంగంగమునం రున్నాడు. ఆతనిని 'తరిమి, తరిమి' వెంటాడించుచున్నారట. ముఖ్యముగ రాజుపాల లన్నిటియందు న్యాయపరము మామూలుగ సాగుచున్నది.

జాతీయమిత్ర అసంఘ్

శాశ్వతేతరస్థానములు ఎన్నికసూత్రములు

జనీవా, సెప్టె 14:—జాతీయమిత్రసభకు శాశ్వతేతర సభ్యుల సెన్సు కొనుగడతులు మున్నగువాటినిగూర్చి మంచి చర్చజరిగెను. ఆసియాఖండమునకు రెండుస్థానములను ఆరాపిడివుల రాకొమరుడు (పెరిషియా) గోరెను. చీనాగూడ తమకు స్థానము నీయవలె ననెను. జపానుప్రతినిధి చీనా పెరిషియా కోర్కెలను బలపరచెను. సిసిలుప్రభువు ఇంచులకున్న కష్టములను చెలిపెను. ఇది వరకే తగిన ప్రాతినిధ్యము నిచ్చితి మని అసంబ్ధినివేదకములో జెప్పిన చీనా, పెరిషియా ప్రతినిధులు తృప్తిచెందవలెననిరి. కొన్ని ఎన్నికనిబంధనలను కమిటీవారు తయారుజేసిరి. వాటిని అసంబ్ధివా గొప్పకొనిరి.

కోభంగారి పయనము

కొంచెము భయముగ నున్నది

యగ్గి, సెప్టె 14:—ఆస్ట్రేలియానుండి ఇంగ్లండుకు తిరిగి వచ్చుచున్న కోభంగారినిగూర్చి 10 తేదీనుండి ఏమియు తెలియుటలేదు. బర్మాలో విక్టోరియా పాయింటులో దిగవలసి వచ్చెననియు, వాతావరణము అనుకూలముగ లేకుండుటచే కా రణమునియు చెలిపిరట. ఇప్పుడు వాతావరణపరిస్థితులు బాగులే వనుచున్నారట. పయనమునకుఅభ్యంతరముగనుండుననుచున్నారు. అనవసరముగ చిక్కులపాలగుటకు బదులు పరిస్థితులు అనుకూల మగువరకు విక్టోరియా పాయింటుదగ్గరనే ఆగియుండు నను కొనుచున్నారు.

కనడా ఎన్నికలు

అట్లావా, సెప్టె 16:—కామన్సువభలో లిబరల్సు అధికసంఖ్యాకులుగ నుండుగనుచున్నారు. ఆర్థరాత్రియనసరికి ఎన్నికఫలితములు అట్లు గన్పించుచున్నవి. ఇంతవరకు కన్సర్వేటివులకు 3 స్థానములు లభించెను. లిబరల్సుకు 18 వచ్చెను. ప్రొగ్రెసివులకు ఒకస్థానమే.

ఆస్ట్రేలియా రైల్వే ప్రమాదము

27 గురు చనిపోవుట

50 మందికి గాయములు తగులుట

సిడ్నీ, సెప్టె 15:—న్యూక్యాసిలుకు వాయవ్యముగ మూరెల్లాను 100 మైళ్లదూరములో రైల్వే ప్రమాదము జరిగెను. 27 గురు చనిపోయిరి. 50 మందికి గాయములు తగిలెను. రైలు బండ్లు డీకోనుటచే ఇట్లు జరిగెను. డ్రైవరుకు, ఫ్రైర్సుకు అపాయములు కలుగలేదు.

ముసోలినీగారిని జంపబోవుట

పెక్కుమందిని అరెస్టుజేయుట

రోము, సెప్టె 12:—ఇదివరలో తిరుస్థించిన గండములవలెనే ఇదిగూడ నాకు తొందరను గలుగజేయుచున్నది. నెమ్మదిగ కాంతిచిత్తుడగు నుంటిని. బాంబు ప్రేరిత కొన్నిగమిమములకే ప్రాసికొనుట ప్రారంభించితిని. ఇటులే అంతెను ఏమి చేయవలసినది ఉత్తములను జూరేజీతిరి. అన్ని తెగలకు ఉచితము మిలితేకుండెను. కాని సక్రమపరిస్థితులు చెక్కుచెదరలేదు. ఇంకొకప్రమాదము గన్పినను అసలుపనులు ఏమియు ఆగిపోలేదు. బాంబులు ప్రేరితులనే యుండుగాక!

అట్టి యపాయములను సగముజేయక ముసోలినీ లనధర్మమును నిర్వహించుచునే యుండును. ప్రపంచమునకు నాభావము ఎట్లున్నది చెబుచుండు. అది బాంబు అని తెలిసినచో దానిని బట్టుకొనవలెనను తలంపు మొదలు గల్గెనని పత్రికాప్రతినిధితో జెప్పుచు ఆతనికి బాంబును జూపిరి. ముసోలినీగారు నావశము తప్పిపోవుటచే బండిని త్వరితగతిన బోనీయుచునని బండివానితో జెప్పిననిరి. ఇంతకుంటే ఎక్కువప్రమాదములను జూచితినిగాన ఇది అంతపాటింపదగినది గాదనిరి. స్వయముగ ఈసంగతులను ముసోలినీగారు రాజుకుచెబువ, గండము తప్పినం నందులకు అభినందన లంపిరి. యవరాజుగూడ తనసంతోషమును అపాయము దప్పించునని చెలియజేసెను.

ద్రోహిని బట్టుకొనుటకు జనసమూహము ఏగ, పోలీసు వారు ఆపుజేసిరి. పోలీసులేను. ముసోలినీగారు అల్లరులుగాని ఉచితముగాని ఎలవరిరి. తాను ముసోలినీగారిని జంపి తిరనలెనే ప్రాంతునుండి వచ్చితినిని గియోవనిన్నీ అను ద్రోహి తెలియజేసెను. కూడా ఎందుకు తుపాకిని గొంపోవుచున్నావని యడుగ, లేకపోతే ముసోలినీపై పువ్వుగుచ్చుకులను గురిపించెద ననుకొంటిరా యని అతడు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. నీవు చెప్పినది అర్థముగాలేదన, బాంబు తప్పిపోయినచో తుపాకితో జంపుటకు దానిని వెంటనుండుకొంటిని ఆతడు స్పష్టముగ చెలిపెను. ఇతడు రోములోనే చాలలోకాలముండి దాగొనుచున్నాడట. శనివారము ప్రాంతునుండి వచ్చితిన్నమాట యపత్యముట. సమయమునకై ఎదురు జూచుచుండెనట. శనివారము రాత్రి పోలీసువా రెందరికో అరెస్టుజేసిరి. ఇంతవరకు వారెవరో తెలియలేదు. అనుమానాస్పరులను వాయిండ్లు వెదకిరి. ఏమిలియు దొరకలేదు.

బాంబుపడిన చోటుదగ్గర ఒక పెద్ద మోటారుబండిలో అయిదుగురు వేచియుండుట జూచితినినియు, ముసోలినీగారు వచ్చుట చూచినవెంటనే గియోవనిన్నివంటి యువకు డొకడు బండిదిగినాడనియు విగిలినవారు బాంబుప్రేరిత తక్షణము పారిపోయిరినియు ప్రత్యక్షముగ చూచిన ఒకపక్షము చెప్పెను.

ద్రోహి పోలీసుదృష్టిలో చాలకాలమునుండి నున్నవాడే యని తెలియుచున్నది. ఉపద్రవకరుడను ఆందోళనపరుడట.

తాను ఇప్పుడుచెప్పిన సంగతులన్నిటిని విచారణ సమయమున జెప్పలేనని వాదించెద ననుచున్నాడట.

ఇంగ్లండు కీయవలసిన యుద్ధ

బుణములు

ప్ర్యాంకో ఇటలీ వాయిదాలు

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—ప్రెంచివారు 200,000 ఇటలీ 200,000 పౌదులను బ్రెంచు కీయవలసిన యుద్ధ బుణములో కొంతభాగముగ ఇల్లించిరి. ప్రెంచివారిని మొదటి వాయిదా. ఇటలీచెల్లించినవ రెండవ వాయిదా.

స్వేయిను విప్లవకారులు

అసంతృప్తులగు శతశ్శిష్యులభాగిణీకారులు
నాయకులకు ఏకాంతవాసశిక్ష

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 14:— ఇటీవల తిరుగుబాటు శతశ్శిష్యులభాగిణీకారులను కొందరిని ఏకాంతవాసశిక్షకు పాల్పెట్టిరి. శతశ్శిష్యులభాగిణీకారులను 80 యధికారులను తాత్కాలికముగ ఏకాంతవాసశిక్షను విధించిరి.

బ్రిటనులో విదేశీయులు-ఉద్యోగములు

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 14:— ఇదివరకే బ్రిటనులో వాస మేరకును విదేశీయులను బ్రిటనులకు ఇచ్చిపెట్టిన విదేశీయులను హాలివుడ్లో ప్రవేశించుటకు 1925 లో లైసెన్సు గ్రహించిరి. 1815లో లైసెన్సులనుబట్టి, 120 మందికి పాటకములలోను, సంగీతములలోను లైసెన్సుల నీయవలెను. విదేశీయులు గుమస్తాలుగను విద్యార్థులుగ నున్నవారికి 128 మందికి లైసెన్సునీయవలెను. హాలివుడ్లో 67 గురికి లైసెన్సునీయవలెను. 187 గురికిచ్చిరి. కొత్తదధులందు బ్రిటిషుయువకులను ప్రవేశమును గలగజేసి తిఫ్ఫీను జేయుపద్ధతి చొప్పున విదేశీయులకు నీయవలెనదని, ఇమిటేషనుపట్టు పరిశ్రమలకు లైసెన్సునిచ్చిరి.

కెమాలూపాపాపాలకు బడి తగ్గుట

లండన్, సెప్టెంబర్ 12:— ఆంగ్లో-తురుష్క ఒడంబడిక అయినప్పటినుండి వైద్యాధిపతులలో కెమాలూపాపాగారి పలుకండి తగ్గినదనియు ఇంతవరకు మరల పూనుకొనలేదనియు ఆంగ్లేయు దొకడు డెయిలీన్యూస్ పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు.

1922 గ్రీకుదగ్గర బట్టుకొన్న బ్రిటిషుఫీరంగులకు గుండ్లు మందు లేకపోవుటచే మసాలాపట్టును చల్లగ జారవిడిచిరిట పాపాగారు.

బ్రిటిషుభరములు బ్రిటిషుప్రభుత్వ ప్రోత్సాహముతో తురుష్క ప్రభుత్వమునకు పెట్టులను సమయమునకు విక్రయించక అక్కరలేనపుడు సప్లయచేయ గడంగిరని తురుష్కలను చున్నారు. శతశ్శిష్యులను కొనుటకు తురుష్కులకు డబ్బులేదట.

బాల్కన్సులో తురుష్కులకు ప్రతిపక్షముగ గ్రీకులు ఇటలీవారు ప్రవర్తించుటకు బ్రిటిషువారి రహస్యపురాజ్యాంగ నీతియే యనుచున్నారు తురుష్కులు.

ప్రపంచములో అన్నిటికంటె పెద్దమోడను బ్రిటిషు ఓడసంఘమువారు నిర్మించుటకు కలంబుచున్నారు.

బొగ్గుతగవు

ప్రభుత్వమువారితరువాత చర్య

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 15:— బార్లింగ్ గారు లండనులో లే నప్పటికిని ఎప్పటికప్పుడు సంగతు లన్నిటిని ఆయన చెబుచునే యున్నాడు. శత్రు ఈవిషయమై జరుగసభ కధ్యక్షతను వహించును. ఆసభ ఆయనవెంటనే ఈపరిశిత్తులు అంతరించుట ప్రభుత్వమువారు చర్యదీసికొనెదరు.

వైమానికవయనము

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 15:— విమానములలో చాల ఇంజనుల నమర్చిన డేమునుగను, నిరుపప్రవముగ నుండునని అనుభవము మీద కనిపెట్టిరి. కొంతభుక్తు దీనికొంద ఎక్కువగ అయినను భయములేదను నమర్చుచును ఇట్టి ఇంజనుల సేర్పాటుజేసి కలుగ జేయవలె ననియు ఆపుజే ప్రజలు పయనముజేయుటకు భయ పడరనియు చెబుచున్నాడు.

ఇటలీపత్రికల నేరారోపణము

ఫ్రెంచిపత్రికల కోపము

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 15:— ఇటలీపత్రికల ఆక్షేపణము ఫ్రెంచిపత్రికలు తొందరబడక నిదానముగ ప్రత్యుత్తరముల వ్రాయుచున్నవి. సిసిరుముసోనీని జంపించుటకు ఇచ్చిన 200000 ఫ్రాంకులకుంటే యుద్ధమునకు ఎక్కువ వ్యయమునను ఇటలీపత్రిక వ్రాతలు అన్యాయముగ నున్నవనుచున్నది.

యూరపు డేమును నిధి డేమును ఫ్రాంకు ఇటలీ యభివృద్ధిని సహకారము అత్యవసరమని టైమ్సుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

భావియటు ప్రభుత్వమునకు

నిరోధము

ట్రాట్స్కీ వైఖరి

రెగా, సెప్టెంబర్ 15:— ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపక్షముగ ట్రాట్స్కీ-గారు గొప్ప నిరోధమును తయారుజేయుట జూచి బోషినికు నాయకులు భయపడుచున్నారు. కామినీవు జినోవీవుగార్లతో చేరి నిరోధమును జూపుటకు ట్రాట్స్కీ-గారు కృశిక్రయాల్లె యున్నా రని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమున గొప్ప యుద్ధోగము నిచ్చు ఆకలి ప్లామిన పక్షమువారు ట్రాట్స్కీ-గారిని తమవక్షమునకు (దివ్యకొన) ప్రయత్నించుచున్నారట.

సుప్రీము ఎకనామికు కవునియ (ఉన్నత ఆర్థికసభ) సభ్యులను నియమించిరినియు అందులో ట్రాట్స్కీ-గారున్నారనియు ప్రకటించిరి.

కనడాపత్రికలు

ప్రభుత్వపరాజయము

అట్లావా, సెప్టెంబర్ 15:—	
లిబరల్స్	118
కన్సర్వేటివులు	90
లిబరల్ ప్రోగ్రెసివులు	11
అల్ట్రా రైతులు	11
ప్రోగ్రెసివులు	7
కార్మికులు	4
ఇండిపెండెంట్లు	1

ఇంకను మూడుచోట్ల ఫలితములు రాలేదు. పడమటి భాగమున కొంత ఆనుమానముగనున్న భయములేదు. మెకంజీ కింగుగారిని ప్రభుత్వము సేర్పాటుజేయుద్దేశమని యడిగెదరు. మెయిగనుగారు ప్రతినిధిమము రాజీనామా నీయనున్నారు. అందుచే నామ్రాజ్యసభ ఆపుజేసినగాని మెకంజీకింగుగారు పోవుటకు పిలువబడెనా ఆనుకొనుచున్నారు.

ఎన్నికపోటీలు తీవ్రముగ జరిగెను. మానసప్రభు దావాలు 10 జరుగుచున్నవి. మెకంజీ కింగుగారు టారంట్ పత్రికపై 50000 పానుల నష్టమునకు దావాజేసెదరు. ఇంకొక రెండు వార్తాపత్రికలపై కష్టమునుండి దావాజేసెదరు. చెరియొక 20000 పానులను, శాఖామాత్యుని పక్షమునకును ప్రతిపక్షులకును పోరాటము జరిగునట. కోడ్లిన్డ్రస్సు రాల్స్ నుకాయలను మీద విసరిరట.

ప్రాపంచిక శాంతి

రాజకీయమగుతగవుల అంత్యము

జర్మనుల యభయము

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 15:— లోకలోని ఒడంబడికను అంగీకరించి వాతసమితి సెక్రటేరియటులో దాఖలుజేసిన పిమ్మట జర్మనులు బహుళసంఖ్యాకులు లోకలోని అనుకూలురుగ నున్నారనియు చాంబర్లెనుగా రెంతయు శ్రమపడిరనియు రాజకీయ నాయకులు ఒకరియందు ఒకరు విశ్వాసమునుంచి రాజకీయ తగవులను పరిష్కరించుకొనవలసినదేగాని కాననములే ప్రయోజనము లేదనియు రాజకీయ తగవులను అంత్యకాలము వచ్చెననియు డార్టర్ ప్రెస్సెగారు నుడివిరి.

గ్రేటుబ్రిటను ఇంతిక్రమతో పరిచేసి శ్రమపడినందులకు డార్టర్ ప్రెస్సెగారు అభినందించి కొనియాడిరి.

లోటస్ నౌకాయుదంతము

కాన్స్టాంటినోపిలు, సెప్టెంబర్ 15:— డెస్యన్సుగారికి 80 రోజులు రక్షను విధించిరి. 22 తురక్ నావెములను జరిమానా విధించిరి.

మనిగిన తురక్ నౌకానీనానికి 90 రోజులు ఖయిదును, 80 నావెముల జరిమానాను విధించిరి.

రెండునౌకల కంపెనీలను 5000 నావెములను జరిమానా విధించిరి. ఈ యుదంతముచే నష్టపడినవారికి ఈజిప్తానా ను పరిహారముగ నిచ్చెదరు.

మరాఠోపరిస్థితులు

స్వేయినుప్రదేశములో చిక్కులు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 15:— మరాఠోలో స్వేయిను ప్రదేశమునందు మరల పరిశీలున కష్టములలోనికి వచ్చినవి. ప్రజాకు క్షరముగ రెండు స్వేయినునీనలను ముట్టడించిరి.

స్వేయిను స్వేయినులన్నియు ఈ నేనలను విడిపించుటకు కేంద్రీకృతమగుచున్నవి. విప్లవకారు లంతయుఖముగ నేనలు వెనుకబోయడ ఆపుజేయుట శేరుచున్నారట. ముట్టడించబడిన ఒక స్వేయిను మరక్షితముగ నున్నదని తెలియుచున్నది.

మ్యాంగుమేమిల్లునమ్మె-ఇంకొకమిల్లును మూయుట

మ్యాంగుమే, సెప్టెంబర్ 15:— మ్యాంగులన ఇంకొక ప్రతిమిల్లును మూసివేసిరి.

డొనోపింగ ప్రతిమిల్లు కూలీలు మరల పనిలో క్రతేకించిరి. నెయిగా వాటా కెయిషా నక్కా ప్రతిమర లింకను మూసియున్నవి.

జపానులో కొత్తమిల్లులు

లండన్, సెప్టెంబర్ 15:— జపానులో రెండుమిల్లుల నమర్చుటకు ప్లాటుసోదరులకు ఆర్డరు వచ్చెననియు రెండునెలలలో వాటిని అమర్చెన మనియు థైవాన్సులో టైమ్సుపత్రికా విలేఖరి మాంచెస్టరునుండి చెబుచున్నాడు.

కోభంగారి భాక

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 15:— కోభంగారి రాకనుగురించి భయము పోయినది. విప్లవకారు పాయింటునుండి రంగూనుకు బయలుదేరెనని తెలిసెను.

బ్రిటిషు చమురుగనుల కంపెనీ నష్టము

లండన్, సెప్టెంబర్ 15:— కంపెనీ పెట్టుబడిలో 6000000 పానులు నష్టమైనవట. అసలు పెట్టుబడి 90000000 పానులు. కంపెనీ మంచినీటిలో నుండుటకు మూలధనమును క్షించుట ముఖ్య మనుచున్నారు.

సామ్రాజ్యవైమానికప్రచారము - నష్టము

లండన్, సెప్టెంబర్ 15:— 1926 మార్చికి సామ్రాజ్య వైమానిక కంపెనీలకు 20415 పానులు నష్టమువచ్చెను. ఈజిప్తు నుండి ఇండియాకు అడనముగ మూలధనము గావలసియున్నది.

యుద్ధస్మారకచిహ్నము

రగ్జీ, సెప్టెంబర్ 15:— ఫ్రాంకులో రణరంగమున హతులైన దక్షిణఆఫ్రికా సైనికులకు స్మారక చిహ్నమును ఆక్టోబరు 10-న తేదీని చెరచెదరు.

దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభావామాత్యుకు దీనిని తెరచెదరు.

మాంచెస్టరు నగరస్వాతంత్ర్యము

ను సామ్రాజ్యభక్తు వచ్చిన డొమినియను భారతప్రతినిధుల కిచ్చి గౌరవించుటకు మాంచెస్టరు సిటీ కౌన్సిలువారు నిశ్చయించుకొనిరట.

ఆక్వారు మహారాజు

లండన్, సెప్టెంబర్ 15:— ఇన్సర్క్టులో బహారు నౌక దానిని ఆక్వారు మహారాజు తెరచెను. టులెను కవునియవారితనికి విందొనర్పిరి.

ఆక్వారు మహారాజుగారు సభ్యులనియు, విజ్ఞానసంపద గల పాలకుడనియు లోపలు ప్రభువు నడిచెను.

ఆక్వారు మహారాజు గ్రేటుబ్రిటను సరళసమంజస స్వభావమునకును, హెలండువారి ఆదరణకును వందనము లర్పించుచు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

పురపాలకసంఘమువై దావా

సప్రూగారిసాక్ష్యము

అలహాబాదు సెప్టెంబర్ 15:— సప్రూగారు పురపాలకసంఘమువై దెచ్చినదావాలో ఆయన శేతు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నేను పురుగులను బురదను చూచిరనియు, నీటిసరఫరానున్నయే! అజాగ్రత్తయే కారణము. సానిటరీ కమిషనరుగారి హెచ్చరికలు లెక్కపెట్టలేదు. ఆక్టోబరు 18-న తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. నాడే కోర్టులు తెరువబడెను. (కొ.పా.)

మహావీర పాత్రలు

మదరాసు శాసనసభ:—సమన్వయకామి గౌరవ సంపాదకులకు పంపిన సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు దక్షిణ ఇండియా పత్రిక సంపుటలపై పత్రికా పత్రికా శాసనసభకు అభ్యర్థిగ యుండ నిర్ణయించుకొన్నట్లు ప్రాయశ్చయించారు.

సత్యమూర్తిగారి విందు:—తిరువల్కేటి డివిజన్ మునిసిపల్ ఎన్నికలయందు విజయము గాంచినందులకు తిరువల్కేటి అర్బన్ కో. ఆఫ్ టెన్టెన్సునువారు 18-వ తేది శనివారము సాయంత్రము 5:30 గంటలకు హిందూ హైస్కూలు హాలులో సత్యమూర్తిగారికి విందుచేసెదరు.

గోఖలే మెమోరియలు ఫుట్ బాల్ పోటీ పంచెములు:—ఈ పోటీపంచెములు బెజవాడ నగరమున దసరానాడుగారి ఇంట్లను, ఉత్తర సర్కారులు నెల్లూరు జిల్లాలోని పోతలూరు విద్యార్థులు పోటీ చేయవచ్చును. ప్రకటనలకు ఒక్కొక్క టికెట్ నకు నాలుగురూపాయలు. పోటీయందు పాల్గొన కలచిన టికెటులు ఈ నెల 25 వ తేది లోగ ప్రకటనముతో తరు దర్భాస్తులను బెజవాడ మునిసిపల్ హైస్కూలులోని గోఖలే మెమోరియలు ఫుట్ బాల్ ట్రాఫి గౌరవకారనకే పంపవలెను.

నిరుద్యోగసమస్య విచారణసంఘము:—ప్రస్తుతము దక్షిణార్కాటు జిల్లాలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నున్న రావుబాబుగారు యస్. కె. సుందరాచార్యులుగారు నిరుద్యోగసమస్య విచారణసంఘపు కార్యదర్శిగ నియమింపబడి రని తెలియచున్నది. ఈ సంఘమునకు సర్ జార్జి పాడిసను గారు అధ్యక్షులు. రావు బాబుగారు సంచాలి నిరుద్యోగులకు తమ వృత్తులను చూచించు విషయమై ఆలోచించుటకీ సంఘముల నియమింపబడినది.

పాంచురంగ భగవత్కథాప్రసంగసభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున ఈ నెల 18 వ తేది శనివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు బంగళాల పిఠియందలి హిందు ధియాలాళికలు హైస్కూలు భవనమున వీధి ప్రాంతచ్ఛేరి జరుగును. శ్రీరంగంపాస్త్రపులకు ప్రహ్లాదీ విద్యను రామ స్వామిఅచార్యులుగారు వీణ వాయిచెదరు. శిక్కిల్ సారాయణ పిల్లగారు వ్యవంగంపాఠ్యులచేదరు. బ్రహ్మశ్రీ సీతారామయ్య రుగారు మోర్సింగు పాఠ్యులచేదరు.

ఈ సభవారి యజమాన్యమున శ్రీమతు ఉభయచే దాంత విద్యను కళగోపాచారిగారిచే చెప్పబడుచున్న ఆశ్వాదలు ఆచార్యుల వైభవమున కులశేఖరాశ్వాదు వైభవము ఈ నెల 19 వ తేది ఆదివారం సాయంత్రము బంగళాలపిఠి యందు ధియాలాళికలు స్కూలు భవనమున పారికధగ చెప్పబడును.

రాకపోకలు:—ఆస్ట్రేలియా యందు జరుగ నున్న సామ్రాజ్య పార్లమెంటరీ పహాసభకు ప్రతినిధిగ పోవుచున్న ఆర్. కె. నెల్సుంగు శెట్టిగారు 18 వ తేది కొలంబోనందు నాడెను ప్రేమరుండు ప్రయాణము చేయచురు.

బొబ్బిలి పహారాజాగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి.

పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్ పెక్టరు జనరలు జె. టి. డబ్ల్యు. ఫిల్పునగారు నిన్న రాత్రి నెల్లూరు వెళ్లిరి.

గౌ. సర్. పాత్రోగారు ఎక్స్ ప్రెజ్ కమిషనరు రావు సాపేలు ముత్తుస్వామయ్యగారితో నిన్న రాత్రి సిమ్లా వెళ్లిరి.

కలనలు గ్రీనుహిలుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి.

పొన్నుటెరిగ్రాఫుస్ డైరెక్టరు జెనరలు సర్ జి. పి. రాయగారు నేటి సమరాత్రి నిలాను బోటుమెయిలలో దక్షిణమునకు వెళ్లి తిరుగ 24 వ తేది చెన్నై పురికి వచ్చెదరు.

ఈ డి. బి. కృష్ణనాయుడుగారు నేటి సమం ఉదయం పాలమృత్తునుండి చెన్నై పురికి వచ్చిరి.

గౌ. కాంతెన, జి. టి. బోగుగారు నేటి సమం కార్తి ఉదకమండలం వెళ్లిదరు.

మద్రాసు కార్యరేషను

రాయపేట డివిజను ఎన్నికలు

మునిసిపల్ కౌన్సిలరు యం. సింగారవేలు శెట్టిగారు ఈక్రింది తీర్మానము నుపహాసించ నోటిసు ఇచ్చిరి:—

రాయపేట డివిజను మునిసిపల్ ఎన్నికలసందర్భమున నూతన అభ్యర్థిత్వ నియోజకములను పుచ్చుకొనవలసిన పరిస్థితి లేనదియందున రాయపేట డివిజనువారు నూతన అభ్యర్థులను పేర్కొనుటకు తమకు అర్హుడనిచేసిన ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు అనాకాశము కలుగచేయ వలయుననియు నూతన నామినేషనులను పుచ్చుకొనవలయునని కమిషనరు గారికి ఉత్తరు వొసగవలయుననియు సభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

మద్రాసు హైకోర్టు

రెంపరరి జడ్జిలు

హైకోర్టు రెంపరరి జడ్జిలుగనున్న న్యాయమూర్తులు శ్రీనివాస అయ్యంగారు, మాధవను నాయగూర్ల ఉద్యోగ కాలపరిమితి ఈ సంవత్సరము అక్టోబరు 19 మొదలు ఒక సంవత్సరమువరకు అధికముచేయబడిన దని తెలియచున్నది.

ఆరోగ్యప్రకాశిక

సంపాదకులు హానర్బులు డాక్టరు యు. రామ రావు, యు. కృష్ణరావు, ఎం. బి. బి. ఎన్ గారు

రెండవ సంపుటము 5 వ సంచిక 1926 సెప్టెంబరు నెల లో వెలువడినది. కృత్రిమతో నయకొంటిమి. దీనియందు ఆరోగ్యసంబంధములను పారితోష్యసంబంధములు నను న్యాయములు చాలగలవు. ముఖ్యముగా ప్రజలకు ప్రాయోజనము, ఇదియొక ఆరోగ్యవిషయకము. సచిత్ర ఆంగ్రెజు మాసపత్రిక. ఎల్లవారికి శ్రీలక్ష్మణుడు పాలురకునుగూడ సర్వమునకులకు లేటెలుగునూటలతో ప్రాయోజనమున్నది. న్యాయములందనేకముఖ్య విషయములునుబయటకాక అవిచరువులను చాల నాకర్షకము గామానమున్నది ఈ సంచికలో ఫోటోని పీల్చుట లేన, బాళికల వైద్యవిషయములు, శ్రోత్వ పేరుగుట వలన కలుగునవి, బిడ్డలకు తల్లులు చనుగుడుపుట, పొగాకు, ఆరోగ్యసంభాషణలు, మనుష్యుల తూనిక ముఖ్యపుజ్యరములు ఈ యరోగము సమీక్షాపరము అతిశ్రీ. ప్రాణాయామము అస్థిసంయు మున్నగు ముదివ్యాసములు గలవు. ఆంగ్రభాషలో పత్రికలు చాల కొద్దిగానున్నవి. ఈ పత్రికకు చందా మిక్కిలి తక్కువ. సాలును 1-3-0. ఇది ఆంగ్రులకంటె బడయటము చాలఅర్హమైనది. వలయువారిటుల ప్రాయోజనము.

“మేనేజరు, ఆరోగ్యప్రకాశిక, 828 కంటెనెట్టిపిడి, బార్లి బ్రును మదరాసు, తీక పోస్టు బాస్సు 166, మదరాసు.”

భగవద్గీతా ప్రచారమునకు భూతిదానము

స్వామి రామ్మొద్దిగారు చందాల బోగుచేయుట

హరిద్వారము, సెప్టెంబరు 16:—దైవభక్తిగల యొక మార్యాదే భగవద్గీత ప్రయోగించి అన్ని కులములందలి వీరులకు విరివిగ పంచిపెట్టుటకని 50వేల రూపాయలను దానముచేసెను. ఇది మూలభవముగా నుంచి ఇంకను చందాల పోగుచేసెను. “గీత శ్రీ డిప్టిబ్యాంకును ఘంతు” అని పేరడిరి. స్వామి రామ్మొద్దిగారు దీనికి యజమానులుగనుండురు. వారే ముఖ్యపట్టణముల దిరిగి భవమును వసూలుచేసెదరు. దానికిగాను ఒక ముద్ర జాలయమును ఒక ఆఫీసును ఏర్పరచెదరు. నెల్లూరు బ్యాంకులో నిలవచేయుదురు. (అ. ప్రె.)

కొబ్బాముగారు

రంగూను, సెప్టెంబరు 16:—కొబ్బాముగారు నేను వాతావరణము బాగుండనందున బయలుదేరితిమి. మరికొన్ని గంటలక్రిందనే యిందుండిరిగి దిగి పోవచ్చిరి. రేపు ప్రయాణముగా న్నప్పుడు. (అ. ప్రె.)

పండిత నెహ్రూ-మాళవ్యా రాయబారములు

సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయములు

మదరాసు సెప్టెంబరు 17:—పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండితమాళవ్యాగారులకు జరిగినరాయబారములగుం ద్ని యన్. సత్యమూర్తిగారు యాక్రిందియొకసంకలనమును పత్రికలకు పంపిరి:—

విక్రమరాజుమారు బాగానేయున్నదిగాని భారతదేశము ననిపుడు కార్యచరణయందు దైవ్యముగావలయును. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసుకును ఇతర పక్షములకును హంత్రిపదవుల సంగీకరింప కుర్రునిందుటను గూర్చియు, అసెంబ్లీలో నేషనలు డిమాండుకు తగిన ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును సభ్యుల నిరాకరింపవలె నను విషయమును గూర్చియు భేదాభిప్రాయములు గలవు. పండిత మాళవ్యాగారి వరకులు సభ్యుల ఒకసంబిజకన్న సెక్యులర్ బోయినది. కాని క్రొత్త పక్ష మేర్పడుటవలన మాళవ్యాగారి పక్షములో నితరులకవి అంగీకారార్హములు గల లేనవి డె. లి. యు. న. 2. 2. ఇదివరకు కాంగ్రెసు పేట్టి న అభ్యర్థులను దీని వేసి యిప్పుడు మరల రాయబారముల జరుపుటకు తరుణము మించినది. అక్కడక్కడ కొన్ని సమరాలు చేయవచ్చును. కాని రాయబారములు విఫలమునగుటవలన అది జడగ లేదు.

నా కేందుకు విచారముగలదేను. స్వరాజ్యసంరంభము ననుపవలెనో లేక కొంతకాలము నిశ్చాంతి గైకొనవలెనో దేశమున కవకాశముచుట్టుకు తరుణము నచ్చినది. ఈ విషయమై అపోహబుండరాదు. హంత్రిలకాద్యోగము లంగీకరించి ప్రభుత్వము నుండి రెస్పాండు లేనదే సద్దెలకు వోలు జేయవలెనన్న, కానన సభలోగాని లెటగాని స్వరాజ్యసంరంభమును అవసరమేనయే చెప్పవలెను. దేశమునం దధిక సంఖ్యాత్ములు నిర్లక్ష్యముతోనున్నను విసువెల్లియున్నను సంరంభమును నడుపుటకు స్వల్పసంఖ్యాకులైన నుండవలెనని చరిత్ర పాఠమును నేర్చుచున్నది. ఈసారి యెక్కిలలో కాంగ్రెసువారు చాలమంది యెన్నుకొనబడని యెడల మనము బహుశా నెహ్రూగారు దేశమును రక్షింపజాలరని యింకను సంరంభము చేసెదము. కాని కాలచిన్నములు చూడ చాల రాష్ట్రములందును అసెంబ్లీకిని కాంగ్రెసువారులు రహస్యమును వెలికికొను నెడల చాలమంది యెన్నుకొనబడురు రను విశ్వాసము నాకు గలదు. ఉత్తరదేశమున మతకలహములు కొంత అణిగినను కారణముయన్నది. అందుకనే కాంగ్రెసుయెన్నికలసంరంభమును బాగా ననుపవలెనని నేను కోరెదను. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ చెప్పినటుల భారతదేశందలి ఉభయభాషులను ఒకరి నొకరు రక్షించుకొని తమను దాము రక్షించుకొనవలసియుండ, కాంగ్రెసు వారికొకరియొకరి కింకొకరురకుండ నేగాక ఉభయములూదికిని రానున్న యుద్ధ సమయముండి రక్షింపవచ్చును. (అ. ప్రె.)

వర్కు-పాపునందు దొంగతనము

ముద్దాయి ఫోర్మనే

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:—పశ్చిమోత్తర రైల్వేకార్య గారమును దొంగతనము జరుగగా ఫోర్మను హీడెను మరకొందరును 881, 414 నెక్కునులక్రింద విచారింపబడుచున్నారు. మేజర్ శ్రీటు సాక్ష్యమునందు రాగిబండి తూచగా 21 బమ్ములు రిపాండ్రెడ్డువైట్టుండెననియు తిరిగి రెండుమాడు రోజులలో హీడెను ఆబుడి తప్పు తూనుటలను అంత బరువు గనపడినదిగాన అసలు 20 బమ్ములపైగా నుండెననియు తెలిపెనని తెలిపెను. దీనికి కారణ మేమైయుండునని యడుగగా జర్జమువలన తూకము సరిగా రాలేనని చెప్పవలెను. మరియొక హులీగూడ నిట్లే తెప్పెను. కేసు వాయిదా చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

బెంగాలురాష్ట్రీయఖిలాఫతు సంఘము

స్వతంత్రపక్షమునకు సహాయముచేయ బూనుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:—మంత్రివర్గము నేర్పరము దునుని వాగ్దానము చేయకుంకిరేని స్వతంత్రపక్షమువారిచే నిమింపబడిన అభ్యర్థులకే సాయము చేయవలెనని బెంగాలురాష్ట్రీయ ఖిలాఫతుసంఘమువారు తీర్మానించిరి. అట్టివో వెనుకటిది రాష్ట్రసమన్వయసరించి ఏమిచర్య దీనుకొనవలసినదియు కమిటీవారు నిర్ణయించెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ నిధి

1926 సం. సెప్టెంబరు నెల 17-వ తేది గురువారము

వాతావరణ నిధి	గత 24 గంటలలో	అంతర్గత	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	88.8	75.0	0.84	17.83	—	7.16
విశాఖపట్నం	90.1	76.1	0.95	19.88	—	0.90
కాకినాడ	89.8	78.1	...	31.41	—	11.97
మచిలీపట్నం	88.7	78.8	...	16.62	—	4.98
కర్నూలు	88.0	74.5	...	14.99	—	1.97
బళ్లారి	86.8	73.2	...	7.87	—	0.98
అనంతపురం	0.21	14.91	—	3.60
కడప	—	...
కర్నూలు	92.8	78.8	...	11.50	—	1.98
మద్రాసు	92.8	78.2	...	8.99	—	4.57
కడప	95.1	78.2	...	9.48	—	3.20
నెలమి	92.8	72.6	...	10.84	—	6.91
కోయంబూరు	95.0	71.8	...	8.55	—	1.60
తిరుమనాపల్లి	96.0	73.0	...	12.28	—	2.99
నాగపట్నం	94.9	78.8	...	4.48	—	4.65
మధుర	94.6	75.9	...	7.65	—	2.71
పాంబట్	87.8	81.7	...	0.92	—	0.81
తిరునల్వేలి	2.08	—	0.04
తిరువేలూరు	82.6	77.1	...	39.11	—	1.80
కొచ్చి	83.8	75.5	0.05	82.73	—	18.21
కాలికట్టు	85.8	73.7	0.56	104.88	—	19.51
మంగళూరు	85.0	74.2	0.41	94.20	—	8.99
చెన్నకూరు	80.8	64.8	...	17.83	—	0.98
మైసూరు	70.1	61.8	0.25	96.47	—	5.17
కొడైకానా	68.0	61.2	...	19.08	—	1.11

సర్కారులు:— కర్నూలులో 0.85" గోపాలపురంలో 0.16" బెంగళూరులో 0.15" మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడి 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:— కడపనుండి కలుగు వేలియలేదు. అనంతపురంలో 0.21" బెంగళూరులో మేఘములు పలచగా నున్నవి. బళ్లారిలో 0.21" బెంగళూరులో 0.21" బెంగళూరులో పగటివేడి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆంధ్ర తక్కువ. కడపలో పగటివేడి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. వాతావరణము అనుకూలముగానే యుండవచ్చును. చినుకులు అడలుచు బడుచుండవచ్చును.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు, అధిపతిగారు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణము

వాణిజ్యపాఠశాల విద్యార్థివృద్ధి బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:— బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పునర్నిర్మాణమున గూర్చి కార్యరేఖనవారు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడు బొంబాయి రాష్ట్రమున నికను విశ్వవిద్యాలయముల స్థాపించుటనుగూర్చి ప్రభుత్వముయొందు నున్న విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణముపై వ్యక్తులను వెల్లడు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమును తులన సరియైన కాలము విచ్చిరపును యూనివర్సిటీ విద్యాలయముగ జేయవలెనని కోరిరి. అప్పుడు వాణిజ్యపాఠశాల విద్యార్థులు కలిగిన స్థాన మేర్పడును. బొంబాయికి తగిన విద్యార్థిభావము యేర్పడును. కార్యరేఖన ప్రస్తుతము ప్రాథమికవిద్య కెక్కువగ భార్య పైకలసియుండుటచేత విశ్వవిద్యాలయమున కెక్కువగ భావము జెయు స్థితిలో లేదని వెలుపబడితి.

అ. ప్రె. సెషులు.

నరసాపురం

శ్రీ కూచి నరసింహంగారి ఛాయాపటము బహిరంగ పరుపబడుట

శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి ఉపన్యాస పటిమ

(స్వకీయవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 16 :— మొన్నటిదినము నరసాపురపు చరిత్రలో బహుప్రఖ్యాతము. నాచే జనుక వ్రాయబడిన ట్లాడిన మన కవిశ్రేష్ఠులగునట్టియు పీఠికాపుర సంస్థానాధిపతియొద్ద ఆస్థాన పండితులగు అను శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారిచేత టైలర్‌ను త పాతకాలలో కొంతకాలము ప్రధానోపాధ్యాయ రత్నముగా పనిజేసినట్టి బ్రహ్మశ్రీ కూచి నరసింహంగారి ఛాయాపటము పాతకాల పాతకవర్ణముచే నేడు కొనబడిగా బహిరంగపరుపబడినది వ్రాయబడు కుతూహలపడుచున్నాను. నాకు పాఠశాలకు విద్య రాని పాతువుచేత శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి దిచ్చిన ఉత్సాహ ఉపన్యాసమును ఉన్నది ఉన్నట్లుగా వ్రాసి చదువరుల నానందింపజేయులేకపోయినందుల కెంలేని వగయగున్నాను. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామములకు శ్రీ పంతులుగారి రచనాపటిమయు వాక్పటిమయు నానంది ఆల్పజ్ఞాని చెప్పవలయునట్లు. అందుచేత వారు చెప్పినదానిని పొడిచుకొనలేక కొంతమంది వినిరించి విడిచివేతును. ఉభయము ఒక్కమాట మెట్రిక్యులేషను మొదలు వి.ఎ. నరకు కలసి చూపుకొనుటయు తరువాత పితాపురములో నరసింహంగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్నతరి శ్రీ నరసింహారావు పంతులుగారు పాతకాలకార్యక్రమముగా నుండుటయు తలస్థించుటచేత వారి ఛాయాపటమును పీఠ బహిరంగపరుచుటలో గల గౌరవమును ఆనందమును నరసింహారావుగారు వెల్లడిజేసిరి. నరసింహంగారి సత్కృత్యములను విధి నెరిగి పని చేయుటలో పట్టుదలయు, నిరాదంబుర జీవితమును తరువాత బోధనాపటిమయు కొనియాడి పలుకు ను బహిరంగపరచిరి. నరసింహంగారి 1891 సం॥లో యుద్ధముల మొదటి అగ్రస్థానముగా వచ్చి 1892 లో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరి. 1900 సం॥ వరకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున ప్రపంచములో ఇటు మెట్రిక్యులేషన్ దొరవారివలెనున్న అటు డాక్టరు మిల్లర్ దొరవారివలెనున్న కీర్తిని బడసిన చెప్పటలో అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రమునులేదు. పీఠ ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడునప్పటికి మాటలలోన్నత పాతకాల దుర్లభ నమభ విందుచున్నది. డబ్బు తగ్గి రు 2000 లలోనికి వచ్చినది. కాని నరసింహంగారి కీర్తి ప్రబలుచుచేరారురాను విద్యార్థులు హెచ్చుచు రాగా తుదకు పీఠ పెద్దసమయమునకు చికిత్సపడియున్న భవనపు వైకల్యము పూర్తిగా తీసివేసి కొత్తదానిని బండ్‌బస్సుగా వేయుటయు, ఉన్న భవనము చాలకపోగా ఇంకొక కొత్త భవనమును నూతనముగా కట్టుటయు చానినంత భవనమును కమిటీ వారి కిలా భిం చు నట్లు చేసిరి. విధి కృతమున 1900 సం॥ న పీఠిచ్చుట నుండి వెల్లిపొవుటకు నిశ్చయించుకొనగా అప్పుడే మెట్రిక్యులేషను తరగతివెట్టి శ్రీ నూనీదు రాజావారు పీఠి ఆహ్వానించిరి. అచ్చట అన్నట్లో సహాయోపాధ్యాయులు కావనినంతకుండి లేకపోయినప్పటికి తామే వైస్స ముఖ్యమాట్రిక్యు మొదలుగా గల అన్నియంతలను కష్టపడి చెప్పి 14 నుంచి మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకుపంపి ఆ 14 నుంచి ప్యాసు చేయగలిగిన చెప్పటలో నరసింహంగారి ఖ్యాతి వెల్లడియగును. అప్పుడు శ్రీ నూనీదు రాజావారు నరసింహంగారికి ముగిసిన జోడావేసి కాష్మీరు కాలము గెప్పి నరసింహంగారిని సన్మానించిరి. కాని పితాపురములో నంటిన మెట్రిక్యులేషను క్లాసుపెట్టుటచేత, పితాపురము స్వగ్రామములకులేదను శ్రీపితాపురం రాజాగారు స్కూలర్ పిప్పయిచ్చి చదివించుటచేత శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి ప్రార్థనలచేతను నూనీదురు వదలివేయవలసి వచ్చెను. పితాపురములో 17 1/2 సం॥ ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండి సంస్థానాధిపతిచేతను ఎక్కువకాలం అధికారులచేతను మెప్పునదని అన్వేషణచేత రిటైర్డ్. ఈసమయమున నరసింహారావుపంతులుగారి ఉపన్యాసమునుండి మొదలైన ఉపన్యాస కులనుండియు గ్రహించి వ్రాసినది. ఆనాడు పట్టణించినవారిలో శ్రీ పంతులు రావుపాపాయి ఎక్కువగా శ్రీ పాను రావు మూర్తిగారు కొప్పర్తి భానుమూర్తిగారు పవ్వ పావ్విలేకు

అయిరోపీయుల మొర

స్వస్థుగారి కేసునుగూర్చిన మొరపై అసాను ప్రభుత్వాభిప్రాయము

ఫిల్దాంగ, సెప్టెంబరు 16:— కలకత్తా అయిరోపీయ సంఘమువారింపిన ప్లేటు మెంటునకు అసాను ప్రభుత్వమునకు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగను జెంటింకుగారు తానినకు జవాబునడిసి.

అయ్యో నేను తమ సంఘమువారు ఈమధ్య జరిగిన రెండు క్రిమినలు కేసులలో అయిరోపీయ ముద్దాయిలగూర్చి వ్రాసినవైన 9-వ లేదీ లేఖన జవాబిచ్చిరి ఆజ్ఞాపించబడిరి. దానిలో తమకు మాప్రభుత్వము న్యాయేతర నిర్బంధాలకు లోనై యట్లుచేసినది తెలిసిరి. ప్లేటులలో ప్రచురింపబడిన తమలేఖనలకు తమకు నిజస్థితులన్నియు తెలిసెట్లుచేరు. దానినిబట్టి యేమిరు దురూహలకు లోనైతిరి. అసాను ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన కేసులో ముద్దాయి మేనేజరుపాత్య గావించబడిన చా డాతోటలోనే కూలి. సెప్టెంబరు 16 ను జడ్జియెదులు 884 నెక్షనుక్రింద శిక్షించబడిరి. శిక్ష చాలస్వల్పమనిరి. కార్డుచూచిన వెనుక తెలిసినది. విచారణ సరిగ జరుగలేదు. 884 నెక్షను క్రింద శిక్షించుటకష్టం. సాత్వమునకును శిక్షను సంబంధము లేదు. కావున ప్రభుత్వముచూచు హైకోర్టులో రివైజుచేయింప నాజ్ఞయిచ్చిరి. హైకోర్టుచూచు 5-వ లేదీన తీర్పు చెప్పిరి. మరనాడు ప్లేటులమందు కనుపడెను. హైకోర్టుచూచు జూరీ చెప్పినది బానులేదనియు నెమన్నుజడ్జి చర్య తృప్తికరముగ లేదనియు, తెలిసిరి. కావున తిరిగి విచారణ ఆజ్ఞయిచ్చిరి. ఈ విచారణలో ముద్దాయి ఆ శిక్షనే 884 వ నెక్షను క్రింద పొందెను. తిరిగి విచారణ చేయుట తృప్తికరముగ నున్నది. మొదటి విచారణయందు లెక్కలున్నను న్యాయమే జరిగెనని కేలుచున్నది. కాని అన్యాయము జరిగినదని తలచుటకు హైకోర్టుచూచు చెప్పినదానినిబట్టి అనుకూలమని. కావుననే ప్రభుత్వము గలగజేసికొనినది. మీ యుత్తరమున కిదే ప్రత్యుత్తరము. గవర్నరుగారికి తమ ప్రశ్నలను కోపములేదు. కాని తమవంటి భాగ్యదేవత సభ కేసును తెలిసికొనకుండగనే ప్రభుత్వముపై విచారణపూచేయుట వింతగా తోచినదనిరి. తమకు ప్రభుత్వమునకు దురభిప్రాయ మాపానిందించిరి. బాతివైకల్యములకు తాపోనిగిరి. ఇదియే ఇతరులు చేసినవారిని నిందింప వెనుకాడరు. అదిగాక ప్రభుత్వముయొక్కయు న్యాయస్థానముల యొక్కయు బాధ్యత గుర్తించినట్లు తమ లేఖయందు గూడవను లేకున్నది. (అ. ప్రె.)

బాంబును ప్రధానోపాధ్యాయుని పడకగదిలో విసరుట

5 గు విద్యార్థులు అరెస్టునట

బిల్దాంగ, సెప్టెంబరు 16:— రోజునపాతకాలప్రధానోపాధ్యాయుడు నిద్రించుచున్న గదియందు బాంబును విసిరినదం దర్జునున రెండు విద్యార్థులు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

గారు పాలాపర్లు లక్ష్మీనారాయణగారు మొదలునూ గుండిరి. వర్షేరుగా పీఠికావ్యాయముల నిచ్చుట గ్రంథములవిస్తారము నెరుగునగున పాండుపరుపనందులకు పీఠము బ్రహ్మశ్రీ నరసింహంగారును నన్ను మన్నించుటగాకయని కోరుచున్నాను. ఇక కూచి నరసింహంగారి గ్రంథరచనా పటిమనుగూర్చి చదువరులకు చెప్పటగాను పీఠికావ్యాయ గ్రంథములకు కొన్నిటి నిచ్చట చేర్చినాడెను. పీఠ శ్రీకృష్ణ రామకృష్ణ పరమహంసగారి జీవితచారిత్రమును స్వామి విశేషానందలవారి ఉపన్యాసములను అనువాదమును శ్రీ గౌరంగప్రభువుగారి సత్త్వ పవ్యకావ్యముగా అనువాదమును ఇదిగాక కొన్ని పాటకములు పాఠికలు మొదలనవి అనేక గ్రంథములను రచించి ఆంధ్రదేశమునకున్న ఆంధ్రవాఙ్మయమునకున్న వన్నె తెచ్చిరి. పీఠ సదా శ్రీరామచంద్రపాదారవిందభక్తులు. అన్వేషణ గలిగియుండియు ఇప్పటివరకు ఆంధ్రభిక్షులు నను ఉద్వేగులలో కొద్దిగనో గొప్పగనో ఊగిసులాడుచునేయున్నారని, అట్లు కడినెరిగిందే చేరునగతి గమనింపక కార్యమును నెరవేర్చుటలో తీక్షణమును నుండునజనేయవలెగాని వెదకాదు. పీఠిక మామనాల్లము సములలో వచ్చి గూర్చి కాగలను. పీఠిక శ్రీరామచంద్రమూర్తి చిరాయువునిచ్చి జోచుగాన. నిమ్మలను శాశ్వతజీవిత తీర్తి పజేసినందులకు శ్రీపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి కనేక వందము లాచరించి దీనిని ముగించుచున్నాను.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము

పోటీపరీక్షలు

(సర్క్యులరు నె 1 రు.)

శ్రీ వేటపాలెము సారస్వతనికేతనముయొక్క యజమాన్యమున యేటబడగు "ఆంధ్రవ్యాసరచనానిపుత్రము" బహుమానపరీక్ష 1926 సంవత్సరము ఆక్టోబరు మాసములో జరుపబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రములోని అన్నిరకముల పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించు శ్రీమద్రామణియ్యలైలు పోటీచేయునవచ్చును. 4, 5, 6 ఫారములలో చదువువారు ప్రథమతరగతి నీనియరు సెక్షనుకిన్ని, 1, 2, 3 ఫారములలో చదువువారు ద్వితీయతరగతికి జూనియరు సెక్షనుకిన్ని పోటీచేయునవచ్చును. ప్రథమతరగతికి రు. 2/ చూపు, ద్వితీయతరగతికి రు. 1/ యున్న వరఖాస్తుదారులు చెల్లించవలయును. దరఖాస్తుదారు విద్యార్థి (ని) యని ఆయాపాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయుల నిరూపణ సంతకముతోను, రుసుముతోను, దరఖాస్తులు ది 30-9-26 తేదీనగాని, అంతకు లోపలగాని కార్యాలయము చేరవలెను. ఒకేయూజునండి ఏతరగతికైనను సరే పదింటికికన్న దరఖాస్తుదారు ఒక్కో ఆయాసే పరీక్షాఫలముగా నిర్ణయింపబడును. తేదీనో అనుసరించు పరీక్షాస్థానములను నిర్ణయించి పరీక్షాకాలము, తేదీ, స్థలము ప్రకటించబడును. ప్రథమతరగతిలో అందరికన్న యెక్కువగణముల సమపార్జించినవారి కొక బంగారుపతకమున్ను, రెండవవారి కొక వెండిపతకమున్ను, ద్వితీయతరగతిలో నుత్తీర్ణుల మొదటి యిద్దరికిని చెరియొక వెండిపతకమున్ను యొసంగబడును.

"ఆంధ్రభాషలో యువశాస్త్రపాఠశాల" కి బహుమాన పరీక్ష 1926 సంవత్సరము ఆక్టోబరు మాసములో వేటపాలెము నందు జరుపబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రములోని అన్నిరకముల ఉన్నత పాఠశాలలోని స్కూలు ప్రెసిడెంట్లరగతి విద్యార్థులైలు పోటీచేయునవచ్చును. దరఖాస్తుదారు తాను విద్యార్థియని ఆయా పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయుల నిరూపణ సంతకముతోను, రు. 2/-ల రుసుముతోను తే 30-9-26 దీనగాని అంతకులోగాని కార్యాలయము చేరులాగున పంపవలెను. దరఖాస్తుదారులు దసరా నెలపులలో నిర్ణీతమైనదినమునకు యీవేటపాలెముకు రావలసియుండును. మొదటివారికొక సువర్ణపతకమున్ను, రెండవ వారికొక రజతపతకమున్ను యొసంగబడును.

(సర్క్యులరు నె 2 రు.)

శ్రీ వేటపాలెము సారస్వతనికేతనముయొక్క యజమాన్యమున కీర్తిశేషులైన ఊటూరు శ్రీరాములు శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము స్థాపించబడి బ్యాడ్మింటను పోటీఆటలు 1926 సంవత్సరము ఆక్టోబరుమాసములో జరుపబడును. గెలుపొందిన ముతావారికి శ్రీయంత ఊటూరు లక్ష్మీనరసింహదాసుగారిచే నొసంగబడిన రు. 75/- ఖరీదుగల నుండరమున వెండిగన్నె నీయబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రములోని అన్నిరకముల మధ్యమ, ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులు, కళాశాలల విద్యార్థులు, నికేతనాంగీకారమునుబడిన యితర సంఘసభ్యులను పోటీచేయవచ్చును. దరఖాస్తు రు. 8/ రుసుముతోను, ఏడుగురు ఆటదాన శ్రేణిలోను ది 30-9-26 తేదీనగాని, అంతకులోపలగాని కార్యాలయము చేరవలెను. ఏటేట ఆటల ఆటలో గెలుపొందు ముతావారికి అయిదు రజతపతకము లొసంగబడును. ఆట నియములు తెలుపు పాత్రములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి.

(సర్క్యులరు నె 3 రు.)

శ్రీ వేటపాలెము సారస్వతనికేతనముయొక్క యజమాన్యమున కీర్తిశేషులైన ఊటూరు శ్రీరాములు శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము స్థాపించబడిన చెడుగుడు పోటీఆటలు 1926 సంవత్సరము ఆక్టోబరు మాసములో జరుపబడును. గెలుపొందిన ముతావారికి శ్రీయంత ఊటూరు లక్ష్మీనరసింహదాసుగారిచే నొసంగబడిన రు. 75/- ఖరీదుగల నుండరమున వెండిగన్నె నీయబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రమున అన్నిరకముల మధ్యమ, ఉన్నతపాఠశాలల విద్యార్థులు, పోటీచేయవచ్చును. దరఖాస్తు రు. 8/ రుసుముతోను, పదునొకండుగురు ఆటదాన శ్రేణిలోను ది 30-9-26 తేదీనగాని అంతకులోపలగాని కార్యాలయము చేరవలెను. ఏటేట ఆటల ఆటలో గెలుపొందు ముతావారికి తొమ్మిది రజతపతకము లొసంగబడును. ఆట నియములు తెలుపు పాత్రములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి.

ఈ ఏకేతన యజమాన్యమున భూమాలప్రకారము వివాహక చతుర్థికినమున గణపతి యంత్రములు ప్రారంభింపబడినవి. ఈ సంభోధమున ఇంకొల్లు నివాసు లగు బ్రహ్మశ్రీ ములుకుల్లు వీరరాఘవ శాస్త్రిగారు "కమంతకోపాఖ్యానము" శ్రోతలకు పేనుల కింపాసగుటలు పురాణకాలక్షేపము జరిగించినారు. శ్రీవరాహానందకరమైన శ్రీవారి కాలక్షేపము పండితపాదులననేకుల నాకర్షించినది. శ్రీవారికి ముక్కోళ్ళతా పూర్వక నమస్కారములు.

ఈ ఏకేతన యజమాన్యమున యేటేట ఆంధ్రరాష్ట్రము లోని పాఠశాలలలోని విద్యార్థులకు జరుపబడుచున్న మొదటి తరగతి "ఆంధ్రవ్యాసరచనానిపుత్రము" పరీక్షలో ప్రథమస్థానములకరించునవి విద్యార్థికి నొసంగగలంతులను యొక నువ్వపతకము నొక సవరనతూకుముతో చేయించి యిచ్చుటకు కీర్తిశేషులైన యేనిశేషి చిన్నప్పప్పామిగారి దత్తునకుడు శ్రీ సామయ్య శ్రేష్ఠిగారు కన ద్వితీయ వివాహముహూర్తికి కాలమును సదస్సుల సమక్షమున వాదగాము, గావించి ముక్కోళ్ళతకు బాతులైరి. శ్రీసామయ్య శ్రేష్ఠిగారు విశేష విద్యార్థిమనులు. వారి కి మావందనములు.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి.

ప్రతిష్ఠానకాధ్యక్షుడు, ధర్మకర్త.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము. ది 14-9-1926.

ముట్టునంబంధమైనవ్యాధులు కడుపునొప్పి, దేహమందు చెడ్డనిచ్చేట మొదలగువ్యాధులకు అత్యద్భుతమైన ఔషధములు

నాభార్య డిర్ల కాలప. నుండి తీరనికడుపునొప్పి, దోషమైనము, గర్భవహారమును బాధ, పిటికిపంబంధించిన మట్టిగొన్ని ఇతరవ్యాధులచే మిక్కిలి బాధపడుచుండెను. బహిష్టులకు నష్టము ఆరోగ్యములన్నియు నుదిరిపోయి ఆరోగ్యమును మొదలంట నిర్మూలముచేయును. తనవాత చాలవెనులకుగాని మునుపటిఆరోగ్యము పునః కలుగుట లేదు. అనేక ఆంగ్లవైద్యులవద్ద మందుయిప్పించియు ఉపయోగము లేకపోయెను. ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైసూరు శేషధోయనండ్ల నె పెరారియావిల్లో నున్న అల్పరైలాజ్జియందు కాపురమున్న తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారు చెప్పి పుగ్గించు కొద్దికాలమునుండియే శాస్త్రపుటికి ఆశ్చర్యమైన జయుమును పొందుచున్నారు. వారివద్ద అద్భుతశక్తున ఔషధ విప్పించితిరి. చికిత్సాంభమునుండియే ఆపెను గుణముగపడెను. ఒక మాసాంతములోగా నుగమయెను.

ఎ. టి. నరసింహఅయ్యంగారు,

సర్వజిహ్వా, హర్షనహల్లి, బళ్లారి.

వెలువడినది. త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

యా ట్రైన్ 105

అమెబిల్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్న ను

బాసిల్లరిగా నున్న ను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము ఏనీమలు

మూమలెప్పు, మెన్స్-నందు తయారుచేయబడినది.

ఒకప్రయోగాయితే గలగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేశములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సాలయము, హామెబిల్ల అం దరు కెమిస్టలవద్దకు విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY

Madras Representative:—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

గుంటూరునుండల జాతీయవిద్యా

పరిషత్తు

సెప్టెంబరు 4, 5, 6 తేదీలలో బ్రహ్మచారి కోడూరు గ్రామములో జరిగిన సభా తీర్మానములను విచారణలు.

కోడూరు

- శ్రీయుత గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు మల్లాది దేవేంద్రుడుగారు కోలచలమ సీతారామయ్యగారు జనసాక్షి విశ్వనాథంగారు మల్లాది ఆదివారాయణగారు మాలింపెట్టి సీతారామంజనేయలుగారు నేతి సీతారామయ్యగారు ఓగేటి వేంకటబుద్ధయ్యశాస్త్రిగారు నేతి వేంకటాచలపతిగారు బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు భర్తిపూడి రామచంద్రరావుగారు మాధవపెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు ఓగిరాల వెంకటరామ దీక్షితులుగారు సముద్రాల లక్ష్మణాచార్యులుగారు

4-9-26 తేదీ తీర్మానములు

- 1. ఈజిల్లాలోని ప్రతిజాతీయ పాఠశాలయందు గుంటూరునుండల జాతీయ విద్యాపరిషత్తునకు ఆనబంధమును క్రింద ప్రతిపదనము విజయవశముగా రూ 1-0-0 ఒకరూపాయ చెల్లించవలసిందిగా తీర్మానించడమైనది.
2. శ్రీయుత బ్రహ్మచారి కింగిరాలరావుగారు శ్రీ బంధు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో విద్య నభ్యసించుచున్న తన కొమారుడు వేంకటేశ్వరశాస్త్రికి సహాయార్థము పంపిన ఓరఖాస్తు చరపడమైనది. ఇందుకుగాను శ్రీయుత దేవోద్ధారక కాశినాథుని నానేర్పరరావు పంతులుగారి నొసరిన ప్రత్యేకవిరాళము నుండి రూ. 150-0-0 మాత్రము ఈపదనపు ఖర్చులక్రింద ఇచ్చుటకు సిఫార్సు చేయడమైనది. ఈతీర్మానమును సత్వరము ఆదరణలో నుండుటకు అభ్యర్థనని కోరడమైనది.
3. 29-5-26 తేదీ తెనాలిలోజరిగిన పాలకవర్గ సభా తీర్మానములను చరపడమైనది. అంగీకరించడమైనది.
4. పరిషత్తు లెక్కలను సరిచూచుటకు శ్రీయుత నేతి సీతారామయ్యగారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు. ఈపని సెప్టెంబరు ఆఖరులోపల పూర్తి కావలెను.

5-9-26 తేదీ తీర్మానములు

- 1. ప్రతి పాఠశాలయందు ప్రత్యేక పండుగశలవులు గాక సామాన్యశలవులు నెలకు 8 రోజులు ఇచ్చుట అత్యవసరమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
2. ప్రతి పాఠశాలయందు విరామకాలములతో సహా రోజుకు గ. 5-30 లు పనిచేసిన చాలునని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

6-9-26 తేదీ తీర్మానములు

- 1. క. జాతీయ పాఠశాలలో పనిచేయు ప్రతి యాపాధ్యాయుడును ఖద్దరునస్త్రములనే విధాగా ధరించవలెను. చ. జాతీయ పాఠశాలలో పనిచేయు ప్రతి యాపాధ్యాయుడును అట్టోబరు నెలాలకుగానూ అఖిలభారత చర్మాసంఘములో ఆధమపక్షము రెండవ (బి) తరగతి సభ్యుడుగా నైనను చేరవలెను. టి. వైక, చ. తీర్మానములను సమీక్షించి యాపాధ్యాయులకు పాఠశాల జాతీయపాఠశాలగా పరిగణింపబడు గొన అట్టి యాపాధ్యాయులను ఆపాఠశాల పాలకవర్గమువారు వెంటనే తొలగింపవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
2. ప్రతిజాతీయ పాఠశాలయొక్క పాలకవర్గము పక్షమున ఈ పరిషత్తులో ప్రతినిధిగా నమ్మవారు ఖద్దరు నస్త్రములను ధరింపును అఖిలభారత చర్మాసంఘములో ఆధమపక్షము రెండవ (బి) తరగతి సభ్యుడుగానైనను అట్టోబరు నెలాలకుగానూ చేరవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

(సం.) గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్య

అధ్యక్షుడు

బ్రహ్మాండం నరసింహం

కార్యదర్శి.

ఆంధ్రము

బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల కృష్ణశాస్త్రిగారు మల్లాది వెంకట సోమయాజులుగారు రానికాకణమున తెలుగు పాఠానుక్రమణిక ప్రారంభముకాశేడు.

బ్రహ్మశ్రీ ఓగిరాల వేంకటరామ దీక్షితులుగారు భావప్రకటన భావకు ప్రధానలక్ష్యముని చెప్పిరి. శ్రీయుత గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు భావకు భక్తియోగము లక్ష్యమునియు (విజ్ఞానమునకు అనగా శాస్త్రములను జ్ఞానయోగము లక్ష్యమునియు) భక్తికి రసము సాధనమనియు, పద్యమునందలి రసస్వరూపము బాలనకు గోచరింపజేయుట భావపాఠమునందలి ప్రధానవిషయ మనియు, రసవంతమైన విషయములే భావపాఠములలో ప్రధానములనియు నుడివెరి. అచ్చుతెనుగు ప్రబంధమును ఎల్లిమెంటరీ తరగతులలో చదువ నక్కరలేదు.

చరిత్ర

శ్రీయుతులు నేతి వేంకటాచలపతిగారు, ఓగేటి వెంకటబుద్ధయ్యశాస్త్రిగారు, జనసాక్షి విశ్వనాథంగారును చరిత్ర పాఠానుక్రమణికను కొంతవరకు తయారుచేసిరి. ఓగేటి వెంకటబుద్ధయ్యశాస్త్రిగారు ధర్మయుతమైన దేశభక్తి చరిత్ర పాఠమునకు ప్రధానలక్ష్య మని నుడివెరి.

శ్రీయుత గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు దేశభక్తియనక ధర్మము చరిత్రపాఠమునకు ప్రధానలక్ష్యముని ధర్మాధర్మ వివక్షణ చేసుకొన గలిగియుండుటకు కార్యకారణ సంబంధజ్ఞానము అవసరము. నవపూర్వులు కార్యకారణసంబంధమునే ప్రధానముగా నెంచి పురాణములను వ్రాసిరి. పురాణములయందు తేనులు లేకపోయినను కాలక్రమమనకు లేకపోలేదు. తేదీ ప్రధానముకాదు. ప్రత్యేక ప్రమాణము పురాణములయందు ఎట్లు కేదో అధునిక చరిత్రలయందును లేవు. భారతీయులకు సహభారతము కంటె ను తమనుచరిత్రపాఠము నురియుకట్టిలేదు. అధునిక చరిత్రలనువలెనే పురాణగాథలను నమ్మువలెను. రామాయ, నవామ్యును, క్రీస్తు దైవతములుగా భావించవలెను. సర్వముతసాను రస్యము వైదికమతము.

సంస్కృతము

శ్రీయుత బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఆంగ్లమునకు స్థానములేదు గావునను ఆంధ్రము హిందీ, సంస్కృతము సహితము భాషలేగావున ఆంధ్రము హిందీ లతోబాటు సంస్కృతమును ప్రత్యేకభాషగా 6, 7-వ తరగతులలో బోధించవచ్చుననిరి. 3 సంవత్సరములలో సామాన్య స్థానమున అన్వయించుకొనగల జ్ఞానము అబ్బును. ఈజ్ఞానము కి-న తరగతిలో చదువు చాలించువారికిని ఉత్తమవిద్య నభ్యసించు వారికిని ఉపయోగించును. సంస్కృతము ఆంగ్ల పాఠశాలలో ఆంగ్లమునలెనే విధిగా నుండవలెను.

శ్రీయుత నేతి వెంకటాచలపతిగారు వారికిగిరిన యనుభవములన సంస్కృత పాఠాభారము బాలురకు మిక్కిలి అధికమనియు తక్కినపాఠములు తీయించుచున్నవనియు బాలురు మిక్కిలి శ్రమ నొందుచున్నారనియు నుడివెరి.

శ్రీయుత ఓగిరాల వెంకటరామ దీక్షితులుగారు సంస్కృతమును ప్రత్యేకపాఠముగానే యుండుట మంచిదై నను బాలురు శ్రమ నొందుచున్నారనిరి. తెలుగు పాఠములలోనే సంస్కృతపద జాలమునందు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతనుంచిన చాలు ననిరి.

శ్రీమన్ సముద్రాల లక్ష్మణాచార్యులుగారు ప్రాథమిక తరగతులలోనే సంస్కృతమునకు ప్రత్యేకస్థాన ముండవలయు ననియు, ఆంధ్రపాఠములో సంస్కృతకేబ్బముమీదనే లక్ష్య ముండుటలన ఉధృతిభావమునకు నష్టము వాటిల్లుననియు మొదటి 3 తరగతులలో ఆంధ్రమున ధారాళముగా వ్రాయును చదువనేర్పిన చాలుననియు 4, 7-వ తరగతులలో ఆంధ్రము కొంతకేరించి సంస్కృతమును ప్రధానము చేసినచో సామాన్య జ్ఞాపృథ్విజ్ఞానమును నులభవనము అన్వయించుకొనగల జ్ఞానము గలుగుననియు సంస్కృతమును ఉన్నత తరగతులకు తోచివేసిన దెరువల గొలువను కల్పించుకొనే సకలయననియు సంస్కృతమునందు కల్పితభాగము సాచ్చుగా గల చనియు నుడివెరి.

శ్రీయుత గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ఎల్లిమెంటరీ తరగతులలో సంస్కృతమును ప్రత్యేకముగా బోధించుట కంటె తెలుగు పాఠములలోనే సంస్కృత కల్పరూపము భావరూపము సమానము సుధి మొదలగువానియందు శ్రద్ధసహించిన చాలు ననియు ఉన్నతవిద్యలలో సంస్కృతము కొలసెనుండికి ఆక్కర లేకయు, కొందరికి హెచ్చుగాను, కొందరికి లభ్యవుగాను కాని లసి యుండుననియు ఈభేదము ఉన్నత తరగతులలో బాలురు తీసుకొను అభిమాన పాఠ్యయోగములనుబట్టి యుండుననియు, అభిమాన పాఠ్యయోగమును 6, 7-వ తరగతులలో నిర్ణయించుటకు తగినవియు నుడివెరి. ప్రత్యేకపాఠము అనవసరమనిరి.

మూడిరిపాఠములు విమర్శన

శ్రీయుత ఓగిరాల వేంకటరామ దీక్షితులుగారు 4-వ తరగతి బాలురకును శ్రీయుత బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు 5-వ తరగతి బాలురకును తెలుగుపద్యము పాఠములు చెప్పిరి. ఒక

పార్శ్వము పదమానుండి భావమునకు పోవుట తేనెపార్శ్వము భావమునుండి పదమునకు వచ్చుట.

శ్రీయుత గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ఈవిధమైన విమర్శననిచ్చిరి. పద్యమునందలి గంపస్వరూపమును బాలుడు ముందుగా జూడవలెను. అట్టి రసమును ఉపాధ్యాయుడు చదువులలోను ఆభినయించుటలోను చూపవచ్చును. రసమును గ్రహించినతర్వాత బాలుడు పద్యమును వివరించాలి. పద్యమునందలి ఆసక్తి హెచ్చును. పదవిభాగము వ్యాకరణము మొదలగు విషయములు పద్యముయొక్క శాస్త్రస్వరూపము పద్యమునందలి రసస్వరూపము ముందువచ్చును. శాస్త్రస్వరూపము వెనుక వచ్చును.

ఇట్టిమాదిరి పాఠములు పరిషత్తుయొక్క ప్రతి సమావేశమునందును జరుగుట మంచిదని అందరును అభిప్రాయపడిరి.

దసరాపండుగల గడచిననెలనే కావూరులో సమావేశమునకు దుద్దేశించిరి.

జాతీయ విద్యావిధానమును పాఠానుక్రమణికలను పూర్తిచేయుటకు ఈక్రింది కార్యక్రమము మంచిదిగా నూహించబడినది.

- 1. దసరా పండుగలోపుగా పాఠానుక్రమణిక లన్నియును పూర్తియగుట.
2. సంక్రాంతిలోపుగా పాఠానుక్రమణికలను సవరణలు చేసి అచ్చొత్తించి ప్రచురించుట.
3. రాబోవు వేసవి శలవులలో దీర్ఘములైన విద్యార్థులకు సహజసభలు సరిపి సర్వవిషయములు చచ్చించి వాడనలతో సహాసమస్త గ్రంథమును పుస్తకరూపమున అచ్చొత్తించి ప్రచురించుట.

బ్రహ్మాండం నరసింహం

కార్యదర్శి

శ్రీ జ్ఞానాభివర్ధన గ్రంథనిలయము

ముట్లూరు గుంటూరుజిల్లా

ఏకత్ గ్రంథనిలయము 1924 సం॥ ఆగష్టు 17 తేదీన 46 గురు సభ్యులతోను 104 పాత్రములతోను నూయవజనులచే స్థాపింపబడెను. తదాది నేటివరకు 761 పాత్రములతోను 93 గురుసభ్యులతోను దినదినాభివృద్ధితో విరాజిల్లుచుండెను. పాఠక మహాశయులసంఖ్య (పరారీ హాజరు) 20 మందితోను సభ్యులు పరించుటకు తీసుక పోవసేన గ్రంథముయొక్క సంఖ్య మొత్తము 3015 తోడెను వర్తించుచున్నది. గ్రంథాలయము ప్రారంభమున (బ. శ్రీ. బాలూరు కాశీవతిగారియొద్దలో నెల కొల్పబడెను. కరణాంకిరములచే గ్రంథాలయము లక్కాకుల చినయంగయ్యగారి భవనమున నొకగదిలో ప్రవేశపెట్టబడెను. అచ్చట ప్రవేశించి నుమారు ఒక్కసంవత్సరము అయినను వారు మాగ్రంథాలయముయొక్క పురోవృద్ధికి అన్నివిధముల సహాయ పడినందుకు ప్రశంసార్హులు. ఈగ్రంథాలయమునకు భవనములేని కొంతవర తీర్పులకై

- (బ.శ్రీ. జొన్నలగడ్డ జానకిరామయ్యగారు (వెసిడెంటు) తిరువల్లూరి భుఖంగుగారు (శక్రబరీ) మల్లాది సీతారామంజనేయలుగారు (గ్రంథపాలకుడు) పులికొండ కృష్ణమృగాలు (సహాను గ్రంథపాలకుడు) చొప్పరపు జయన్నగారు (సహాను కార్యదర్శి) గోపించు చినదేవయ్యగారు

జొన్నలగడ్డ వెంకటప్పయ్యగారు మొదలగు సభ్యులతోను యితిరులతోను అనేక వ్యయప్రయాసములతోగ్వి గృహమును నిర్మించిరి. తత్ గృహమునకై సహకారములు నిలయ సభ్యుల చందానుండి రూ. 200-0-0 రూప్యములను శ్రీ గుంటూరు భూమికాబోధనవారు 1925 సం॥ రూ. 50-0-0 రూప్యములను 1926 సం॥ రూ. 50-0-0 రూప్యములను, విరాళము నొసంగి నందులను కృతజ్ఞులము. శ్రీ ముట్లూరు యూనియన్ బోధనవారు రూ. 25-0-0 లు విరాళమునొసంగిరి. 1926 సం॥ రూ. 25 రూప్యముల నొసంగుటకు వాగ్దానమొనర్పిరి. సభ్యులభ్యుత్థిరుల వలన రూ. 616-12-9 లు ఉచితముగా నొసంగబడెను. మొత్తముమీద (శక్రబరీసహాయముగాక) రూ. 941-12-9 గృహవిర్మాణమునకై వినియోగించబడెను. ది 1-9-26 తేదీ బంధవారము ఉదయము గం. 8 లకు నూతన గ్రంథనిలయ ప్రవేశానంతరము సభ్యుల ఆల్పహార భండులయినపిదప మ. రా. రా. శ్రీ గోవిందు చినదేవయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద గుమారు 400 మంది కడుగిడవలస అన్నరాన మొసంగబడియె.

ప్రస్తుత గ్రంథనిలయము పాత్రముల సమర్పణకును పాఠక సహకారముల గ్రంథ కాలక్షేపమునకును, స్థలముగా విక్రయంబడెయె. ఇట్లేర్పడుపబడిన మిదలలెని కొంతవర నూచించుచుండె కాన కరణాంకిరసహృదయులను, ఆంధ్రభాషా పాఠకులను, మహ్మదరెంచి వైనువూరించిన శేషిని పూరించ ప్రార్థింతులు.

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు కిండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చరము నలుపెక్కదు. మంటయొండదు. రోమములు రాలిపోవును అమ్మతంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

వృత్తాంతలేఖలు

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

గతవారములో శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, శరణు రామస్వామి చౌదరి, మోటూరి సత్యనారాయణ, బొబ్బా కేశయ్యగారు, జొన్నపాడు, జేతవోలు, పెద ఎరుకపాడు, భూషణగుళ్ళ, వెంట్రుప్రగడ గ్రామములలో ప్రచార మొనర్చిరి. ఈవారములో శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరి, ఆత్మకూరి నాగేశ్వరరావు, బొబ్బా కేశయ్య, నందివాడ రాజగోపాలంపంతులు, ఉప్పటూరు ఆదినారాయణమూర్తి పంతులుగారు ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. పెదపాలపర్రు, చవుటపల్లి, ముడినేపల్లి, వానపాముల మొదలగు గ్రామములకు వెళ్లివచ్చిరి. అన్ని గ్రామములలోను ప్రజలు కాంగ్రెసుపట్ల గుముఖులుగానే యున్నారు. శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మరికొంతకాల మిచ్చుటనుండి గుడివాడతాలూకాలోని అన్ని గ్రామములను పీక్షించి కాంగ్రెసు ప్రబోధము చేయ సంకల్పించి యున్నారు. అసహాయోద్యమ ప్రారంభము నుండి యు, కాంగ్రెసు అజ్ఞులను సర్వతోముఖముగా నాచరణలో బెట్టుచు వచ్చెగాంచిన యీతాలూకా ప్రకృతసందిగ్ధమయమున పైతము తన విధుక్త కర్మమును పరిపాలించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయమునకును, స్వరాజ్యసంపాదనకును దోడ్పడు నని విశ్వసించెదము.

రయిల్లు

మా జిల్లాబోర్డు రయిల్వే, రాజధానిలోని అన్ని జిల్లా బోర్డు రయిల్వేలలోను, లాభమును గణించుటయందు ప్రగతిని నాకామించినట్లు, గత బోర్డు రయిల్వేల పరిపాలనవివేక వలన విడితమగుచున్నది. అట్లయ్యును, మరయిల్వే అధికారులు గాని, జిల్లాబోర్డు వారు గాని, ప్రయాణికుల సౌకర్యముల గమనించుకుంటు భోచనీయము. బండ్లను కడుగుట, ఊడ్చుట క్రమముగ జరుగుట లేదనియే చెప్పవచ్చును. కక్కసులలో నీటి పనతులు పరిగలేవు. బెజవాడలో కలకత్తా మెయిలులో దిగిన వారు యీ రైలుమీద ప్రయాణముచేయుటకు తెల్లవారుపర్రును బెజవాడలో నిలచియుండి పోవలసివచ్చుచున్నది. జిల్లాను అధిష్టానమును బంధు వెట్టుటకు, యిరువది మైళ్లదూరమున నున్న గుడివాడనుండికూడ ఒకరోజుక్రితము బయలుదేరవలసి యున్నది. అట్లు బయలుదేరినను, రాత్రియిలు బందరు జేరునప్పటికి అర్ధరాత్రి వగుచున్నది. ఇక పట్టణము నెరుగని వారి యిబ్బందులను వ్రాయ నలవికాదు. జిల్లాబోర్డువారును, రయిల్వే అధికారులును ఈ అసౌకర్యములను తొలగించుచు, నాల్గవరయిలును వెంటనే నిడివించెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

మైపాడువార్తలు (నెల్లూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసభ్యులు, శ్రీయుత కామటూరు లింగారెడ్డిగారి బావమరది వివాహమహోత్సవము ఈ నెల 10 తేదీన మైపాడు గ్రామమున అతివైభవముగ జరిగినది. శ్రీరెడ్డిగారి మిత్రులును బంధువులు అనేకులు కళ్యాణమందిరము నలంకరించియుండిరి. కాంగ్రెసువారును ఈసమయమును వృథా బుచ్చక తమప్రచారము సాధించుటకై ఈ గ్రామమునకు వెళ్లి యుండిరి. శ్రీయుతులు దేశీరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగార్లు కాసనసభ యెన్నికలగుర్చి ముచ్చటించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే తమవోట్ల నొసంగుట ప్రజల కర్తవ్యమని తెలిపిరి. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు శ్రీయుత పానకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు తత్వమును విపులముగదెలిపి, ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులలో కాంగ్రెసు వాదులకు వోటునొసంగుటయే ధర్మమనిరి. ఘూరు 1000 మంది ప్రేక్షకులు మిత్రులు బంధువులు భూస్వాములు ఈ ఉపన్యాసములను శ్రద్ధతో నాలకించుచుండిరి.

ఖద్దరువిక్రయము

ఈ సమయముననే జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయము నుండి వివిధరకముల ఖద్దరువస్త్రములు, కాల్వలు, వస్త్రాలును అచట విక్రయించిరి. అనేకులు ఖద్దరువస్త్రములపై మిగుల నభిమానము జూపిరి. ఖద్దరుధారణమును ప్రోత్సహించిరి.

వివాహసమయమున కాంగ్రెసువారి ప్రచారమునకై వారికి వలయు వసతులను కలిగించి అవకాశ మొసంగినందులకు శ్రీయుత కామటూరు లింగారెడ్డిగారు వందనీయులు.

వివాహకట్నములు

ఈ వివాహ మహోత్సవ సమయమున శ్రీయుత కామటూరు లింగారెడ్డిగారు ఈదిగువవిరాళముల నొసంగిరి.

రెడ్డి జనసంఘము	116-0-0
తిలకు స్వరాజ్యనిధి	80-0-0
శ్రీ కస్తూరిదేవి జాతీయ బాలికాపాఠశాల	80-0-0
పెండ్లికూరైతండ్రి యగు శ్రీయుత ఆనంపెంచలు రెడ్డిగారు	
రెడ్డి జనసంఘమునకు	116-0-0
తిలకు స్వరాజ్యనిధికి	15-0-0
శ్రీ కస్తూరిదేవి బాలికా పాఠశాలకు	15-0-0
వీరివలెనే మామండలియులును యథాశక్తి యాజాతీయ సంస్థలకు విరాళముల నొసంగురుగాక యని కోరుచున్నాము.	

కనిగిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

దుత్తలూరు మోటూరు సర్వీసు: రేటు

సెప్టెంబరు 18: కనిగిరినుండి పామరమిడుగా ఉదయగిరి తాలూకా దుత్తలూరు గ్రామమువరకు క్రొత్తగా రెండు బస్సులను నడుపుచున్నారు. ప్రయాణము 40 మైళ్లు. ఇచ్చటి మనసలు కోర్టుకువచ్చు పార్టీలువగైరాలకు చాల సౌకర్యము గానున్నది.

జిల్లాబోర్డువారు మైలు 1-కి 8 రైలుల చొప్పున మోటూరు బస్సులమీద ప్రయాణము చేయువారియొద్దనుండి చార్జీ వసూలుచేయవలసినట్లు నొక తీర్మానమును గత ఆగస్టు నెలఖర్చులో చేసికే గాని దాని ఫలితము యింతవరకు కాన్పించదు. కనిగిరి నుండి కుడిచేతునకు పోవు బస్సు సర్వీసువారు నేటికిని మైలు 1-కి 0-1-0 వంతుననే వసూలు చేయుచున్నారు. తీర్మానము అమలులోబెట్టనిది ప్రజలకు ఎంతమాత్రమును లాభములేదు.

బీదల కన్నదానము

ఈ నెల 19 తేదీ ఆదివారమునాడు పురజనులలో ఉద్యోగస్థులును, తదితరదాతలును బీదలందరికిని అన్నదానము చేయ నెంచి చందాలను సమూహచేయుచున్నారు ఇచ్చివ్రముగ అప్పుడప్పుడు బీదలకు సహాయముచేయుట శ్లాగునీయును.

త్రెయినింగు స్కూలు

కందుకూరులో ప్రస్తుతమున్న గవర్న మెంటు త్రెయినింగుస్కూలును యిచ్చట స్థాపించెదమనియు, దానికొకై రెండుగృహములను బాడుగకై తీసియుంచవలసిన దని మా డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగారికి ఘూరు 4 మాసములక్రితము వైఅధికారుల యొద్దనుండి ఉత్తరవునచ్చియుండెను. అందుమీద వారు యీ గ్రామములో నున్న వానిలో రెండు పెద్దగృహములను, బాగుగారి పేరు వగైరాలు చేయించి సిద్ధముగా నుంచుచున్నారు. ఈ రిజిస్ట్రేషన్ గాను యింటి భామములు మూడు రూ 100 ఖర్చు పెట్టిరి. గత 5 నెలలనుండి తమ యిండ్లను భాగిగానే యుంచి నారు. జూలై 1 తేదీకి రావలసిన స్కూలు నేటివరకును రాలేదు. ఇచ్చటి పరిస్థితులు జూడ రాబోవు మార్చిలోపుగ వచ్చుటకూడ దుర్లభముగా నుండినని లోచుచున్నది.

ఎలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్రిమినలుచార్జీలు-దావాలు

సెప్టెంబరు 16:-మా మ్యునిసిపలు ఎన్నికలసందర్భమున ఈ సంవత్సరముగూడ తిరిగి దావాలు చార్జీలు బయలుదేరినవి. అయినవార్డు పోలింగు అఫీసరులలో నొకరగు తహసీల్దారు సీలం జగన్నాధస్వామి నాయుడుగారిమీద జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల అక్టో 58 వ సెక్షన్, ఇండియన్ పీసలుకోర్డు సెం 465, 469 సెక్షన్ల క్రిందను ఎన్నికమనిచిన అభ్యర్థులలో నొకరగు తమిళనాడు క్యంగారు 14 వ తేదీన డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్ద క్రిమినలు

చార్జీ దాఖలుచేసిరి. 'చైరమన్ పార్టీ' చొప్పున సిబ్బందిగాని ఎన్నిక అక్రమమునియు చెల్లగూడదనియు నిన్నటిదినమున జిల్లాకోర్టులో ఎలక్షన్ పీటిషను దాఖలుచేయబడినది.

నాల్గవవార్డు సందర్భములోగూడ పన్నుకు అర్హతలేని వారు పెక్కుమంది అక్రమముగ వోటర్లుగ తేర్చబడినందున ఎన్నికలు చెల్లదగినవికావనియు, అట్టివారిని వోటర్ల జాబితాలో నుండి తొలగించి తిరిగి ఎన్నికలు జరుపుటకు త్రువవీయవలసిన దనియు జిల్లాకోర్టులో నిన్నటిదినమున ఎలక్షన్ పీటిషను దాఖలు చేయబడినది.

చైరమన్ బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు

నామినేటు జేయబడుట

మా మ్యునిసిపలు నామినేషను స్థానము లేడింటిలోను ఒకటిమాత్రము యిప్పటికి కొంతకాలమునుండి ఖాళీగానున్నది. దానికి ఆదినూంధ్రు లొకరిద్దరు సిఫారసు కాబడియుండిరి. శ్రీప్రాతినీధ్యముకూడ నుండవలసినయు ఒక శ్రీప్రాతిన మొసకట యుచితముగ నుండుననియు కొంద రభిప్రాయపడుచుండిరి. కాని యెన్నడును అనుకొననివిధముగ పరిణమించినది. చైరమన్ బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారే యాస్థానమునకు నామినేటు చేయబడినట్లు గజటునూర్తవచ్చినది. ఈవార్డు పురజనులందరికి యత్యంతాశ్చర్యమును గలిగించెను. వీరిని నామినేటుచేయుటలో స్వపరిపాలనామంత్రిగారి యభిప్రాయమేమో తెలియను. ఎట్టివారలకు నామినేషను యేర్పడినది? వీరు ఎన్నికవలస రాజాలని జాతివారుగారు. యిప్పటికి ముమ్మాగు ఎన్నికలన కాన్పిలులో స్థాన మలంకరించినవారికి, ఆరు సంవత్సరములకుపైగా చైరమన్ గ నున్నవారికి బి. ఏ. ఎం.ఎల్. పరీక్షలు పాస్యైన మహావిద్యావంతునికి నేను నామినేషను అవసర మయ్యెనా?

యిక చైరమన్ గారు గట్టిక్కిరి. నాయుడుగారి యీ ఆరు సంవత్సరముల పరిపాలనములో కాన్పిలుపందు వికమత్య మంతరించి కక్షలుపెరిగినవి. పట్టణ ఆరోగ్యము అనేకవిధముల చెడినది. రోడ్లు తగుమరమ్మతులులేక బుగ్గియైనవి. పారిశుధ్యము గుంటినది. రహదారులు, పట్టణగర్భమునందలి కాల్వగట్లు తటాకపుగట్లు బహిరంగపు పాముఖానా ప్రదేశములైనవి. ఎన్నడులేని ఎన్నికలదావాలు, చార్జీలు బయలుదేరినవి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి కాంగ్రెసు

ఎన్నికల ప్రచారము

ఈనెల 18 వ తేదీన పాలకొల్లు కాన్ఫరెన్సునుండి మారిపేరు, పెనుగొండ, పెనవతి, పోలింగు నెంటర్లు గ్రామములలో ప్రచారముచేసిరి. 14 వ తేదీన 15-వ తేదీన 16-వ తేదీన నిడదవోలు డివిజనులో నిడదవోలు, కల్వలపల్లి, పంగిడి, దేవరపల్లి, గోపాలపురం, శేకేశ్వరపురం, కొత్తూరు పోలింగు నెంటర్లలోని గ్రామాదులలో ప్రచారము గావించిరి.

శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారితో శ్రీధండు నారాయణ రాజుగారు గారపాటి వెంకన్న చౌదరిగారు వంకిన రామచంద్ర చౌదరిగారు తదితర కన్యవారున్ను బయలుదేరి ప్రచారమును గావించిరి. పై వారితోపాటు శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారు ఖద్దరునుకూడ తీసుకొని ప్రచారమును పోపిరి.

పై ప్రచారములోనే కామవరపుకోట తాలూకాలో శేతవరం పోలింగులోని గ్రామములను జూచిరి.

ఏ జన్మి ప్రచారము

పై ప్రచారములోనే కన్నాపురం దిప్పకాయలపాడు కోయలగూడే మున్నగు కొన్ని గ్రామముల జూచిరి.

శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు వారు వెళ్లిన ప్రతిగ్రామములోను ఆ గ్రామవాసులను సమావేశపరచి కాంగ్రెసు మొక్కు యు రాబోవు ఎన్నికల విషయంలో కాంగ్రెసు కరవున అభ్యర్థులను నిలబెట్టుటకు కారణములును వారి విజయములకు కలుగు యోగ్యతలను ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునుగుర్చి ఉపన్యాసములను యిచ్చిరి.

చాలమంది వోటర్లు శ్రీ పంతులుగారి ఉపన్యాసములను వివి రాబోవు ఎన్నికలలో తప్పక కాంగ్రెసు విజయమునకే పాటుబడుదుమని ప్రతిపాల్గింపులోను పాటుబడువారు వారివారి నామములను పంతులుగారికి తెలిపిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర దేశకళావంతుల సంస్కరణ ప్రచారము

సుబ్బిచెరువు-విన్నకోట

ఆగస్టు 29, 30, 31 తేదీలందు ఈ గ్రామములందు సంస్కరణ ప్రచారము గావించబడెను. సుబ్బిచెరువు గ్రామము కేవలము కళావంతుల గ్రామమనియే చెప్పవచ్చును. ఇతర కులముల ఇంట్లు బహుశక్తులను, నుడివాడతాలూకాలో నేమి కృష్ణ జిల్లాయందు మేళములను ఈ గ్రామము ప్రసాదించెనది. కాని ఇచ్చటి కళావంతులను దేశమందలి ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణముగ తమజీవితములను సంస్కరించుకొనుటకు కుతూహలై యుండుటచేత మేళములు మొదలైనవి మానిన స్త్రీ పురుషులు గూడ గలరు. యువకులను ఇతరపురుషులను ప్రవేశపెట్టి గౌరవముగ జీవించునట్లు ప్రోత్సహింపవలెనని ప్రచారమునందు ముఖ్యముగా అబునెట్టువారిని దర్శించి బాలికలకు ఆట కేర్పనల దని ప్రార్థింపగా అందు అంగీకరించి వాడై మొదలుపెట్టిన ఇంతటినుండి ఒక్క బాలికయైనను వ్యభిచార వృత్తియందు దివంబదనని దృఢముగ నమ్ముచున్నాను.

ఈ గ్రామము లందరికి భూసంపత్తి గలిగియుండుటచే ఆస్తి గౌరవము కాపాడుకొనుటకు మేళములుచేయుట మానినను జీన నోపాకట్టి లోపమును నుండవలెను.

జెజవాడయందు జరిగిన తొమ్మిదవ కమ్మమహాసభయందు 21 వ తీర్మానమునందు వివాహాది కుభకార్యములందు భోగము మేళములను పిలిపించు నాచారమును విరమించవలెనని జేసిన తీర్మానము కమ్మమహాసభలకు అందు ముఖ్యముగ నుడివాడతాలూకా ప్రముఖులు ఆచరణయందు జెట్టిననో కమ్మ మహాసభమునకే గాక సుబ్బిచెరువు, విన్నకోట, అంగలూరు, మేడూరు మొదలగు గ్రామములందలి కళావంతుల సంస్కరణ మునకుగూడ తోడ్పడినవారలగుదురు.

ఈదిగువ పేర్కొనబడినవారందరు ఇంతటినుండి ఇతర బాలికలను పెంచుకొనకుండను, తమ ఇంట గల బాలికల నందరిని వివాహముచేయుటకును అంగీకరించి ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంస్కరణ సభయందు సభ్యులుగ జేరిరి.

1. చిత్తజల్లు శ్రీరాజితమ్మగారు, 2. ఈ. నాగయ్యగారు, 3. ఈ శ్రీనివాసరావుగారు, 4. పువ్వుల రమణునిగారు, 5. ఈ జితేంద్రరావుగారు, 6. ఈ మంగళాచార్యుగారు, 7. ఈ నారాయణగారు, 8. చిత్తజల్లు అప్పారావుగారు, 9. ఈ శ్రీరంగనాయకులుగారు, 10. ఈ రామచంద్రుడుగారు, 11. ఈ వెంకటరంగంగారు, 12. ఈ నరసింహగారు, 13. ఈ కంఠాచార్యుగారు, 14. జగదేక సుందరమ్మగారు, 15. పువ్వుల నీలాచలంగారు, 16. ఈ సుందరమ్మగారు, 17. చిత్తజల్లు ఆర్జునుడుగారు, 18. అంబల భారతమ్మగారు, 19. పువ్వుల గోరప్ప గారు, 20. చిత్తజల్లు సింహాచలంగారు, 21. ఈ లక్ష్మయ్యగారు, 22. ఈ జలకాచార్యుగారు, 23. ఈ రామమ్మగారు, 24. ఈ సుబ్బయ్యగారు, 25. ఈ సాంబాబమ్మగారు, 26. ఈ లక్ష్మీపతిగారు, 27. ఈ భాగ్యమమ్మగారు, 28. పువ్వుల నరసమ్మగారు, 29. పువ్వుల శ్రీహరమ్మగారు, 30. ఈ కృష్ణచారమ్మగారు, 31. చిత్తజల్లు వీరాస్వామిగారు, 32. యర్రం చంద్రయ్యగారు, 33. పువ్వుల వెంకటరామయ్యగారు, 34. ఈ లక్ష్మీవరసుగారు, 35. చిత్తజల్లు చంద్రనాథమ్మగారు. విన్నకోట: ఈ గ్రామమును నాడి కళావంతులు గలరు. అందు ముఖ్యముగ చిత్తజల్లు శ్రీరాములుగారు పేర్కొనబడినవారు. వీరు భూసంపత్తిగల వారగుటచే సంపన్నులు. తమకుగల సుదయములన్ని విద్యుపలముగ నడిగి తమ సమాధానమును బొంది సభ్యులుగజేరి గ్రామములకు మాదర్శితులైరి. వీరి బాలికలకు ఆట చెప్పింపుట ఇంతటినుండి మాన్పించిరి. ఈదిగువ పేర్కొనబడిన వారందరు సభ్యులుగ జేరి తమ సంతతిని బాగుచేసుకొనుటకు దీక్షగైకొనిరి.

1. చిత్తజల్లు శ్రీరాములుగారు, 2. కూరపాటి అంజనేయులుగారు, 3. చిత్తజల్లు శోభనాద్రిగారు, 4. ఈ సీతారామమ్మగారు, 5. ఈ నానుమమ్మగారు, 6. ఈ మంగళాచార్యుగారు, 7. ఈ లక్ష్మీకాంతమ్మగారు, 8. ఈ సునోపారమ్మగారు, 9. ఈ మద్దులమ్మగారు, 10. ఈ పిచ్చయ్యగారు, 11. ఈ అమలారాజుగారు.

నుడివేవ సుబ్బయ్య.

జెజవాడ - కొండపల్లి

ఆగస్టు 29, 30, 31 తేదీలు జెజవాడయందు (ప్రచార మొనర్చి సమయ 25 ఇండ్లవారిని సంస్కరణసభ్యులుగ జేర్చు కొనబడినవారు. సంస్కరణోద్దేశములు తెలిసికొనినవెంబునే దాసరి సుబ్బయ్యగారు మాన్యుమంతులవలన నొక బాలికను పెంచుకొని ఆటలు చెప్పించుచున్నను వివాహము చేయుటనని సంకల్ప మొనర్చెను. మాన్యుములు లేకపోయినను కేవలము పాని న్నతికొరకు పెంచుచున్న బాలికను వివాహ మొనర్చెదనని శిష్యాబద్ధుల లక్షణంబయినవారు వాడైన మొనర్చి సభ్యులొకరు జేరిరి.

ఇచ్చట రెండు మేళములజల్లు గలవు. వీరు మేళములు చేయును మాత్రముగ బాలికలకు నృత్యవిద్యను గలది తమ జల్లు నందు జేర్చుకొనుచుండురు. నృత్యవిద్య గరపునా రావిద్యను బాలికలకు గరపమనిననో మేళములు చేయుటకు బాలికలు తయారుగారు. అందుచే ముఖ్యముగ మే నాప్రచారములో న బ్యాంగము చెప్పవలసిని ప్రత్యేకముగ ప్రార్థించి యొప్పించవల సెప్పుచున్నది. బాలికలకు నృత్యవిద్య చెప్పి గజ్జకట్టించిన వీరికి కొంత ఆదాయముగూడ వచ్చుచుండుటచే నాట్యమును చెప్పట మానుమనిన చాలవ్వలకు నుండును. అయినను మాప్రార్థన నాలకించి యీ గ్రామందలి బాలికలకే గాక, యితర గ్రామముల నుండి వచ్చియున్న బాలికలకుగూడ నృత్యవిద్యను నేర్పట యాదినమునాంజీ మామచున్నానని చెప్పి సంస్కరణ సభ్యులొకరు జేరిన పువ్వుల నానుమలమ్మగారి తొగమున కెంతయు కొని యాడుచున్నాము.

ఈ కల 1-వ తేదీని కొండపల్లి నల్లి 18 యిండ్లవారిని సంస్కరణ సభ్యులుగ జేర్చి పువ్వుల కనకమ్మగారి యాధిపత్యమున నొకసభ నమానేతరచరి సంస్కరణోద్దేశముగూర్చి భాస్కర-తేజస్వరుడు, నుంటూరు నాగభూషణముగారు యుప స్యసించిరి.

కొండపల్లియందు రక్షింపవలసిన మైనరు బాలికలు ఆరు గరు గలరు. ఇది చిన్న గ్రామము. తక్కువయిండ్లవారున్నప్పటికి మేళముచేయు జల్లు రెండు గలవు. అందుచే ఈ బాలికలకు గజ్జలపూజ యొనర్చి మేళములయందు తీర్పుచున్నారు. వీరి తెలులను సంస్కరణ సభ్యులుగ జేరి ఈ బాలికలకు వివాహము లొనర్చుటని నేడుకొనగా, సభ్యులుగ జేరుట కేమియు ఆటంకము లేదనియు వీరిని గాక యింకను నున్న బాలికలకు పెండ్లిండ్లు చేసెదమనియు వీరిని సానులకు కియ్యకొనిన, సంకల్పములు చేయుచుననియు జేష్టిరి సంస్కరణసభ తీర్మానము/ప్రచార ము వీరికిగూడ వివాహము చేయవలసి యుండుటవలనను వారికి వివాహములు చేయుటకు తెల్లలు యిట్లపడక పోవుటచే వీరిని మాత్రము సభ్యులుగ జేర్చుకొనలేదు.

ఇట్టిసిద్ధి నిచ్చుటనే గాక మేము ప్రచారముచేయు ప్రతి గ్రామమునను ఎదుర్కొనవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యభిచారవృత్తి యందు ప్రవేశపెట్టుబడునాటిలో పెంపును బాలికలు గూడ అశేషులు గలరు. వీరిపై కఠినచర్య జరిపెదమని మాలోకొందరు తీర్మానములు నమర్చుటకు అడుగుచున్నాము. మైనరు బాలికలకు పత పుష్ప తీయంపు ప్రవేశపెట్టి చలించివారిని, ప్రోత్సహించిన వారిని దండింపజేయుటకు 372, 378 క్రిమినలు లా వట్టులులు గలవు. ఈ వట్టుల ప్రకారము యిదివరలో కొందరు శిక్షలను గూడ పొందియున్నారు. అయినను సంస్కరణ మహాసభవారు ఒకటి, రెండు సంవత్సరములు బాగుగ ప్రచారము జేసి మాసం దేశము నందరకు భాగుగ తెలియవరకు కఠినచర్య గడంగవల దనియు, ప్రేమపూర్వకముగ బోధించి, ప్రార్థించవలసినదియను పలక నిచ్చియుండుటవలన మేము తీర్పవలసిన శాంతివరము చున్నాము.

గాన కళావంతుల సంఘము లందరు తమ బాధ్యతలను గుర్రెగి యిక్కులచే బాధలను కల్పించుకొనక పవిత్రాదర్యమును మునుకం దిడుకొని తమవారు బాలికలకు కులబుంగ మార్చక వివాహము లొనర్చి పవిత్రసంతులే కీర్తిని గాంజీరు గాక, సంఘమునందు ప్రబోధ మొనర్చుటకు ప్రత్యేకపత్రక జరికొరంతి విశేషముగ గలరు. ఇదివరలో సంఘసేనయొనర్చు "హిందూయంతి" తన యుద్దేశము చూర్చుకొనియుండుటవలన ను, నుడివాడ సంస్కరణ మహాసభయందు శ్రీమతి యామినీ పూర్వ తిలకమ్మగారు హిందూ యంతి పత్రకను మిక్కిలము గాని, మీరు చెప్పించెదనని గారు నెలకొల్పియుండెదనని నుడివి యుండుటవలనను ఆంధ్రదేశ కళావంతుల కార్యనిర్వాహక సంఘ మువారు కాకినాడ ననుజేతుండు యెప్పటివలె సంఘమునందు సంఘము తరపున ప్రకటించవలసిన నని ప్రార్థించిరి గాని లాభము లేకపోయినది. అందుచే సంఘమునకు పత్రక నొకటి స్థాపింపప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమందు పత్రికాస్థిరము "రక్షగర్భము" కొకటి స్థాపింప నుద్దేశము గలదు. ఇది శ్రీమతి యాజమాన్యమున జరుపుటకు యోర్చుట చేయబడు న గాన యందు విషయముక దేయను తెల్లరు తగిన సాహాయ్య ప్రోత్సహములు జేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

భాస్కర-తేజస్వరుడు

కైకలూరు తాలూకావార్తలు (న్వేయవిలేఖరి)

కాలమానము

సెప్టెంబరు 15: ఈనగర్ల వరుసగా పదిదినములు ఎండలుకాయుటచేత నీళ్లకొరతన రైతులుకొంచెము గడలిడచేసి నారు దైవకృపలన గత రెండుదినములనుండి నర్సి యుచున్నది. ఇప్పటివఱకు నరయేలు బాగుగానున్నది. భాగ్యము బస్తా 1-కి రు 2-50 లగాయతు రు-10 ల వఱకు అమ్ముబడుచున్నది.

ఉద్యోగులమార్పు

సుమారు ఒక నెలకొండు కైకలూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు గావచ్చిన మ. రా. శ్రీ. పి. రామలింగయ్యచౌదరి (బి. ఏ.) గారు నందిగానును, మ. రా. శ్రీ. యడవల్లి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం (బి. ఏ. బి. యల్) గారు కైకలూరునకును మార్పు కాబడిరి.

తాలూకాబోర్డు

ఎట్టకేలకు కైకలూరు తాలూకాబోర్డు 12 గరు మొంబరు నామ సేవను అయినాడు. వారిపేర్లు 10-వ తేది ఆంధ్రదిన పత్రికలో జాడనగును. అట్టిబరు 1-వ తేదీనుండి ప్రారంభ మగును. (పెసిడెంటు ఎల్కను కొలిదిసములలో జరుగ వచ్చును.

శాసనసభ్యుల ప్రచారము

జస్తిసుపతమున శాసనసభ్యులగ కృష్ణజిల్లా తరపున నిలబడిన మ. రా. శ్రీ. అడునుమ్మి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరిగారు 12-వ తేదీని కైకలూరువచ్చి అక్కడ వోల్టర్లతోకలిసి మాట్లాడిరి తెలిసినది. వారి తరపున మ. రా. శ్రీ కామినేని పట్టాభిరామయ్యచౌదరి, కామినేని నారాయణరావుచౌదరి ముగంటి సుబ్బారావుచౌదరి మొదలయినవారు యీ తాలూకాలోని కొన్ని ప్రదేశములలో ప్రచారము చేయుచున్నారు.

పంచాయతీ కోర్టు (పెసిడెంటు రాజీనామా) యొక్క కొల్లు పంచాయతీకోర్టు, (పెసిడెంటు. మ. రా. శ్రీ. నుడిపాటి నారాయణరావుగారు తమ (పెసిడెంటు పదవికి రాజీనామా నొసంగిరి గత నెల 12-వ తేది ఆంధ్ర దినపత్రికలో జెలపబడినది. ఆ రాజీనామాను 1-9-26 తేదీనుండి అంగీకరింపబడినదియు, తిరిగి (పెసిడెంటును 4-9-26 తేదీని ఎల్కను జేసికొనవలసిన దనియు శ్రీ నుడివాడ డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరువారు పంచాయతీదార్లకు నోటీసు పంపినారు. ఆనోటీసు, సంబంధమైన కొన్ని ఆక్షేపణలు ఉండుటచేత (పెసిడెంటును ఎన్నుకొనలేదనియు, (పెసిడెంటును ఇంకొక తేదీని ఎన్నుకొనవలసినదని సక్రమముగా నోటీసులను పంచాయతీదార్లకు తిరిగి పంపించవలసినదనియు కోరబడినను. ఇంతవఱకు తిరిగి ఎన్నుకొనవలసినదని నోటీసులు రాలేదు. పంచాయతీ కోర్టు కిట్టి దురవస్థ సంభించినదని ప్రజలు విచారించుచున్నారు.

ఆరుతెగలపాడు సత్రము

ఈ తాలూకాబోర్డు (పెసిడెంటు. మ. రా. శ్రీ కామినేనిరామయ్య చౌదరిగారివలన పోలూజా కార్యప్రక్రమమువారు-కర్పిండి కోట్టుపూద ఆరు తెగలపాడు పల్లె యొద్ద నిర్మాణము చేయబడుచున్న దివ్యమైన మూడు గదులుగల సత్రము పూర్తియైనది. దాదాపు రి-వేల రూపాయలు వ్యయమైనట్లు తెలియుచున్నది. ఇదివఱకు ఏడాదిగానున్న ప్రదేశములో ఆభివనము నిర్మింపబడుటచేత ఆ ప్రాంతములయందు కనుమేరమాపు దూరము మిక్కిలి కోబాడుమానుగా నున్నది.

నంద్యాల

నాటక ప్రదర్శనము

(ఒక విలేఖరి)

ఈలోపల నంద్యాలలో నాటకముల పోడావిడి ఎక్కువగానున్నది. ఒకసంక నంద్యాల ధన్వంతరి సమాజమువారును, మరియొకసంక నుంటూరు లక్ష్మీవిలాస సభవారును రెండుదినముల కొనసాగి ప్రదర్శనము లొనంగుచున్నారు. కాని ఉండదగినంత రమ్యముగా లేవు. బాగుగా తయారయి నేషనులకు దగిన చుట్టును ధరించినవో వారికిని ప్రేక్షకులకును నానంద దాయకమునను.

ఉపన్యాసము

తే1 ది భానువారమునాడు 4 గం.కు యస్. పి. జి. హైస్కూలు తెలుగుపండితులు బ్ర. వే. బంధూత్తుగారు రామాకాస్త్రిలుగారు ధగపడ్డితనుగుంచి భావ్యసహాయముతో డి. యమ్. యల్. ఏ సభాభివనమున నుపన్యసించిరి. మ. రా. శ్రీ. బి. రామారావుగారు బ్ర.వే. అనుముల వెంకటేశ్వరవిగాడు మువ్వసుప్రములు లకేష లాన్యనింపండి విచ్చేసియుండిరి. ఇట్లే ప్రతి భానువారమును జరుగు నని తెలియుచున్నది.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

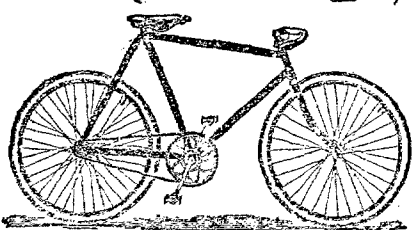
వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హార్ క్యూల్స్ నైకిళ్లు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(లిటిమ్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

వేరునందు
హార్ క్యూల్స్

బలమునందు
హార్ క్యూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటువూ, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్నిరంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras.
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

కొను బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్జములకు వూచీ నిచ్చెదము.

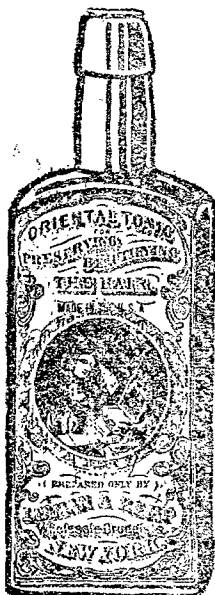

మానవ పురుషుల లోలాకులు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారుమోహనములు, ముల్లరాకులు, టండ్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈవెన బాగునగుటకు వ్రాయుము.

పోస్ట్ బట్ట: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అంబుబ్రహ్మ.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెజవాడ. 1149 (౩) 1597 బ్రాంచి: 51 ప్రెసాబుహురోడ్డు మద్రాసు.

వెంట్రుకలను

బాగుగా పోషించుటకును, అందముగా నుంచుటకును

ఓరియంటల్ టానిక్ కును

విశుదక వాడవలెను.

అది బట్టలను పోగొట్టి, వెంట్రుకల కుదళ్లకుమంచి బలమిచ్చును. వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెంట్రుకలను గడ్డమును మృదువుగాను, అందముగా నుంచును.

ప్రతి చోటను విక్రయమునకు దొరుకును.

Also By Messrs. B. K. PAUL & Co., M. R. PAUL & Co., 1 & 3, Bonfield's Lane, Calcutta
KEMP & Co., Bombay, DEY BROS, 32, Mongu Street, Fangoon.

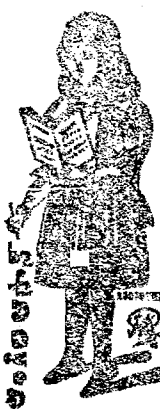
ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్ల భాషను నేర్చుకొనవచ్చును

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే చదువబడి సుప్రసిద్ధిచెందినది. తెండవసారి ముద్రించబడుచున్నది. వారముదినములలో తయారగును. ఆంధ్ర, ఆంగ్ల భాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము గల పండితునిచే వ్రాసిరించి వ్రాయబడినది. వారము దినములలో కాపీలు సిద్ధమగును. 60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్ల భాషను సురుసహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్ల భాష మాట్లాడుటకును చదువుకును, వ్రాయుటకును బాగుగా వేర్చును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము. ధర ప్రతి 1-కి రూ 2-0-0. ఆకాభంగము కలుగవండుటకై తక్షణము ఆర్డరును పంపుము. తపాలాఖర్చు రూ. 0-8-0 లగును. 1255

టి. రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలిబీధి, మద్రాసు.

ఇసనావెలి పుచ్చుకొనుటవలన మీరు అప్పుడప్పుడు

మలేరియా వలన బాధపడకుండు - విముక్తి నొందగలరు.

మలేరియా జ్వరములకును, అవి రాకుండు ఆపుచేయుటకును గొప్ప బోషధము.

గొప్ప మాత్ర ప్రోద్ధాన, మరియొకటి రాత్రి పుచ్చుకొనుటవలన జ్వరములు రావు.

పిల్లలకు ఇసనావెలి ద్రావకము కూడ నున్నది.

ప్రతి మందులదుకాణములో దొరుకును.

(6)

మెస్సర్స్ గోరియో లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె 159, బొంబాయి.

ప్రతివృష్టి మందులను కొని మోసపోకుము.

Messrs. Gorio Ltd.,

Post Box No. 159, Bombay.

విజయనగరము

నంతపేట, క్రొత్తపేట కన్నా (పడమర) వార్డుల మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు, 10:—7 వ తేదీన సంతపేట వార్డు ఎన్నికలు జరిగెను. చివరకు నిలిచిన ఆభ్యర్థులు అగ్రుకు. ఖాళీస్థలములు రెండు ఈ క్రిందివిధమున పోట్లు వచ్చినవి.

మొత్తం సంఖ్య	581
శ్రీయుత ధారా చినరాజలింగంగారు	827
1) దావగు గుగ్గిలం సుబ్బారావుగారు (ప్రస్తుతపు కాన్సిల్లరు)	228
2) కోడి వెంకట్రావునాయుడుగారు	192
3) రుద్రాభల్ల బంగారయ్యగారు	117
4) పుచ్చలక్ష్మీనాథంగారు (ప్రస్తుతపు సభ్యుడు)	46
5) కొవ్వలి సత్యనారాయణంగారు	5

శ్రీయుత ధారా చినరాజలింగం, గుగ్గిలం సుబ్బారావుగార్లు ఈవార్డులను ఎన్నుకొనిరి.

9-9-26 న క్రొత్తపేట వార్డు ఎన్నికలు జరిగినవి. ఖాళీస్థలము ఒకటి. ఆభ్యర్థులు ముగ్గురు. వోటావివరము

మొత్తము సంఖ్య	875
శ్రీయుత చక్రవర్తుల తాతాచారిగారు	246
1) కొరిళ్ల నుంపరామయ్యగారు (ప్రస్తుతపు)	86
2) తెలిదేవర వాసుదేవారావుగారు	41
చెల్లనివి	2

శ్రీయుత తాతాచారిగారు ఎన్నుకొనిరి. కన్నా (పడమర) వార్డులను చాలమంది ఆభ్యర్థులుగా నిలువబడినప్పటికి మిగిలినవా రందరు తమ యభ్యర్థిత్వమును వదలుకొనినందున ఇదివరకునుండి సభ్యులుగా నున్న శ్రీయుత లింగం సుబ్బారావుపంతులుగారు పోటీలేకనే జయమొందిరి.

నీతారామభక్తసమాజము, కృష్ణాప్రమి మా పురమున 1 దాసన్న పేటలో పై సమాజమువారు 21-9-26 తేదీన కృష్ణాప్రమి మహోత్సవము జరిపించినారు. ఈ సందర్భమున శ్రీయుత మేడేపల్లి రమణాచార్యులవారు శ్రీకృష్ణ జన్మచరిత్ర బహు ఆహ్లాదకరముగా భక్తులకు వినిపించినారు. ఈ సమాజాభ్యర్థులు శ్రీయుత వింజమూరి హనుమంతరావుగారు సమాజకార్యములందరి క్రోధతో పనిచేయుచున్నారు. వీరికి అన్ని హిందూ ఉత్సవములను జరిపెదనని నమ్ముచున్నాము.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీరామ గ్రంథాలయ

వార్షికోత్సవము

అయితానగరస్వామి

5-9-1926 తేదీన తెనాలి తాలూకా అయితానగర స్వామివరము జరిగిన శ్రీరామ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము మ.రా.శ్రీ. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారి యధ్యక్షత క్రింద మ్యూనిసిపల్ స్కూలులో జరపబడెను. దతినాల నాగేశ్వరశాస్త్రిగారు గ్రంథాలయోన్యమును ఆంధ్రదేశమున పూర్వము విరివిగా వ్యాపించియున్న దనియు, మధ్యయుగమున మహమ్మదీయ పరిపాలనమున, అనేక గ్రంథాలయములు అగ్ని కాహుతియొనర్పబడెననియు వరల నిష్పక్షిప్తపక్షే లలెత్తుచున్నవనియు నుడివెలి. పర్యవేషిని వీరయ్యచౌదరిగారు ప్రస్తుత సాంఘిక దురాచారములను ఖండించుచు, వివాహములకు భక్త్యాములం దలి దుబారాఖర్చులను విశేషముగా తగ్గించవలెననియు, లోకలు బోర్డు మ్యూనిసిపల్ యెన్నికల విషయమున జరుగుచున్న కలకాములకు వ్యయములకు కారణము విద్యావీహినియే యనియు, విద్యాభివృద్ధి కలిగినగాని యీ దురాచారము లన్నియు మ్రగ్గవనియు, విద్యాభివృద్ధిగ్రంథాలయములు మూలస్థానములనియు, కాన సత్వరమే గ్రంథాలయముల సభివృద్ధిపరుపునని నుడివెలి. ఓమ్మట ఆస్థానము గ్రంథాలయములు - వాని యుపయోగములను గురించి విమర్శించుచు గ్రంథాలయములను పోషించుట ఆత్యోపకారమే గాక పరోపకారమునియు విశ్వసనవప్రపంచమునందు అమూల్యమైనది వివ్వయే యనియు ఆట్టివిద్యాభివృద్ధికి పాఠశాలలే గాక గ్రంథాలయములు ముఖ్యవసరముగాన ఈ గ్రంథాలయము సత్వరాభివృద్ధికొందుటకై టా రెల్లకు రాజ పోషకులగును, పోషకులుగను, సభ్యులుగను చేరు డని పాఠలను ప్రోత్సహింపరచిరి.

తాళ్లూరు నీతారామయ్యచౌదరి, కార్యదర్శి.

వనాపధిశబ్దాద్ధనిమిత్తము

"భక్త దీపిక" 2454 ఇందు సమస్త భక్తినిజములు కుద్ధిచేసి భక్తములు చేయు యానాని ఆయాభక్తివిధానములు గలవు. ఈ 18 రు. 500 కిమ్యుకుల భక్తములు కూడ గలవు. క్యాలికోరెండు వెల రు. 2-0-0 రెడ్డి సోదరులు రాయవరము గోదావరి.

KAMINIA OIL advertisement featuring an image of a woman and text describing the oil's benefits for hair. Includes a list of prices for different quantities.

Advertisement for 'Kesar's' featuring an image of a woman and text describing the product. Includes a list of prices for different quantities.

Advertisement for 'Kesar's' featuring an image of a woman and text describing the product. Includes a list of prices for different quantities.

నోట్లు కొత్త ఉత్తరువు మదరాసు రాజధానియందు, జిల్లాబోర్డు, తాలూకా బోర్డు, మునిసిపాలిటీలు, శాసనసభలు మొదలగు ప్రజాసంస్థలకు యొన్నికలు జరుగుచున్నవి వోటింగుపద్ధతి ప్రవర్ధనము కొన్ని నిబంధనలు చేయబడియూండెను. అందు వోటర్లు చదువు రానివారు వోటింగుస్థలమున కేగి తమ "వోటును" ఫలానా వారి కివ్వవలయు నని "పోలింగు ఆఫీసు" గారితో చెప్పి కొనుటయు, వారు వోటరుకోరిక వైన + గుర్తును "వేరెటు" కాగితముపై వేర్చెట్టుటయు, ఆ కాగితమును వోటరుచేతి కిచ్చుటయు, వోటరు నీచేసియున్న పెట్టెలో వేయవలయు యిట్లు, యెన్నికనిబంధనల ప్రకారము జరుగుచుండెను. ఈ నిబంధనలు 1920-వ సం॥ నవంబరు 28-వ తేది "ఫార్టు వెంటు జార్జి గెజిటు"నందు నెం 1120 రుగ ప్రచురించబడి యుండెను. ఆ నిబంధనలలో 16 (1) గుర్తుగల నిబంధనయందు "వోటరు వేరెటు కాగితముపై నుండు అక్షరముల పేర్లు చదువ లేకగాని గుర్తుపెట్టలేక గాని పోలింగు ఆఫీసుగారిని తాను చెప్పిన ప్రకారము గుర్తుపెట్టుటకు కోరినయెడల, పోలింగు ఆఫీసు గుర్తుపెట్టి ఆకాగితమును వోటరునకు యిచ్చియెడుట నున్న వేరెటుపెట్టెలో నుంచు ముచి చెప్పవచ్చు" అని కలదు. తదాదిగ "వోటరు" పోలింగు ఆఫీసుగారు, వోటరు కోరిన ప్రకారము "వేరెటు" కాగితముపై గుర్తుపెట్టుట, ఆ కాగితమును వోటరున కిచ్చి పెట్టెలో వేయించుట యీ ప్రకారము జరుగుచుండెను. కాని యీ నిబంధనలోని యధ్యక్షు లేటెల్లముగా లేనందున, కొన్ని తగాదాలు వచ్చుట వై కొద్దివరకు పోవుట, యిత్యాదులు జరుగుట మున్నగు యిబ్బం దులు ఆదిరణయందు పెట్టిరిది లగాయకు వచ్చుటంబట్టి, 1924 నె-బ-గ, ఫార్టు వెంటు జార్జి గెజిటునందు, ఆ 1924-వ సం॥ సెప్టెంబరు 28-వ తేదిగల గెజిటు ఆర్డరు (జి. ఓ. నెం 2628 యల్. అండ్ యమ్.) సంబంధింపబడి విస్తృతముగ అభ్యర్థులు యెదుటగాని పోలి వోటింగుయెదుటగాని బల్లపైన చదువు రాని వోటరు ఫలానావానికి తన వోటు గుర్తుపెట్టవలె నని కోరినయెడల వా రెల్లరును చూచుచుండ గుర్తుపెట్టవలె నని ఆ 16 (1) నిబంధనయొక్క అర్థమును విపులముగా నందిరకు తెలియుటాన ప్రచురించియుండిరి. తరువాత యిటీ న ల ఆ 1925 సం॥ ఆగస్టు 28-వ తేదిగల ఫార్టు వెంటు జార్జి గెజిటు నందు (జి. ఓ. డిస్ నెం 8770 యల్. అండ్ యమ్.) "ఆ 1924 సం॥ సెప్టెంబరు 28-వ తేది ప్రచురించబడిన జి. ఓ. నెం 961. జి. ఓ. 2628 యల్. అండ్ యమ్. అర్థము" రద్దుచేసినా మని ప్రచురింపబడియుండెను. ఇంతలో నిట్టి అర్డరు నెంబరుకు ప్రచురింపబడినా?

రాజధాని మొత్తముమీద వైసెర్యలకు యెన్నికలు జరుగవలసిన సమయము యిక నెంకోజులలో రానున్నది. వోట ర్లు అధికసంఖ్యాకులు చదువురానివారు. తుదకు కాగితము నెట్లు పట్టుకొనవలెనో తెలియనివారు. ఈ 16 (1) నిబంధన ప్రకారము పోలింగు ఆఫీసుగారు, వోటరు తమకాని రూస్య స్థలములోనికి పోయి గుర్తుపెట్టవలెనా, లేక పోలింగు ఆఫీసు గారు మార్చినియున్న పేజియంద గుర్తుపెట్టవలెనా అను సందియము కుదురు తెలులనో ఎవరు తీర్పువాడు? ఎన్నిక ఆయన పిమ్మట వోట్లలో దావాలువేసి "పోటరు" ఒకరి పేరు చెప్పిన, పోలింగు ఆఫీసు గు తి యిష్టముచచ్చినవారికి గుర్తుపెట్టిన అభ్యర్థులకు నష్టము రాదా? పోలింగు ఆఫీసుగారి దృష్టముల నెవ్వరున్న వారు అవ్యవసాయ లగుదురు! వోటరు చదువురానివాడు. ఎచ్చట గుర్తుపెట్టెనో కనుగొనలేడు. ఎప్పుడమంది చదువు రాని వోటరులనుచేత పోలింగు ఆఫీసుగారి దహదాక్షిణ్య ముగ అభ్యర్థుల లుండును. ఈ పోలింగు ఆఫీసు, చెరుమెనులు, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు, జిల్లాకలెక్టరు వీరిచే నియమింప బడుదురు. ఒక మునిసిపల్ సంఘములో చెరుమెను తనయ్యము వలెన. పోలింగు ఆఫీసును నియమించి తన "కేండిడేటు" వచ్చినట్లు పన్నాగము పన్నుటకు కిసమార్గము యేర్పడును గదా. ఇంతకన్న ఫోర మున్నదా? తాను ఆసంద్రతారాగ్న ముగ చెరుమెనువలె నలంకరించుట కేమైన సందియమున్నదా? ప్రతిసంవత్సరము యేడెనిమిది వార్డులకు యెన్నికలు జరుగుచు కదా! ఆసంద్రతారాగ్న తన యిష్టప్రకారము నడుచు పోలింగు ఆఫీసును నియమించి తన కేండిడేటును కాన్సిలరుగా రప్పించుచు తును తన టరం ఆధిగమనపట్టి కాన్సిలరుకయ్య తన యిష్టలతో నిడి మరల తాను చెరుమెనుగా రాగలగునకదా? తనను భూషించుచు, తన యదుగులకు మడుగులాగు యెట్టివారి

నైన యాపీరముల నలంకరింపజేసి తాను చిరకాలము నైరు మెనుపదవి ననుభవించుచు తన పరిపూర్ణము విశిష్టము వారిని ప్రతిభానియ్యక కాలము గడుపుటకు లగిన సావకాశము యీ కంటికి ప్రభుత్వమువారి ఆర్డరు, ఆ 1928 సం॥ ఆగష్టు 23-న లేదిన ప్రమరింపబడి, దుర్భార్గము ప్రబలుటకు మార్గమై యున్నది. కాని ప్రజాసౌఖ్యమునకు కాదని యీ ప్రాంతాధికారిని కలిపిమాచినవారికి బోధపడకమానదు. ఈ విషయము వెంటనే ప్రభుత్వమువారు మరల యోచించి, యీ ఆర్డరును రద్దు చేసి ఆ 1924 సం॥ సెప్టెంబరు 23-న లేదిన గల సం 984 రు జి. ఓ. 2628 ఆర్డరును సజీవముతో నుండులాగును వెంటనే ఆర్డరు యివ్వవలెను.

లేకున్న రాజోపు యెన్నికలందు పెక్కులకు చిక్కులకు ప్రజలు పాల్పడి, ధనవ్యయము, శరీరకష్టము, మిత్రులలో విరోధము మున్నగు తగాదాలలో బడి మనశ్శాంతిని వీడుదురు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలు లుండుట ప్రభుత్వమువారికి మంచిదా? లేక ప్రజలు నెమ్మదిగనుండి తమ యిష్టము వచ్చినవారిని తమ ప్రతినిధులుగ సంపాదించి ప్రభుత్వమువారి ఆభిప్రాయము? చట్టవిరూపణ మొక తీరునను, ఆచరణయం దింకొకవిధమున నుండుట సమంజసమా? ఇట్టి ఆర్డరువలన యెట్టి యిక్కట్లులు వాటిల్లినో చట్టవిరూపణ ర్థము కొంచెము యోచించవలదా? కనుకమానుకొని దస్మితుజేసినట్లు చేయుట రాజకీయవేత్తల లక్షణమునా? సాంకేతికముగ విచారించి, ప్రజల కష్టనిష్ఠురముల గమనించి యెట్టి సమయములో చట్టములుగాని ప్రభుత్వ ఆజ్ఞలుగాని యుండవలెను. అందునను దేశములో కాంగ్రెసు పక్షము, జస్టిసుపక్షమువారును పెనగులాడుచుండ, ప్రభుత్వమువారి ఒక పక్షముచేరి యుండుట ధర్మమా? పరిపాలకులు యీ నీతిపాటించుట ప్రజాసేవ యగునా? ఈవిధమైన చిక్కులన్ని న సంధిలగుడ కలుగును.

గుంటూరు. చట్టి నరసింహారావు.

చదువురానివాళ్లు వోట్లు ఇచ్చట

ప్రభుత్వమువారి క్రొత్త ఉత్తరువు

ఏలూరునుండి విలేజ్ కి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-
మునిసిపలు ఎన్నికలలో చదువురానివారు తమ వోట్లను ఇచ్చునప్పుడు పోలింగు జిల్లాలను అధ్యక్షుల ఎదుటగాని వారి ఏజెంట్ల ఎదుటగాని వోటును నూచించు పేరువద్ద గుర్తు పెట్టవలయునని ప్రభుత్వపు టుత్తరు వొకటి యుండెను. ఈ ఉత్తరువునకు మోసముజరుగుటకు వీలులేకుండెను. ఈ నిబంధనగరించి ఇంతి వరకు ఎక్కడ ఎట్టి అక్షేపణ గావించి యుండలేదు. ఈ నెల 7-న లేదిన గజెటుందు ఈ వర్సాటు రద్దుజేయబడెనని ఒక ప్రభుత్వపు టుత్తరువు ప్రకటించబడెను. ఈ ఉత్తరువును ఆధారముగ గైకొని 9-న లేదిన ఏలూరులో జరిగిన మునిసిపలు ఎన్నికలలో పోలింగు ఆఫీసర్ చదువురాని వోటులకు వోట్లను గుర్తుపెట్టెను. అధ్యక్షులుగాని వారి ఏజెంట్లుగాని బాలము పేరును చూచుటకు వీలులేకపోయెను. ఇందువల్ల అన్యాయము జరిగినదని ఓడిపోయిన అభ్యర్థి తలచుచున్నాడు. అతడు కేసు కూడ దాఖలు చేయుచున్నాడు.

కాషనభ ఎన్నికల సందర్భమున కూడ ఈ ఉత్తరువు అనువర్తించునా యని పలువురు ప్రశ్నించుచున్నారు. అట్లైన జస్టిసుపక్షమువారు తమకు అనుకూలమగు పోలింగు ఆఫీసరులను నియమించుకొని చదువురాని వోట్ల నన్నిటిని పొందవచ్చును.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు

న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము

తెలుగు లిపిలో తెలుగర్థముతో నున్న చాలకాదంబి 0-6-0 నీతికథా ప్రస్తావన 0-1-0; కల్పరూపావళి 0-5-0;

విగానుకాశనము 0-4-0; భాగ్యరూపచంద్రిక 1-4-0.

IN DEVANAGARI SCRIPT AND ENGLISH

Outlines of Sanskrit Grammar 1 8 0

Outlines of Sanskrit Compound 0 4 0

పలయువారు:-N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నర

సింహం, బ్రహ్మనిగం స్కూలు, అనుభాపురం, గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

[81-12-26 లోగా కొనువారికి 1 రూ. 2 అణాలు

గొనుక ఇవ్వబడును.]

NESTLE'S
MALTED
MILK

is as
Beneficial
as the name of
NESTLES
is
World Famous

15 oz. Bottle Rs. 1-12

ఏజెంట్లు కావలెను 2081

కలనోప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలి పట్టుకొనటా పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టగల భారతదేశం "జానా తెలుసునకు" సమయము మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది బడ్డి 1-3 అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్సారిక్, వైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, సం. 63 నైసవనాయునివిధి, మదరాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యశాల కర్నూలు

యిచ్చట యావత్తు ఆయుర్వేద వైద్యముల పోరకును.
సిద్ధలక్ష్మ మకర
వ్యజము 60 మా
త్రలు రు. 10
పుల్ల పంతుల
రా మ చంద్ర య్య
(ప్రావైజరు.)

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ మానెన తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకునాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక భౌమాయి

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసం॥ సెప్టెం. 17-వతేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి రు. 68 0 0 మొదలగు 77 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని	,,	చ 48 గలవి రు	12 8 0 12 0 0
నెల్లూరిని	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,, 15 0 0 15 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా	1-కి ర 205	,,	12 8 0	12 4 0
సెనగలు	,, డిటా	,,	13 8 0	14 4 0
పెసలు	,, డిటా	,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు	,, డిటా	,,	15 8 0	16 0 0
ఉలవలు	,, ర 164	,,	9 0 0	9 8 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0 158 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	,,	50 0 0 52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0 49 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగబా 1-కి రు 118 మినుమునూనె 118 0 0		
అమడుము బా 1-కి	,,	91 0 0 92 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	,,	72 0 0 73 0 0
కూరకనుపు	,,	25 0 0 28 0 0
విరపకాయలు(గుంటూరిని) బా 1-కి	180 0 0	167 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమలకు ముసుగు 1-కి రు 40,48		
కాశవాస్తీపాయకట్టు	,,	10,55
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	10 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	85 0 0 86 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,,	28 0 0 30 0 0
చదరం	,,	29 0 0 31 0 0
రత్నండు	,,	27 0 0 29 0 0

6. లోహములు.

నెండ్లి 100 కులంక	,,	65 8 0 66 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	,,	21 4 0 21 8 0
వవరము 1-కి	,,	13 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	240 0 0 250 0 0
రాగి డిటా	,,	258 0 0 262 0 0

7. దూది.

బోండాపట్టు బా 1-కి	రు 500 0 0	
పల్నాడు దూది	,,	145 0 0

8. నూలు.

పుట్లూరు యేనుగ సం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	,,	5 4 0
నూళ్లయేనుగ సం 20	,,	6 12 0
సం 20 పెట్టె సింహం యీటె	,,	7 10 0
సం 22	,,	7 14 0
సం 12 1/2 అల్లెవ్వు	,,	8 8 0
సం 12 1/2 పొండిచేరి	,,	6 0 0
సం 14 1/2	,,	6 7 0
సం 12 1/2 న్యూకాటన్	,,	5 10 0
సం 14 1/2	,,	6 0 0
సం 10 1/2 కోడలబుట్టూరు	,,	6 4 0
సం 2 1/2	,,	5 11 0
7 1 1/2	,,	6 8 6
సం 12 1/2 చూళ్ల	,,	5 12 0
సం 1 1/2	,,	4 0 0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి నీధి, మద్రాసు రేజు, హిందూలు

2979

రాయ పురము, హైదరాబాదు.

